

ÉRTEKEZÉSEK

A NYELV- ÉS SZÉPTUDOMÁNYOK KÖRÉBŐL.

KIADJA A MAGYAR TUD. AKADÉMIA.

AZ I. OSZTÁLY RENDELETÉBŐL

SZERKESZTI

GYULAI PÁL

OSZTÁLYTITKÁR.

XVI. KÖTET. I. SZÁM.

A BESZTERCZEI SZÓSZEDET.

LATIN-MAGYAR NYELVEMLÉK A XV. SZÁZADBÓL

AZ EREDETI KÉZIRATBÓL KIADTA, ÉRTELMEZŐ JEGYZETEKSEL KISÉRTTE ÉS
TELJES SZÓMUTATÓKAT KÉSZÍTETT HOZZÁ

FINÁLY HENRIK

L. TAG.

(A NYELVEMLÉK HASONMÁSÁVAL)

Ára 2 frt.

BUDAPEST.

1892.

Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből.

- I. k.** I. Solon adótörvényéről. *Tel'fy Ivántól.* 1867. 14 l. Ara 10 kr. — II. Adalékok az attikai törvénykönyvhöz *Tel'fy Ivántól.* 1868. 16 l. 10 kr. — III. A legujabb magyar Szentírásról. *Türkányi J. Belától.* 1868. 30 l. 20 kr. — IV. A Nibelungének keletkezéséről és gyanítható szerzőjéről. *Szász Károlytól.* 1868. 20 l. 10 kr. — V. Tudománybeli hátramaradásunk okai, s ezek tekintetéből Akadémiánk feladása *Toldy Ferencztől.* 1868. 15 l. 10 kr. — VI. A keleti török nyelvről. *Vambéry Ármintól.* 1868. 18 l. 10 kr. — VII. Geleji Katona István főleg mint nyelvész. *Imre Sándortól.* 1889. 98 l. 30 kr. — VIII. A magyar egyházak szertartásos énekei a XVI. és XVII. században. *Bartalus Istvántól.* Hangjegyekkel. 1869. 184 l. 60 kr. — IX. Adalékok a régibb magyar irodalom történetéhez. (1. Sztárai Mihálynak eddig ismeretlen szindarabjai. 1550—59. — 2. Egy népirodalmi emlék 1550—75-ből. 3. Baldi Magyar olasz Szótárkája 1583-ból. — 4. Báthory István országbíró mint író. — 5. Szecezi Molnár Albert 1574—1633). *Toldy Ferencztől.* 1869. 176 l. — X. A magyar bővített mondat. *Brassai Sámuel*től. 1870. 46 l. 20 kr. — XI. Jelentés a felső-austriai kolostoroknak Magyarországot illető kézíratai- és nyomtatványairól. *Bartalus Istvántól.* 1870. 43 l. 20 kr. (1867—1869.)
- II. k.** I. A Konstantinápolyból legujabban érkezett négy Corvin-codexről. *Mátray Gábor* l. tagtól. 1870. 16 l. 10 kr. — II. A tragikai felfogásról. Székfoglaló. *Szász Károly* r. tagtól. 1870. 32 l. 20 kr. — III. Adalékok a magyar szóalkotás kérdéséhez. *Joannovits Gy.* l. tagtól 1870. 43 l. 20 kr. — IV. Adalékok a magyar rokonértelmű szók értelmezéséhez, *Finaly Henrik* l. tagtól. 1870. 47 l. 20 kr. — V. Solomos Dénes költeményei és a hétszigeti görög népnyelv. *Tel'fy Iván* lev. tagtól. 1870. 23 l. 20 kr. — VI. Q. Horatius satirái (Ethikai tanulmány). Székfoglaló. *Zichy Antal* l. tagtól. 1871. 33 l. 20 kr. — VII. Ujabb adalékok a régibb magyar irodalom történetéhez (I. Magyar Pál XIII. századbéli kanonista, II. Margit kir. hercegnő, mint ethikai író. III. Baldi Bernardin magyar-olasz szótárkája 1582-ből. Második közlés IV. Egy XVI. századbéli növénytani névtár XVII. és XVII. századbéli párhuzamokkal. V. Akadémiai eszme Magyarországon Bessenyei előtt) *Toldy Ferencz* r. tagtól. 1871. 124 l. Ara 40 kr. — VIII. A sémi magánhangzókról és megjelölésök módjairól. *Gr. Kuun Géza* lev. tagtól. 1872. 59 l. 20 kr. — IX. Magyar szófejtetések. *Szilády Áron* l. tagtól. 1872. 16 l. 10 kr. — X. A latin nyelv és dialektusai. Székfoglaló. *Szénuassy Sándor* l. tagtól. 1872. 114 l. 30 kr. — XI. A defterekről. *Szilády Áron* lev. tagtól. 1872. 23 l. 20 kr. — XII. Emlékbeszéd Arvay Gergely felett. *Szvorényi József* lev. tagtól. 1872. 13 l. 10 krajczár. (1869—1872.)
- III. k.** I. Commentator commentatus, Tarlózatok Horatius satiráinak magyarázóí után. *Brassai Sámuel* r. tagtól. 1872. 109. l. 40 kr. — II. Apéczai Cséri János Barezai Ákos fejedelemhez benyújtott terve a magyar hazában felállítandó első tudományos egyetem ügyében *Szabó Károly* r. tagtól. 1872. 18 l. 10 krajczár. — III. Emlékbeszéd Bitnitz Lajos felett. *Szabó Imre* t. tagtól. 1872. 18 l. 10 kr. — IV. Az első magyar társadalmi regény. Székfoglaló *Vadnai Károly* l. tagtól. 1873. 64 l. 20 kr. — V. Emlékbeszéd Engel József felett *Finaly Henrik* l. tagtól 1873. 16 l. 10 kr. — VI. A finn költészetéről, tekintettel a magyar ösköltészetre. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 1873. 135 l. 40 kr. — VII. Emlékbeszéd Schleicher Ágost, külső l. tag felett. *Riedl Szende* l. tagtól. 1873. 16 l. 10 kr. — VIII. A nemzetiségi kérdés az araboknál. *Dr. Goldziher Ignác*tól. 1873. 64 l. 30 kr. — IX. Emlékbeszéd Grimm Jakab felett. *Riedl Szende* l. tagtól 1873. 12 l. 10 kr. — X. Adalékok Krim történetéhez. *Gr. Kuun Géza* l. tagtól. 1873. 52 l. 20 kr. — XI. Van-e elfogadható alapja az ik-es igék külön ragozásának. *Riedl Szende* lev. tagtól 51 l. 20 kr. (1872—1873.)
- IV. k.** I. szám. Paraleipomena kai diorthoumena. A mit nem mondtak s a mit rosszul mondtak a commentatorok Virgilius Aeneise II-ik könyvére, különös tekintettel a magyarra. *Brassai Sámuel* r. tagtól 1874. 151 l. 40 kr. — II. szám Bálinth Gábor jelentése Oroszország- és Ázsiában tett utazásáról és nyelvészeti tanulmányairól. Melléklet öt khálmik dana hangjegye. 1874. 32 l. 20 kr. — III. szám A classica philológiának és az összehasonlító árja nyelvtudománynak mivélése hazánkban. Székfoglaló *Bartal Antal* l. tagtól 1874. 182 l. 40 kr. — IV. szám. A határozott és határozatlan mondatról. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 1874. 31 l. 20 kr. — V. szám. Jelentés a m. t. Akadémia könyvtára számára keletről hozott könyvekről, tekintettel a nyomdai viszonyokra keleten. *Dr. Goldziher Ignác*tól. 1874. 42 l. 20 kr. — VI. szám. Jelentések: I. Az orientalistáknak Londonban tartott nemzetközi gyűléséről. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. — II. A németországi philologok és tanferfiak 1874-ben Innsbruckban tartott gyűléséről *Budenz József* r. tagtól. 1875. 23 l. 15 kr. — VII. szám. Az új szókról. *Fogarasi János* r. tagtól. 15 kr. — VIII. szám. Az új magyar orthologia. *Toldy Ferencz* r. tagtól. 1875.

A
BESZTERCZEI SZÓSZEDET.

LATIN-MAGYAR NYELVEMLÉK A XV. SZÁZADBÓL

AZ EREDETI KÉZIRATBÓL KIADTA, ÉRTELMEZŐ JEGYZETEKSEL KISÉRTVE ÉS
TELJES SZÓMUTATÓKAT KÉSZÍTETT HOZZÁ

FINÁLY HENRIK

I. TÁB.

(A NYELVEMLÉK HASONMÁSÁVAL)

BUDAPEST.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

1892.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

A besztercezi szószedet.

(Olvastatott a M. T. Akadémia I. osztályának 1892. okt. 24. tartott ülésén.)

A mult 1891. év október 22-kén egy hivatalos körútamban Naszódon találkozván Besztercze-Naszód megye főispánjával, gróf Bethlen Pál úrral, tőle értesültem, hogy a megyei levéltár rendezése alkalmával dr. Berger ott egy kéziratot talált, a mely régi magyar-latin szótár. Mint a ki magam is foglalkoztam latin szótár-irodalommal, természetesen ohajtottam ezt a szótárt látni, és ebbeli ohajtásomat ki is fejeztem; mire a gróf úr szíves volt ugyanazon év december 17-kén a kéziratot hozzám beküldeni, miután egyszersemind egyik lapjáról fényképmásolatot vétetett volt, a melyet, a mint utóbb értesültem, felküldött a M. T. Akadémia főtitkári hivatalához.

Azonnal hozzáfogtam a becses ereklye tanulmányozásához, és e tanulmányom eredményét van szerencsém az ide fogott eredeti kézirat kíséretében bemutatni. A mit nyújtok, az nem tart igényt bevégzett értekezés címére, mert még sok részlet kiderítetlen; de egyfelől nem rendelkezem itt a további kutatás elegendő eszközeivel, másfelől kisebb hátránynak tekintem, ha munkám hézagos lesz, mint ha a kezem közt levő emlék közzététele még sokáig késnék.

Az előttem levő kézirat minden esetre csonka, noha minden valószínűség szerint kevés a hija, s legfőlebb egy-egy lapja veszett el elül és hátul. Jelenben 10 negyedrévű papirlevélből áll, a melyek magassága 21·5 centimeter, szélessége 14·25 centimeter; azt hiszem, az egész valamikor egy 3 ivnyi füzet volt.

A papir meglehetősen vastag bordás papir, a mely a füzet

szabad szélein körül volt vágva. A vízjegy áll egymás mellett álló két egyenszárú háromszögből, a melyek mindenikébe a szöveget felező vonalak a találkozásuk pontjáig vannak behúzva.

Az ú. n. szótár 15 lapra terjed, a végső 5 lapon tiszta latin szöveg áll, a mely minket nem érdekel. Az írás az ú. n. álló apró írás (*minuscula recta*), a mely a XIII. száz szegletes ú. n. gót írásból fejlődött és alapvonásaiban a XVI. százig uralkodott könyvek és oklevelek írásában. A mi kéziratunkban ez az írás két alakban jelentkezik. A latin szövegben a betűk nagyocskák, gyakorlott szépiró kezétől származnak; úgy látszik, az író főképen arra törekedett, hogy szépén írjon. A latin szöveg fejezetei többnyire rendkívül nagy kezdőbetűvel indulnak meg, a melyek, úgy látszik, miniommal voltak bele festve. A latin szöveg sorai között áll a magyar szöveg, sokkal kisebb, de azonos jellemű betűkkel írva, még pedig miniommal, holott a latin írás még most is szép fekete, a mi igen jó tentára mutat. A kor szokása szerint a lapok egyenletesen vonalozva voltak, az írást jobbról balról szélvonalok határolják; e vonalozások tentával húzott igen finom vonalokból állanak. Minden lapon 17 sor latin és épen annyi magyar írás van; a latin írás folytonos sorokban áll, az egyes szók közt elválasztó hézagok vannak. A magyar írás úgy van beosztva, hogy minden latin szó felett ott áll a megfelelő magyar szó, a minek következtében a magyar írás sorai ott, a hol a magyar szó rövidebb a latinnál, nagy hézagokat, ott, a hol hosszabb, nagy tömötséget mutatnak, úgy, hogy az író kénytelen volt a szókat közikbe húzott vonásokkal elválasztani egymástól. Az írás a 15 első lapon oly egyenletes, hogy csaknem vetélkedik a nyomtatással.

A kornak megfelelő rövidítések a latin szókban gyakoriak és elég következetesen vannak alkalmazva, úgy, hogy alig van szó, a melynek olvasása a rövidítés miatt kétes; a magyar szókban a rövidítés nagyon ritka, és a helyesírás ingatag volta miatt elég nehézséget szül; hozzá járúl, hogy a miniom sok helyt annyira lekopott, hogy megismerhető nyoma se maradt az írásnak.

Két helyt ú. n. folyó írás (*cursiva*) is mutatkozik. Mindjárt a 3-dik lap 10. során kezdve négy sorban a magyar szók mutatnak ily írást; a 9-ik lapon meg a latin szók a 9 sorban folyó írással vannak írva. Ha ezek a folyó írások nincsenek, az ember igen hajlandó volna a kéziratot XIV. százbelinek tartani; de a folyó

írás idomai, különösen a 9-ik lapon nem engedik korábbra tenni keletkezését, mint a XV. száz végire.

Sajátságai az írásnak a következők :

Az a betűben a zárt **a** idom uralkodik kizárólag; a **b** szók közepén is mindkét hurkát megtartja s ily idomú **B**; a **c** a **t**-től alig különbözik; a **d** mindig görbe **δ** alakú; az **e** szeme nem mindig egészen zárt; az **f** a hosszú **s**-től alig különbözik; a **g** alsó része vízszintes nyílt vonásban végződik; a **h** első vonása felül hurkos, holott a második lenyúlik a sor alá, fordul azonban elő **h** alakban is, de csak a magyar szókban; az **i** ékezetes és váltakozik pontozatos **ÿ**-nal, néhol ki van hagyva és a sor felett álló vízszintes vonallal helyettesítve, a mely rendszeren hiányzó **m** vagy **n** betűt szokott pótolni; a **k** a latin szókban mindössze kétszer áll; a magyar írásban oly idomú, hogy sok helyt alig lehet a **b**-től és a **h**-től megkülönböztetni; az **l** kivétel nélkül hurkos, néhol **i** áll helyette; **m** és **n** szabályosok éppen úgy az **o** is, csak hogy ez utóbbi helyett gyakran **e** áll; **p** szabályos, **p̄** = prae vagy pri, **p** vagy **p** = pro, per és para; az **r** rendes idoma **é**, a magyar szókban azonban **r** is elég gyakori; **s** a szók elején és közepén mindig hosszú, sőt olykor a szók végén is; **t** rendszeren nem magas és akárhányszor nem csak könnyen összevethető **c**-vel, hanem tényleg helyette is áll: **u** és **v** mint hangzó és mint mássalhangzó egyaránt váltakozik, a sor felett álló **v** is fordul elé, a szók végén **z** = um és **9** = us előbbeni csupa **m** helyett is elég sűrűen állanak; **w** a latinban **vu** és **uv** helyett, a magyarban hol **u**, hol **ú**, hol **ö** jelentéssel áll; **z** helyét **z̄** forma jegy foglalja el, a mely azonban nem csak **z**, hanem **zs**, **s**, **sz** sőt **cs** jelentésű is; az **æ** kettős hangzó helyett az egyszerű **e** járja; egy **~** jegy a sor felett **ra** és **na** helyett áll: minden következetesség és rendszer nélkül áll itt-ott a szók közt **≠** = et. Majuscula és minuscula egészen önkényesen váltakozik. Különös tünetekre a magok helyén fogok figyelmeztetni.

Áttérve most a helyesírásra, azonnal meggyőződünk, hogy e kézirat írója meglehetősen tudatlan ember volt. A magyar szók közt van akárhány, a megismerhetetlenségig eltorzítva, ám ezt fel lehetne róni részint az akkori helyesírás ingatag voltának, részint az író nem magyar ajku voltának, részint annak is, hogy a magyar szók közé német és szláv szók is vegyültek. De már a latin szók eltorzítását nem lehet egyébből magyarázni, mint az író tudatlan-

ságából, a melyhez helylyel közel még egy jókora rész figyelmetlenség és szórakozottság is járul :

Érdekes volna kideríteni, hogy az író más kéziratból másolt-e, vagy toll alá mondás után írt. Sok jel arra mutat, hogy ez utóbbi feltevés a valószínűbb ; de az elsőre is enged sok jelenség következtetni. Aligha nem működött itt egyszerre a rossz hallás és a rossz olvasás. A dolgot t. i. így képzelem :

Ha számba veszem, hogy a kézirat 16-ik lapján a szótár zár-szava így szól :

«Explicit nominal μ manus Georgy De regno die
to Sclauonye: Qui nescit scribere nulluz putat
«esse laborem Tres digiti sc'bunt totuz corpusq;
«laborat Quis te furetur tribus lignis associetz.»

Ebből látjuk, hogy az író maga «nominal»-nak nevezi iratát, a mi feljogosít, hogy ne lássunk benne egyebet, mint egy ú. n. «nomenclator»-t, azaz egy szószedetet, a melyet amaz időben az iskolában kiadtak a tanulóknak, hogy véssék emlékezetökbe a különböző tárgyak latin neveit. Egy ily nomenclator ki is van adva Szenczi Molnár Albert magyar latin szótára Hanauban 1611-ben megjelent kiadása végén ily cím alatt: «Johannis Honteri Coronensis Transylvani Poema de variarum rerum nomenclaturis per classes distinctum». Ez a miénktől abban különbözik, hogy az egybe szedett névszók versekbe vannak foglalva; gazdagabb is szókban a miénknél, de a szók csak latinul vannak meg benne minden értelmezés nélkül. Az osztályozás szorosán meg van tartva; természetesen, hiszen ez már tudós elaboratum!

Az ily szószedetek tehát, már rendeltetésöknél fogva is, csak is latin szókat foglaltak magokban; e szók jelentését a tanuló anyanyelvén az illető köteles volt emlékében megtartani. Nem is lehetett másként; mert hiszen akkor az általános tannyelv a latin volt, s ugyanegy tanintézetben nagyon különböző ajkú ifjak tanultak együtt. De szabad volt mindeniknek a maga szószedetébe a szók jelentését a maga anyanyelvén belejegyezni. Így tett a mi szószedetünk írója is. Az iskolában a tanártól toll alá mondott szókat lejegyezte, aztán otthon a lehető legcsinosabban letisztázta és a mikor a végén a kezdőbetűket festette bele, miniommal, ugyane vörös tentával és apró betűvel jegyezte minden latin szó felibe a

magyar jelentését. Ez alkalommal a latin szókban ejtett feltűnő hibákat is miniommal kijavította.

Számos alkalom kínálkozott így a hibára; legelső az, hogy a toll alá mondott szót rosszul hallotta; másodszor a tisztázáskor a saját jegyzetében egy-egy szót vagy épen nem bírt kiolvasni, vagy hibásan olvasott; harmadszor vigyázatlanságból a tisztázáskor vétette el az írást; negyedszer hibásan irotnak látszó szón javított a maga vagy tán valamely tanuló társa tudása és esze szerint, s így egyik hiba helyébe a másikat tette. Vegyük még ehhez a magyar helyesírás határozatlanságát, valamint azt, hogy az író a maga saját vallomása szerint nem volt magyar és végre még azt a gondtalan játszíságot, a mely egynehány közbeszűrt glossában nyilatkozik, s nem fogunk csodálkozni, hogy e kis szószedet annyira megoldhatatlan talányt talál előnkbe.

Ám azért sok benne a nagybecsű adat nem csak a magyar, hanem az akkori latin nyelv szókincséből. Ezért megérdemli, hogy behatóan foglalkozunk vele, és igyekezzünk a talányos alakok valódi mivoltát kideríteni.

A kéziratot a nyomtatás terjedése után a nyomtatott szószedetek váltván fel, mint már haszonvehetetlen, hibás rossz firkát eldobták, s így mint hányt-vetett papír kerülhetett más irományok közé csúszva a megyei levéltárba. Ám itt sem őrizték mint valami becses ereklyét. Hányódott vagy valami felejtett zúgban hevert; még nem is volt úgy összefogva, a mint kellett. A 11-ik lapja volt felül, ezt lepte por és piszok, sőt meszelés alkalmával mézcsepppek is hullottak rá, a minek nyoma ma is megvan rajta. Csak szerencsés véletlennek köszönhetjük, hogy figyelmes szem felfedezte és módot nyújtott megismerésére. Arról, hogy mikor került a levéltárba, még hozzávetőleg sem tudunk hírt adni.

És most vegyük rendre a tartalmát:

A könnyebb áttekintés és idézhetés végett jónak láttam az egyes (latin-magyar) szópárokat ötösivel megszámozni, átugorván a fejezetczímeket és glossemákat.

Az első lap cím nélkül van előttünk, a fejezet címe hihetőleg az elveszett külső lap alján állott.

Kezdődik e lap egy vörös nagy cifra H betűn, ez után az első sorban következik e szó *Vndus*, a mely azonban keresztül van húzva. Körülbelül az elveszett lap első szava volt: *Mvndus* =

mundus, s az író a 3-ik lap elején a kezdő betű számára üresen hagyott hely után vétségből az első lapon már leírt *mundus* szót akarta újra leírni, de észre vevén a vétséget, a leírt szót keresztül húzta, aztán utána tekintettel a kezdő H betűre, így folytatta:

Omo, felibe írva: *ember*.

Homanaco, *terpe*; már itt a latin szó nyilván el van torzítva ebből: *homuncio*, *törpe*.

Gnarus, idem, azaz *törpe*, ismét hibás írás e helyett: *Gnanus*=*nanus*.

homūclus, *kis ember*, rendes rövidítés: *homunculus*.

5. *semihomo* *fél ember*=*fél ember*.

hūanitas, *ember s íg*; tehát *humanitas*=*emberség*. Érdekes itt a *íg* külön állása. Vajjon élt-e még akkor tudata annak, hogy az a ma képzővé vált-ság,-ség eredetileg önálló szó volt, vagy csak szeszélyből írta külön az író? Minden esetben figyelemre méltó, hogy a *íg* vagy *ség* soha sincs *ság*-nak írva és következetesen magára áll.

Genus, *nemseth*, azaz *nemzet*, az s itt z helyett szerepel németesen.

gnācō, *nemseth s íg*; azaz *generatio*, *nemzetség*, *cognācō*, *kezel s íg*; *cognatio*, *közelség*.

10. *9sanguīeus*, *rokonság*; *consanguīeus*, *rokonság*.

Aws, ez; *avus*, *ős*; itt az a bizonyos z, s hangot jelöl.

atauus, *dedeuz*; *atavus*, *dédős*.

Awa, *y k*; e helyett: *avia*, *ü k*.

atauusa, *deth ez*; eredetileg ez volt írva *atauus*; de azt akarta írni: *atavia*; észre vevén a vétséget, az a végbetűt oda toldotta és egy függőleges vörös vonással elkülönítette a következő szótól; a rövid s kijavítása i-re elmaradt; a *dedeuz* már itt *deth ez*-nek van írva; az *atavus* cikkben is így akarta írni, de kihúzta; itt tulajdonképen azt kell vala írnia: *deth y k*, azaz *dédü k*.

15. *P̄r*, *athya*; *pater*, *atya*.

patruelus, *apaval egueng*; *patruelis*, *apával egyveng*; a *patruelus* nyilván nem csak tollhiba; az *egyveng* még előfordul önállóan is.

9subrin°, *hugfiw*; *consobrinus*, *hugfiu*.

socer, *yp*; azaz *ip* vagy *ipa*.

socrus, n a p ; m a n a p a.

20. *māt*, a n y a h ; *mater*, a n y a.

mātea, n e n y ; *matertera*, n é n i ; az ~ jegy vörös.

matña, o d u a r b i r ó a z a n ŷ ; *matrona*, u d v a r b i r ó a s z s z o n y ; itt is a ~ jegy miniommal van oda téve.

soror, h u g ; vajjon a h u g szónak akkor csakugyan ily általános volt a jelentése? A «magyar nyelvtörténeti szótár», úgy lát-szik, nem hiszi, mert Molnár Albert után így értelmezi: *soror minor natu* ; ugyanott idézi a : h u g f y = consobrinus kifejezést is, de mindjárt a bécsi Codex 182. lapjáról egy szólamot idéz, a melyben a h u g egyenesen a *soror*-nak felel meg és az általános jelentés mellett tanuskodik az ugyanott felhozott 3) sz. jelentése is.

sororius, r e r e , azaz r é r , a mint a nyelvtörténeti szótár is ismeri.

25. *Gener*, v o w , azaz v ő.

filius, f i w , azaz f i u.

filia, l e a n , azaz l e á n y.

puella, idem ; — *ancilla*, idem ; érdekes a latin három szó : *filia*, *puella*, *ancilla* egyenlő értelmezése, a nélkül, hogy a különbség jelezve volna, holott bizonyára akkor se vették azonos értelembe.

nepus, f i e r f i w u n a k a ; a három szó egymás mellett áll ; a *fier ma* ismeretlen szó, a történeti szótár sem ismeri s nem lehet tudni, jelzőképpen áll-é a *fiu unoka* előtt, vagy magára is járta *nepos* értelmében, vagy pedig hibás írás volt, a melyet az író elfelejtett kibúzni. Én az utolsót hiszem, és ezért a helyes czikket így írom át : *nepos*, f i u u n a k a (vagy tán : férfiu unoka?)

30. *neptis*, l e a n u n a k a , azaz l e á n y u n o k a.

frāt, a t h y a f i w , azaz a t y a f i a ; tehát : *frater*, a t y a f i a ; az eredetiben itt az *f* betűn egy cifraság van, a melynek azonban jelentősége nincs.

frūelis, e g u e n g f i w ; *fratruelis*, e g y v e n g f i u , azaz : testvérgyermek, a mint alább meglátjuk.

Germanus, w e h e , azaz : ö c s e.

Mulier, a z o n e m b e r , azaz : a s s z o n y e m b e r.

35. *femā*, idem ; *femina*, ugyanaz.

maritus, f e r y e g ; férj e g olvasandó-é itt vagy férj e g y , nem bírom eldönteni ; a mai férj helyett dívott-é egykor egy tel-

jesebb forma, nem tudom, a nyelvtörténeti szótár ezt a formát nem ismeri.

pīngus, fyal; *privignus*, fial, azaz a mai nyelv szerint = mostoha fiú; vajjon nem álfiú, megfordítva fiál alakban?

vītus, athval; *vitricus*, athyal = atyal; itt is tán az álatya van atyaál-lá megfordítva.

nouerca, mozthaha, azaz: mostoha.

40. *gēit'x*, zilew; *genitrix*, szülő.

nut'x, dayca; *nutrix*, dajka.

Alul'x, idem; *alutrix* e helyett: *altrix*.

Aunčlus, vya; *avunculus*, via? uja? nem tudom, a szót nem ismerem, a rendelkezésemre álló kűfők egyike sem ismeri.

ut'inus, egveng; *uterinus*, egyveng; a szó e jelentéssel már ismeretes, a nyelvtörténeti szótárban is megvan ugyanebben a jelentésben, úgy látszik a veng szó valamiképpen együvé tartozik a vemh vagy vehem szóval, és egyveng mintegy annyi mint egyvemhi, sőt tán így is kell olvasni.

45. *Gemellus*, yker; az yk egyszer le volt írva, aztán kihúzva és az yker = iker utána írva.

obstit'x, baba; *obstetrix*, bába.

pedagogus, gyermekviselő; azaz: gyermekviselő; a latin szóban az æ helyett álló e a kor divatja.

fascia, polka, azaz póka vagy póla.

conabulum, belchew; *cunabulum*, bölcső; a *cunabulum* szót a remek latinság nem ismeri; nagyon későre kezd mutatkozni s ekkor se «bölcső» értelmében, hanem járókát jelent; itt utána következik:

50. *cona*, idem; azaz *cuna*; ez már fordul elé ő-kori íróknál is egyes számú formában.

extraneus, ydekenember; a *k* az idegen szóban tollhiba-é, vagy ősi valóság?

incola, ezenfeldy, azaz: ezen földi.

acola, kifeldy; *accola*, külföldi.

Infans, gyermek, azaz: gyermek.

55. *puer*, idem.

Iuuenis, heus; *juvenis*, hős.

vir, ferfiw, tehát férfiu külön két szóban.

senex, agember, azaz: agember.

senectus, ag síg, ma: aggság, vesd ö. 6.

60. *Canus*, ez, olv. ősz.

decrepitus, vonseges, azaz: vénséges első példája az e és o öszszeeserülésének.

quoeqũeus, igerile; hihetőleg: *coaequaneus*, egyenlő (t. i. korú) e helyett: *coactaneus*.

adoloscens, yfiw heus; *adolescens*, ifjú hős.

Nuptie, menyek ez ev; *nuptiae*, menyekző.

65. *s̃b araco*, gyroualtheu; *subarrhatio*, gyűrűváltó.

fide vičlž, hyth adasz; *fide(i) vinculum*, hitadás.

sponsus, vey, olv. vő.

sponsa, men, vey fel, az utóbbi szó kihúzva; tehát meny.

epitalamus, vey fel; *epithalamus*, vőfél.

70. *palimphus*, idem; *paralimphus* e helyett: *paranymphus*.

Architriclinus, naz-nag; *architriclinus*, násznagy.

procus, lean kerew; azaz leánykérő.

proca, nozolyov, azaz: nyoszolyó.

dos, yegruha, azaz jegyruha.

75. *Ermenus*, ermy; *Armenus*, örmény.

ermenia, Ermenország; *Armenia*, örményország.

Polonus, len-gel, olv. lengyel.

polonia, orzaga, t. i. (lengyel) orzaga.

siculus, zekel, azaz: székely.

80. *Sixilia*, zekel orzaga; *Siculia*, székely orzaga.

sorachenus, zerechen orzaga, itt kihagyott egy szót; *saracenus*, szerecsen helyes; de a *saracenia* (?) kimaradt.

ysmaelita, bezermen orzaga; alig ha itt nincs vétseg; *ismaelita* azt tenné: böszörmény; tudtommal böszörmény = Bessaraba; tán az arab juttatta eszibe az izmaelitát?

chorinthia, horváth orsága; a *chorvatia* (?) vagy *chro-vatia* alig válhatott *chorinthia*-vá; alig ha nem tévesztette össze a szomszéd *Carinthia*-val.

Ethypes, serechen; *Aethiops*, szerecsen.

85. *ethyphya Rame* sive *lodomerie*, serechen orzaga, rach; két, sőt három cikk van itt összekeverve, ú. m. *Aethiopia*, szerecsen orzaga; *Rama*, rácz (t. i. orzaga), a lodomeria magyar neve kimaradt.

Az 1. lap utolsó sorában még ott van a következő fejezet címe: *Nomia militum*, s a második lapon így folytatja:

2. lap. *Milles*, vitez; *miles*, vitéz.
militia, vitez seg, olv. vitézség.
arma, feguer, olv. fegyver.
armiger, fegve' viselew, olv. fegyver viselő.

90. *galea*, helm; ez a német szó nagyon feltűnő; az író nem volt magyar, ám német se volt s ha a *galea* magyar nevét nem tudta, inkább várt volna az ember tőle egy szláv szót, a minthogy tett is egy-egy helyre szláv szót magyar helyébe; az pedig nem tehető fel, hogy akkor a *sisak*-nak még nem volt se magyar, se szláv neve; miért írt hát németet?

cassis, picôhog, olv. pikonhog; az Ehrenfeld Codexben is pikonhok alakban előforduló szó, a melyet a nyelvtörténeti szótár önkényesen *pikon*-ra rövidített. A szó nyilván a német: *pickelhaube*-ből van magyarosítva, még pedig alkalmasint a XIII. százban még dívott ez alakjából: *beckenhûbe*, s így a szó második része «hog» vagy «hok» a «hûbe»-nak átalakulása.

cerenuz, salap. A latin szó, ha nincs elferditve, ez alakjában ismeretlen, Ducange-nál nincs, az ott álló *cerenum* más jelentésű. A salap kétségtelenül a német «Schlappe» vagy «Schlamp» és itt lágy süveget jelent. A szó a nyelvtörténeti szótárban nincs, csak a belőle alkotott salapos van említve; a magyar nyelv szótára csak ez alakban ismeri: silap; salap cikkében az itteni jelentésről azt mondja: nincs értelme.

coma, or yeg. Ha ez így olvasandó: or-jegy, s másképp alig lehet olvasni, ez a bécsi codex szerint függönyt vagy kárpitot jelent, e meg nem talál a *coma*-hoz. Nagy baj itt még az is, hogy nem lehetünk bizonyosak, vajjon a valamely fejezetben elősorolt szók szorosan bele tartoznak-e abba a sorozatba, a melyet a fejezet címe kijelöl; erről alább több ízben lesz módunk meggyőződni. *Coma* köztudomás szerint rendbe szedett, vagy a mint a régi szótárírók Molnár és Páriz-Pápai mondják «ecselt» hajzatot jelent; mit keres ez a hadászati szók (nomina militum) közt? Ám ha itt or-jegy = *conopeum* jelentésével áll, mit keres a függőny a hadi szók közt? Minthogy itt a *coma* a *cerenum* és a *crista* között áll, következetesen csak valami sisakdísz felére vonatkozhatik, s ekkor csak valami oly lecsüngő lófark forma díszre

lehet gondolni, a mely oly módon foly le hátul a sisak taréjáról, mint a hogy I. Napoleon vértés lovasai viselték; ennek semmi köze a *conopeum*-hoz. Tehát vagy a Judith könyve fordítója használta helytelen értelemben az orjegy szót, vagy a mi szószedetünk írója követett el szarvas hibát; azaz: vagy orjegy nem = *conopeum*, vagy *coma* nem = orjegy. Azt, hogy valaki a hátul lefolyó sisakdíszét függönynek vegye, nagyon erőszakolt hasonlatnak nézem.

crista, *chimer*, azaz *czímer*; ezt is helyesebb lett volna «taraj»-nak fordítani.

95. *torax*, vas mell, azaz: vas mell e helyett mellvas.

peditorax, idem. Ez a latin szó előttem merőben ismeretlen; aligha nincs itt dolgunk a görög *περιθωρακίδιον*-ból átalakított *peritorax* szóval, a mely aztán nem is vértet, hanem a vértén felül viselt felöltőt jelent. A mi írónk roszúl hallott és *peri* . . . helyett azt írta: *pedi* . . .

pedica, ord. Köztudomás szerint *pedica* = békó, nyüg; ez aligha tartozik a hadi szók sorába, de tudtomra ily nevű ruhadarab nincs. Ord szót nem ismerem, a kezemnél levő szótárakban sem találom. A latin szó a legnagyobb valószínűséggel hibás és valódi formáját annál bajosabb kitalálni, mivel valódi latin szó képiiben áll előttünk, így az ord jelentése ismeretlennek marad, a míg egyebűnnen nem tudjuk meg.

femor Ale, vaz hoh | mer. Ez a czikk egyik legkirívóbb bizonyossága írónk tudatlanságának. A latin szó: *femorale*, a mi Molnár Albert szerint = gaty a, berhe, alsóing, nadrág, tehát általában lábravaló ruha; itt valószínűen lábot vagy czombot védő fegyverzet darab, mivel a magyar neve «vas» jelzőn kezdődik. A mi írónk a *femorale* szót ketté szakasztotta, sőt *ale* végzetét mint külön szót, nagy betűn is kezdte; a magyarban is két szóval értelmezi így: hoh mer s ezeket úgy írja, mintha a *femor* = vas hoh, az *Ale* = mer volna. Hoh mer magyar szót nem ismerek, mi lappanghat ez eltorzított szóalak alatt, nem bírom kitalálni; hogy valami vas nadrág felét kell jelentenie, bizonyos.

ylionuz, idem; *ilionum*, idem. Ez is ismeretlen latin szó; valószínű jelentése szerint tán az *ilia* latin szóból van alakítva, bizonyosat nem tudunk.

100. *culpituz*, *salap*; *culpitrum* ismét egy ismeretlen latin szó, ha ugyan helyesen van írva.

lucertum, lelekuz. Merő talány! A *lucertum* szó lehetne eltorzítva ebből: *lacerna*; de vajjon ebből: lelekuz lehet-e valami köpenyt vagy leplet jelentő magyar szót kisütni?

Conum, *z u k i s h o l*. Ducange így értelmezi: *conum summa pars galeae*, és ez helyesnek is látszik; e szerint itt a sisak kúp-alakú csúcsos tetejét jelentené; ám ezt e szóból: *z u k i s h o l* semmikép sem bírom kiolvasni.

biboe', *p a n c y l*; *biboer*? *bibore*? vagy más rövidítés lappang itt, nem tudom; a jegy sok jelentésű; a latin szó *p á n c z é l t* jelentene, de ily jelentésű, ily alakú latin szót nem ismerünk.

lorica, idem; ez már ismert neve a mellvértnek.

105. *sudia*, *p o k e n h o g*; ismét ismeretlen szóalakok. Nem lehetetlen, hogy a *sudia* szóból kifelejtődött egy rövidítés jelzése, s a szó így olvasandó: *sudaria*, a melyet Ducange így értelmez: *stragulum, quo equus insternitur, ne ejus sudor equitem inficiat*; volna tehát egy verítéket felszívó lótakaró vagy *p o k r ó c z* és nem lehetetlen, hogy a *p o k e n h o g* szó *p o k r ó c z*-ből van eltorzítva.

celibium, idem. Itt alig ha nem *celibrum* olvasandó; ez azonban nem sokat lendít a dolgon, az egyik éppen olyan ismeretlen mint a másik.

Golleriuz, *g a l l e r*; *gollerium*, *g a l l é r*. Nagyon érdekes szó. Régi szótáraink Páriz-Pápai és Molnár a latin *galerus*-ből származtatják. Molnárnál azt olvassuk: *galericum, galericulus* vagy *galericulum, πλιθίδιον, πινίσκος*, *galleroczka, czuklyaczka, patyolati süvegeczke*; — Páriz-Pápainál: *galericum* vel *galericulum*, *vendég-haj, álhaj*; — és: *galerus, galléri süveg, patyolat*. Item. Tsinált haj; ám a szót mások helyesebben ebből származtatják: *collare*, a mi nyakravalót jelent és közelebb jár a gallér mostani jelentéséhez, noha az ugyanonnan eredt német «koller» egy ujjatlan mellre valót vagy éppen ujjast jelöl. A *g a l l é r* jelentésére nézve itt szabad a választás!

Bachioluz, *z u l s e r k a r, s e r k a r*, az előbbi magyar szó az olvashatatlanságig kihúzva és törölve; alkalmasint *brachiolum, s z e r k a r*, azaz kart védő szer, a fegyverzet karra való része.

cubituz, *b u r e ũ y n k*; így van írva *cubitum*, a mi könyöket

tesz, a magyar szó tán «börkönyök» volt, a melyből lett *burcunink*.

110. *pugna*, marok; helyesebb lesz vala *pugnus*.

pugnellus, idem.

scapulare, valfeu vas, azaz vállfő vas.

tibia, vas zar; helyesen: *tibia*, vas szár.

E helyt a kézirat szélén a következő széljegyzet töredéke áll négy sorban: s terd | onufor | idem | ulara, a melynek kiegészítése bajos; talán az volt: *gonufer* = *genufer*(rum), vas térd; *geniculare*, idem.

sicachyro thoca, vas keztheu; itt az író két szarvas hibát követett el; e két szót: *sica chirotheca* ott írta egybe, a hol nem kellett, és ott szakasztotta ketté, a hol egybe kell vala írnia; a *sica* magyar jelentése kimaradt, a *chirotheca* felibe helyesen írta oda: vas keztyü.

115. *t'ta*, idem; — *feriterta*, idem, azaz *terta* és *feriterta* is vas keztyüt jelentenek; a két latin szó különben ismeretlen.

gladius, theur, olv. tör; úgy látszik a kard és dákos szókat nem ismerte emberünk.

mucroensis, idem, idez; írónk e két szót: *mucro* és *ensis* egybe írta, aztán úgy segített a hibán, hogy az idem-et kétszer írta felibe.

pelta, bolda; ez a magyar szó is eddig ismeretlen, tán nem is magyar.

spalta, zes theur; *spatha* széles tör.

120. *bipennis*, kéth eleu; *bipennis*, két élü.

fixolaris, heges theur, olv. hegyes tör.

siccarius, theuleu; *sicarius*, törlő; nagyon érdekes szó: úgy látszik, hogy a késelni, bicskolni, gyilkolni s effélék mintájára megalkották a törölni igét is, a melynek részesülője a törlő = gyilkoló vagy gyilkos.

claus^a, math. A latin szó el volt vétve s *claus*-nak írva; a magyar szók beírásakor észre vevén a hibát, a helytelen s mellé oda írta az *a* betűt, így jelezvén, hogy *clava* olvasandó; a *math* alkalmasint *macs*-nak olvasandó, vesd össze a magyar nyelv szótárában *macsuka* szót, az olasz *mazza* és a franczia *massue* kifejezéseket.

Novačla, farkasskusa; *novacula*, farkaskasza. Far-

kaskusa nem létező szó, farkasgúzs ide nem talál; farkaskasza létező szó, s ha az eddig ismert nyelvemlékekben csak átvitt értelemben szerepel, azért lenni kellett nem átvitt értelmének is. Én különben hajlandó vagyok a kifejezést két szónak venni, így: farkas kasza és az ily nevű fegyvert valami alabárd formának képzelni; a latin *novacula* azonban ily értelemben nem fordul elő.

125. *hasta*, zutha; *hasta*, dzsida.

hastilegium, ekleleu hel, olv. öklelő hely.

lancea, zulcha; ez is csak dzsida.

cheres (theres?), idem; az írásban nem lehet határozottan megállapítani az első betű mivoltát *c*-é vagy *t*? Valószínűbbnek tartom a *t*-t; a latin szó ismeretlen ugyan, de alig ha nem τερῆω-ból csinált görög szóval van dolgunk.

lupatum, kereuel; ha itt gerely olvasandó, ez nem talál a *lupatum* (lupata) szó közönséges jelentésével; nem lehetetlen, de nem is bizonyos.

130. *faretra*, thegez, azaz tegez.

Curinc9, puzdra. A latin *curincus* el van torzítva ebből *corytus*.

arcus, idem yew; az ív furcsán van kiírva.

Amentum, ydek, olv. ideg.

sagita, nyl; *sagitta*, nyíl.

135. *misille*, hamar nyl; *missile*, hamar nyíl.

tellum, nyl; *telum* nyíl.

sbbtellum, fekes nyl; *subtelum* (?), fékes nyíl.

cuspis, kerel, olv. gerely.

Hamus, horog (318).

140. *pma*, verth; *parma*, vért.

clipeus, idem. Se *parma*, se *clipeus* nem jelentenek vért-et; mind a kettő paizs, de úgy látszik, ezt a szót nem ismerte.

scultum, kotergard; hogy *scutum* akart lenni, kétségtelen; de kotergard alatt mi lappang? Hozzávetésképpen kaczorgárd-nak olvasom, s úgy értelmezem: görbe védszer.

ombs, vza; a latin szó bizonyára *umbo*; a magyar szót így olvasom: vizsa, ez ugyanis domborulatot jelent.

balistra, zomoserig; *balista*, számszerigy azaz: számszerijj vagy számszerív.

145. *Bambusius*, korsonag; *bambusium*, korszovágy; a latin szóra nézve v. ö. a német wams szót; a magyar szokottabb alakja: korszovát s alig ha nem változott el a francia corset-ből.

yoppa, idem; olv. *joppa*, a németben ma is dívó joppe.

toga, kentes, azaz köntös.

carbabsius, tarsak; a latin szó *carbasius*, mert a második b ki van húzva; a helyes formája *carbatus*; magyarul: társzák.

vexillum, zathow, azaz a mai zászló.

150. *vexillifer*, z azto vizelew, olv. zászló viselő.

primipulus, hodnog; *primipilus*, hadnagy.

exercitus, had.

exercinialis, hadokozó; *exercitialis*, hadakozó.

heres, vites; *heros*, vitéz.

155. *quiris*, idem.

Trega, frig; *treuga*, frigy.

nūcius, keueth; *nuncius*, követ.

legatus, idem; — *missus*, idem.

promulgaco, kayált; a latin szót kétféleképpen olvashatni: *promulgatio* vagy *promulgator*; mind két esetben a kayált = kiált csonka.

160. *manumissio*, zabgatas; itt ismét a füle csalta meg az írot, szabadítás helyett azt hallotta: szabgyatás.

exprolator, kemlew; *explorator*, kémelő.

Caterua, kemlew.

temptator, idem.

acies, sereg; sereg-orr. V. ö. Ny. Sz.

165. *legio*, sereg.

cetus, idem; olv. *coetus*.

obses, thuz, ma tús.

emulus, elenség; *aemulus*, ellenség.

latro, tholuay, olv. tolvaj.

170. *pdo*, idem; azaz *praedo*.

raptor, ragado.

fur, or.

statilantes, zeren th; ebben a latin szó is s alkalmasint a magyar is a megismerhetetlenségig vannak eltorzítva; azt kell hinni, hogy itt valami különös faja a zsványoknak volt meg-

nevezve; de melyik? Létezik ugyan egy görögös latin szó: *stratilates*, a mely főtisztet vagy vezért jelent; mint többes számú főnév pedig állítólag = *satellites*, azaz: csatlósok, fegyveres szolgák; mind ezekhez mi köze a *zerenth*-nek, nem birom kisütni.

ambiges, *baromtoluay*; *abigeus*, *baromtolvaj*; e szó az utolsó a második lapon.

175. *spoliator*, *phoztoulv*, olv. *fosztó*.

pyrates, *vizitolvaly*; *pirata*, *vizitolvaj*; a latin szó itt görögös formájában áll.

pugna, *vyadal*, olv. *viadal*.

rixa, *kissa*; a müncheni Codexben (103.l.) *kesa*, elavult szó, a mely huzalkodást jelent; tán innen van a *kisafa* neve.

certamen, *ve'senkedes*, olv. *versenkedés*.

180. *lis*, *per*.

Jurgea, *geleu-seg*; *jurgium*, *gyülölség*.

qtemio, *kydes*; *contentio*, *küzdés*.

scisma, *harag*; *schisma* a helyes írás.

nouellum, *baj*; *duellum*, *baj*.

185. *dimicacō*, *bayiuuag*; *dimicatio*, *bajvívás*.

area, *baysereu*; *area* (vagy helyesebben: *arena*) *bajszérű* (439.).

pugil, *baynac*, olv. *bajnok*.

cōgresso, *bayviadal*; *congressus*, *bajviadal*.

inczgressus, *bayviadalba meses*; *incongressus*, *bajviadalba menés*.

190. *rancor*, *harag*; — *ira*, *idem*; *furor*, *idem*.

pmeliuz, *pogotha*; az írás szerint a latin szó olvasása: *permelium*, vagy tán *paramelium*, de sem az egyik, sem a másik, se latinul, se görögül tudtommal nem létezik; ha eltorzított szónak vesszük, a szomszédjai *proelium*-ra vezetnének, és ez nem volna épen lehetetlen; de ott van a magyar *pogotha*, a mely így olvasva: *pago csa rá* vezetne a *pakocsa* szóra, a mely az eddigi értelmezések szerint *günyölődást*, *trefát* jelent, s ez épen nem talál a *proelium*-hoz: a dolog talánynak marad.

machyna, *torbothil*. A *machina* szó elég ismeretes; tudjuk is mit jelent; de mit jelent *torbothil*? Csak a *torboncza* tájszó kezdete hasonlít némileg hozzá; a végén nem is magyar szó,

nem lehet belőle faragni semmit. Vajjon nem valami torpedille-féle szóból van áthasonítva?

tenttuor, záz nóg; *centurio*, száznagy.

devirio, tiz nóg; *decurio*, tiznagy. Ez a szó utólagosan van a sorok közé írva, s ezzel végződik a «Nomina militum» című fejezet. A következő fejezet címe a lap negyedik sorának utolsó felét foglalja el, és tekintet nélkül a rövidítésekre így szól. *Nomina terrarum secuntur*.

195. *Ter'a*, feld; *terra*, föld.

pus, thelek. A latin *pus* semmi esetre sem jelenthet telket, a melynek latin neve *fundus*. Nem lehetetlen, hogy emberünk ezt úgy írta *phundus* és jegyzeteiben rövidítve volt, így könnyen zsugorodhatott össze *pus*-sá; a telek szó tiszta. Lehet azonban, hogy *rus* volt, noha alább az is előfordul.

humo, agag; *humus*, agyag.

solum, feuld, olv. föld.

rus, mezeu, olv. mező.

200. *campus*, idem.

Agrus, mezeu; *ager*, mező (457.).

agellus, tharlou, azaz tarló.

Mons, heg, azaz hegy.

monticlus, kis hegy; *monticulus*, kis hegy.

205. *cacum*, hegtető; *cacumen*, hegtető.

collis, halm, azaz halom.

colliculus, kis halom.

gricorius, hegmál; a latin szót nem ismerem, a magyar: hegymál.

vallis, velg, azaz völgy.

210. *valliclus*, kis velg; *vallicula*, kis völgy; a genus elhibázása tán nem az író hibája.

lutum, sar, azaz sár.

Gleba, ggrangyag, tán garangyag, közép forma a göröngy és darancs közt.

pulluis, por; e helyett *pulvis*.

cespis, zonch; *cespes*, zoncs; de e szónak nem hiszek; lehetett az eredetiben *honth* = hant, a miből tekintettel a *z* és *h* valamint a *c* és *t* könnyű összevételését, igen könnyen válhatott ezzé *zonch*.

215. *antrum*, bariag, olv. barlang.

fossa, arok, azaz árok.

specus, verem.

fouea, vapa; *fovea*, vápa.

kauerna, liuk; *caverna*, lyuk.

220. *kabis*, es vapa; nyilván e helyett: *scrobs* is vápa; így mondták toll alá és az író *scrobis* helyett *kabis*-t írt.

alneum, kis foliath; *alveus*, kis folyat.

Meatus, folyas, azaz folyás.

valluz, gath; *vallum*, gát.

canna, zelep, azaz czölöp.

Ezzel végződik a fejezet s következik külön sorban a következő fejezet czíme: *Nomina aquarum et navium* et (c). Ez a cím két okból feltűnő; egyszer azért, mivel az egész kéziratban ez az egyetlen cím, a mely magyarul is megvan így: Kezdeti k víznek es haÿonak newÿ, másodszer mivel e czímen kezdve négy soron át a magyar szók folyóírással vannak bejegyezve, még pedig a 14 százbeli folyóírással, a mely Zsigmond király 1409-beli oklevelén (Magyar tört. életrajzok; Mátyás király 7. lap) már tökéletesen ilyen jellemű.

225. *Vnda*, vyz, azaz víz.

vndosus, vyzes, azaz vizes.

pons, thyd (chyd?), olv. híd.

vmičla, kysvyz; *unicula*, kis víz.

aqua, vyz, azaz víz.

230. *fluius*, folyoviz; *fluuius* v. *fluvius*.

puteus, kuth, azaz kút.

Cist'na, chathōna; *cisterna*, csatorna.

Abissus, herenj. Az *abyssus* latin szó jelentése köztudomású; a magyar hereny előttem ismeretlen; hogy örvényből volna eltorzítva, alig hihető, annál kevésbbé, mivel helynevekben megvan, pl. Herény, Herend. Azt kell tehát feltennem, hogy egy elavult kifejezéssel van dolgunk, a mely nagy mélységet jelent; alhangú rokona horony vagy horony is mélyítést, váját jelent.

vorago, fenek.

235. *pfunda*, mel, azaz mély = *profunda*.

radum, re...; a miniom itt annyira lesurlódott, hogy az

első két betű után következő vonások alig láthatók; a legnagyobb valószínűséggel ott állott *rew*, azaz *rév*.

arena, feven, azaz főveny.

arenosus, fevenes, azaz fővenyes.

glarea, ysop, azaz iszap.

240. *glōsus*, ysopus; *glareosus*, iszapos.

portus, porth, azaz part; itt végződik a folyóírás.

litus, morth, azaz mart.

Mare, tenger.

maring, tengery; *marinus*, tengeri.

245. *Danubius*, duna,

ticia, teza; Tisza.

Morisius, moroz; *Marisus* vagy *Marusius*, Maros.

draga, draua; *Dravus*, Dráva.

flumez, folyo viz; *flumen*, folyó viz.

250. *limpha*, tista viz; *lympa*, tiszta viz.

fons, seg, olv. ségy = séd.

fonticlus, kis seg; *fonticulus*, kis ségy.

scated'a, forgatag; *scatedra* e helyett: *scatebra*,

riulus, csergetek; *riulus*, csergeteg.

255. *stagnum*, allo viz, azaz álló viz.

palus, helies.

paludosq. heliesses; az utóbbi két szó oly következetes egyformaságban áll előnkbe, hogy alig lehet torzításra gondolni. Egyszerre annyit látok, hogy szótáraink nem ismerik. Mit jelentenek és honnan veszik magokat, nem tudom. Vajjon nem lappangé itt: semlyék?

lacus, thow, azaz tó.

ameis, edes viz; *amnis*, édes víz.

260. *Medialanna*, zigeeth; a latin szó *mediamna* alakban Priscianusban fordul elő csakugyan sziget jelentéssel.

insula, idem.

Archa, kerep; az *archa* a helyesebb *arca* helyett áll nem ritkán, v. ö. a német *Arche* szót; a *kerep* Molnár Albertnél *Epibades* = ἐπιβάτης; Páriz-Pápainál, a ki még németül hozzá teszi: *Ein Fahr-Schiff*, a mi nem talál a görög szó jelentésével; jobban talál Ducange-nál; *epibategi*, ἐπιβατηγοί, *naves vectoriae*.

karita, idem; a latin szó nyilván *carina* akar lenni.

ratis, hayo, azaz hajó.

265. *prora*, hayo oldal, azaz hajó oldal.

puppis, kis hayo, azaz kis hajó.

Navis, hayo

naviĉla, kis hayo, itt különösen feltűnik az író megzavarodása; a *navicula* helyes értelmezése: kis hajó, vétségből átcsúszott a *puppis*-hoz, a melynek magyar jelentése kimaradt; az oda irt értelmezés helytelen voltát nem vette észre; hogy a *prora* sem = hajó oldal, azt tán nem tudta.

velum, vitorla; l. 276.

270. *navicularis*, chonok, azaz csónak, ez se talál a latin szóhoz, a mely maga is vagy *navicularia* vagy *navicularius*.

nauta, reuiz, olv. révész.

Navigator, hayoz, olv. hajós.

anchora, vas mochka, olv. vas macska.

remus, ewezo, olv. evező.

275. *remigator*, ewez, a latin hibás, a magyar csonka szó; tán: *remigatio*, evezés akart lenni.

velum, vitorla, elfelejté, hogy már egyszer leírta 269.

funis, ketel, olv. kötél.

funabulus, keteles; a latin szó ismeretlen; a magyar köteles tán = kötélverő; *funambulus*-ra itt nem lehet gondolni.

rudens, vitorla kethel, olv. vitorla kötél.

280. *Anthempna*, aleth seg; *antenna* alattság, a két szó nyilván nem egymáshoz való.

torrens, arviz; *torrens*, árviz.

fluctus, hab; az *f* betűnek itt is van az a bizonyos hivalkodó farka.

^{ct}
fluosus, habos.

spuma, thaytek, olv. tajték, itt végződik a fejezet s még ugyanabban a sorban áll a következő fejezet címe:

Nomina piscium.

285. *Piscina*, halasthow; *piscina*, halastó, a w végbetű ki van húzva.

piscis, hal; az utolsó két magyar szó kivételesen fekete-tentával van írva.

pisciĉlus, kis hal.

cso, *viza*, a latin *uso* e helyett *huso*.

barbota, *harg*a. Ez különösen érdekes czikk. Ducange szerint *barbota* = egy bizonyos fajta hajó, mondjuk: *bárka*, és nem lehetetlen, hogy az előbbi fejezetben csakugyan ott állott: *barbota*, *barca*; itt aztán következett volna: *barbo*, *harc*a; a mint Molnár Albertnél is áll, holott Páriz-Pápai szerint: *barbo* = *márna* (Földi szerint: *cyprinus barb*us); alig ha itt nincs összezavarva a két czikk, a hajó és a hal, a bárka és a harca.

290. *delphi*, *dizno* hal; *delphin*, *diznó* hal.

sturio, *seureg*; olv. *sőreg*.

doricha, *thok* hal, olv. *tok* hal.

Tincha, idem; *tinca*, idem. Már Molnár Albertnél azonban *tinca* = *czompó*, mint ma is.

pasardus, *pasar*; olv. *poz*sár; a latin szó ismeretlen.

295. *Capito*, *varya*. Se *capito* se *varya* nevű halat nem bírok találni. Feltéve, hogy *varya* csakugyan valamiféle hal népies vagy tájdivatos elnevezése, a latin névnek valahol meg kellene lennie. Ducangenál a *capito* a *cabot*, *meunier*, *vilain*, *testard* szókkal van értelmezve, a melyek valamennyien *béka-poronty*ot jelentenek. De hát ha a *capito* el van torzítva ebből: *carpio*, az esetben a *varya* is azonnal megleli magyarázatát, t. i.: *varga*-vagy *zigány* hal, a mely a *cyprinus* fajhoz tartozik, a melynek a *cyprinus carpio* is egyik faja. Valami nagy természetismeret úgy se szabad keresni irónknál. Egyébiránt még azt találom, hogy *capito* = *cyprinus aspius* vagy *dobula*.

luceus, *chuka*, azaz *csuka*, *esox lucius*.

lumbus, *kechege*, azaz *kecsege*, itt sem ismerem a latin szót.

echinus, idem, ez a görög *ἐχίνο*s, a mely csakugyan a hal tövises hátormára illik.

parcha, *scilew*; *perca*, *süllő*.

300. *tura*, *pistrang*; *trutta*, *pisztrang*.

manerula, *mench* hal; a *menyhal* latin neve ma: «*gadus lota*». MA-nél *menyhal*, *murena*. Ez utóbbi eltorzítása a *manerula*.

petnus, *keuy* hal; *petrinus*, *kövi* hal

fondulo, idem; — *silluris*, idem; melyik *kövi* halak vannak itt értve, azt alig lehet megmondani; a «*pleuronectes maximus*»,

a «*cyprinus gobio*» és a «*cyprinus Gibellio*» mind kövi halak; a *silurus* meg harcsa.

Balinus, baly n hal, azaz balin hal.

305. *skarabeus*, karaz, azaz kárász; vajjon a *scarabeus* nincs-é eltorzítva ebből: *carassius*?

Angila, chuk hal; hogy az *anguilla*, a melyet a latin szó nyilván nevez, lehetett-é valaha magyarul *csík*, nagy kérdés; vagy tán a *chuk* nem *csík*?

cancer, rak, olv. rák.

cancerator, rakozó, olv. rákozó.

piscator, halaz, olv. halász.

310. *rethe*, halo; *rete*, háló.

plaga, idem; csakhogy: vadász háló.

retlus, kis halo; *reticulus*, kis háló.

sagena, versse, azaz varsa vagy vörse.

lugostm̄, kuthew; *lugostium*, kutyó = kunyhó; a latin szó nem lehet eltorzítva ebből: *tugurium*; de hogy mi, nem tudom megmondani.

315. *Gurgustm̄*, bir idem; hogy *gurgustium* = kunyhó, bizonyos; de hogy az a bir mi? aligha nem kis, tehát kis kunyhó.

lacuna, veiz, azaz vész.

viuartuz, idem varsa; a latin szó kétségen kívül *vivarium* = haltartó bárka, tehát nem varsa nem is idem az előbbi vész-szel.

hang, horog; a latin szó: *hamus* (139).

stāma, kayalthow. A latin szó talányát alkalmasint csak úgy lehet megoldani, hogy írónk ezt írta: *scamma* e helyett *squama*; a magyar szónál szemé átesúszott a következő kopothow = kopoltyu szóra és ezt torzította kayalthow = kiáltó-vá. Mit is keresne a «kiáltó» a halak és halászeszközök közt?

320. *brancus*, hal kopothow; *branchiae*, hal kopoltyú.

exantera, hal horláz; *exentera*, hal hólyag (?)

cetus, teth hal olv. czethal.

cetegus, ketenus, ez megfejthetetlen talány! ugyan e sorban áll még e szó *filschetus*, de ki van húzva.

filschela, zothior hal; *fiscella*, hal szatyor. E szó

után 2c áll, azaz: *et cetera*; s ezzel vége a fejezetnek. A következő fejezet címe még ugyanabban a sorban áll így: *Nomina erbarum Secuntur*. Itt aztán roppant érdekes, hogy a növények nevei közt első

325. *Introitus*, beu meneth; a sorban csak ez áll; *Ntroitus*; az író elfelejtette helyet hagyni az I kezdőbetűnek, s aztán a lap szélire nagyon vékony vonásokkal irt oda egy hosszú 3 betűt; a bemenet igazán ritka fű.

exitus, ki meneth, olv. kimenet.

viator, wt yaro, azaz út járó.

Ascensoriu3, hagzov; *ascensorium*, hágcso (976).

porta, kapw, olv. kapu.

330. *foris*, aythou, olv. ajtó.

biforis ianua, keth fele nilou aythou, olv. kétfelé nyíló ajtó.

hostium, aythou; *ostium*, ajtó.

ortus, kerth; *hortus*, kert.

ortulan9, kerthez; *hortulanus*, kertész.

335. *fossoriu3*, assow; *fossorium*, ásó.

ligo, capa, olv. kapa.

Palus, karou, olv. karó.

sepis, seuin; *sepes*, sövény.

piper, bors.

340. *pipterium*, borstherew; *pipenterium*, borstörő.

sal, sov, olv. só.

salterium, sow therew, olv. sőtörő.

piretrû, tâchon; (*anthemis*) *pyrethrum*, tákony.

Persolin3, ptrosol; *petroselinum*, petrezselyem.

345. *ysopus*, ysip; *hyssopus*, ísóp.

crocus, saphran, olv. sáfrán.

zinziberiu3, genber; *zingiber*, gyömbér.

cinamomam, fa hew; *cinnamomum*, fa héj.

Rutha, rutha = ruta.

350. *saluia*, saluia, ma zsálya.

kamamila, zek phew; *chamomilla*, szíkfű.

gariofolus, idem; *caryophyllus*, szegfű.

granobacca, bay phyw, azaz bájfű; tán ez a bájfű nem a *ruscus hypoglossum*, hanem inkább a Molnár Albert-féle *laurus*

Alexandrina, a melynek a magvát Páriz-Pápai *bacca lauri*-nak mond; látom azonban, hogy mindegy.

Solanuz, *solatrum*, ham-aues; a latin szó mind a két formájában divott azonos jelentéssel, t. i. e b s z ö l l ő; irónk elébb az egyiket akarta írni, utóbb kiigazította a végső rövidítést, úgy hogy éppen nem lehet kivenni, melyiket akarta helyesebbnek tekinteni: a magyar szó olvashatatlan, nagyon a felső foszlott szél-
lin áll a lapnak, és épen a közepén, a hol, úgy látszik, rövidítés is volt, lekopott a vörös tinta; még azt se lehet eldönteni, egy szó volt-e, vagy kettő?

355. *tribulus*, idem. Molnár Albert és Páriz-Pápai szerint ez a szó boj torján és sulyom jelentésű; de e szók egyike se talál az olvashatatlan szó nyomaihoz.

philipndula, feld monyoro; (spirava) *filipendula*, föld mogyoró; ma varjú mogyoró.

Solq'uz, kathan g; *solsequium*, k atán g, így mondja Molnár Albert is.

lig'strp, madar keles; *ligustrum*, madár köles; *ligustrum* = fagyalfa vagy madárhúr; a madárköles meg Molnár Albert szerint *grana* vagy *milium solis*; Diószegi szerint pedig *lithospermum*. Vajjon lehet-e, hogy itt *lithospermum* és *ligustrum* össze van véve? Én nem tartom lehetetlennek.

draga, boytôyaz; a latin szó helyesen vagy *draba* vagy *trapa*, s ez utóbbi = sulyom; a magyar szó kétségen kívül bojtortorján = *arctium lappa*; itt ismét eltévedt az író szeme.

360. *ag'moia*, kis boytorian; *agrimonia*, kis bojtortorján. Az *agrimonia eupatorium* még Diószeginél is = apró bojtortorján, v. ö. 383.

muscatuz, scerechendyo; *muscatum*, szerecsendió.

pirula, *pirulus*; *pyrola* ma körtike vagy téli zöld. *amaruscha*, *pirulus* idem.

cacamuscha, idem. E két szót nem ismerem.

365. *plantago*, vty fiw; *plantago*, útifű.

emula, vruen fiu; *inula*, örvényfű; ma örvénygyökér.

Menta, *menta*, olv. ménta.

siler, idem; nem az, hanem rekettye.

sarpileum, kakuc fiu; *serpyllum*, kakukfű.

370. *pollegiu3*, idem kakucfiu; (mentha) *pulegium*, csombor, a vétség itt onnan ered, hogy a *thymus serpyllum* is népiesen: vadcsombor.

horiganu3, horfiu; *origanum*, horfű; Molnár Albertnél és Páriz-Pápainál fekete gyopár. Ha a horfű nem hibás, egy eddig ismeretlen magyar növénynev van előttünk.

Eleborus, esketheufiu; *helleborus*, esketőfü; Molnár Albertnél: ptrüszentőgyökér, alkalmasint a német Nieswurz fordítása.

absintiu3, feketeufiu; *absinthium*, fekete fű, pedig betű szerint fekete fű van írva, ma az *artemisia absinthium*, fejer üröm.

ritimeniu3, fer yeem; kettős talány! *Ritimenium* latin szót nem ismerek; de fer yeem is mi akar lenni? Nagy gyanúm van, hogy a fer feyer-ből csonkult a yeem pedig yrem helyett áll, s így a megfejtés feyer yrem azaz, fejer üröm; a végin a latin szó *artemisia*?

375. *secat9*, gyopár; de nem ám az a gyopár, a melynek a mai neve *gnaphalium*, hanem az a fekete gyopár, a mely Molnár Albertnél: *stoechas*, és nem lehetetlen, hogy a különben értelmetlen *secatus* ebből a *stoechas*-ból van eltorzítva.

Solatum, mochar. A *Solatum* szót már fennebb (354) mint a *solanum* mellékformáját ismertük meg, itt meg most mint a mohar vagy muhar latin neve szerepel, holott a valódi latin neve annak a moharnak, a melyről itt van szó, Molnár Albert szerint: *atractilis* vagy *carthamus*, azaz nem az a *panicum* faj, a melyet ma mohar néven ismerünk, hanem az a fű, a melynek mai magyar neve: szeklicze és gordon.

staturna, chombor. Fennebb (370) a csombor latin neve *pulegium* és *serpyllum* volt, itt most *staturna*. Van azonban egy növény, a melynek a neve *statumaria* vagy *proserpinaca* vagy *polygonum*, a mai magyar neve pedig cikkszár, alig ha ez nem tévedett ide.

bolembica, idem chombor: ez a *bolembica* nagyon könnyen lehet eltorzult *polygonum*.

dantena, varádich; *dantena* nyilván a *tanacetum* torzképe, magyarul ma is varádics.

380. *polipodia*, humior; a *polypodium* Molnár Albertnél és Páriz-Pápainál Szt. János kenyere, ma páfrán; a hunyor pedig mindenütt *helleborus* vagy *veratrum*; irónknak itt egyebütt járt az esze.

Monlimōdrum, madar keles; fenn (358) a madár köles mint *liqustrum* értelmezése állott; másfelől az idősbik Plinius a *Naturalis Historia* 26-ik könyve 7 (25) fejezetében a hánytatók közt egy *molemonium* nevű növényt említ; vajjon nem lehetett ebből a *monlimondrum*?

Juscianum, belend; *hyosciamus*, belénd.

Agrimoniuz, ebtey; fenn (360) az *agrimonia Eupatorium* mint a próbojtorján volt bemutatva: úgy látszik az *Eupatorium* irónkat *euphorbia*-ra csábitotta, a mely utóbbi csakugyan = ebtej.

Sbbiemug, mazala vagy feiē malua. Mi lehet az a *subiemus*? mert a latin szó így olvasandó. A magyar azt mondja: mázola (mahala) vagy fejer mályva és ennek régi latin neve *hibiscus*; ebből kellett a latin szónak eltorzúlnia.

385. *Sbtegmen*, idem; ez már merő képtelenség.

manobrium, zemerchek; a szömörcsög gomba latin neve *phallus*; *manubrium* = markolat, nyél, fogantyú; lehet, hogy a *phallus*-ra is alkalmazták.

A lap szélén miniummal utólagosan oda írva áll:

Tintinabulus, apró boythoryan, azaz apróbojtorján, fenn (360) *agrimonia*; *tintinnabulum* tudtomra csengetytyűt jelent; alig ha nem alakoskodik itt a *tribulus*.

Millefolium, eger fark; (*achillea*) *millefolium*, egerfark.

lappatus, lorum; ma a lórom = *rumex hydrolapathum*, a *lappatus* tehát a fajnév csonkája.

390. *lappa*, lapow; (*arctium*) *lappa*, ma keserű lapu.

titipus, kikerchen, az az kökörösín; a *titipus* szó ismeretlen.

cínra, lehere; a magyar szó nem lehet más mint lóhere, de a latin szó ismeretlen és alig ha nem torzkép.

elebrum, erir; az erir tán eltorzított ebir, de *elebrum* előttem ismeretlen.

Maruoz, pezercshe; *marrubium*, peszercze; a szokat-

lan rövidítés a latin szó végén *marvorium* lehet, de minden esetre el van torzítva.

395. *bleta*, laboda; a laboda egynehány *chenopodium* faj mai népies neve, *paréj*-nak is mondják; e nyomon indulva látjuk, hogy a *bleta* át van alakítva ebből: *blitum*.

bletanum, ester; ez az ú. n. ester *paréj*, a *chenopodium album*.

artiplex, idem; csakugyan az *atriplex hortensis* = laboda *paréj*.

urtica, chalan; *urtica*, csalán.

edulum, feldy bozoya; helyesben: *ebulum* (*sambucus ebulus*), földi bodza.

400. *Calcabuqas*, eker fark; a latin szóban igazítás van, *calcabiguas*-ra van javítva, de így sem ismerem a szót; az ökör fark már Molnár Albertnél is *verbascum*.

verbena, sapara fiu; az az szapora fű.

cartago, zamarchuzt; mind a két szó el van torzítva, alkalmasint ebből: *carduus*, zamártóvis.

paburus, ezeryo fiu; az ezerjó fű népies neve a *dictamnus*, *gentiana* és *erythraea* nevű növényeknek; e szók közül valamelyik van itt kifejejtve; a *paburus* nem lehet egyéb, mint a *paliurus* eltorzítása, ez pedig zamártóvis; itt zavarosak voltak az író jegyzetei.

calamédria, madal fiu; *calamendria* nevű fűvet nem ismerék; a magyar szó tán: magyal fű = *ilex*; a latin *calaminthus* vagy tán *chamaedrys* szóból van-e eltorzítva, nem merem eldönteni; semmi esetre se talál. Egyébaránt olaszúl *calamandria* = *teucrium chamaedrys*, cserlevelű fű.

405. *silio*, hasalou fiu; sem a *silio* sem a hasaló fű nevet nem találom; olaszúl *silio* = *evonymus*, kecskerágó.

Cicuta, belénd; már Molnár Albertnél *cicuta* = bürök; a belénd = *hyosciamus*, a mint fennebb (382) már ebben a szószedetben is fel van jegyezve.

citirsus, zanolt; *cytirus*, zanót.

lactuca, kek; tán kék saláta, a saláta szó a tollban maradt.

cepe, hagma; (*allium*) *cepa*, (vörös) hagma.

410. *Alium*, fog hagma; *allium* (*sativum*) fog hagma.

porum, paray; (allium) *porrum*, pór é hagyma vagy párhagyma.

ascola, moniora hagma; (allium) *ascalonicum* magyaró hagyma.

cibula, vereshagma; a latin szó itt a német Zwiebel vagy a cseh cibule latinos formája.

raphulanus itt hivalkodik, alább fordul elé 423.

415. *olus*, verescapusta, az az veres káposzta.

caulis, feiê capusta; az az fejér káposzta.

pepo, dyne, az az dinnye.

cucumer, gereg dyene; az ugorka van itt előléptetve görög dinnyé-vé.

radix, gyker, olv. gyökér.

420. *maguder*, torsa; *magudaris* csakugyan tőkocsánja, de csak *laserpitium* nak.

rappa, reppa, olv. *rapa*, répa.

rappula, idem repa.

raphulanus, retheg; *raphanus*, retek; l. 414.

astrucium, torma; a latin szó: *nasturtium*.

425. *Rosa*, *rasa*, olv. rózsa.

lilium, lilium.

viola, viola.

arundo, nád; *arundo*, nád.

vlua, zaz; *ulva*, sás.

430. *alga Pat'archa*, tengeri lopus zaz; *alga Patriarcha*, tengeri lopus sás.

fungus, gomba; a latin szó *fungus*.

Bispulus, e szónak nincs fordítása.

lupa, idem; úgy látszik ez az «idem» mind a két latin szóra vonatkozik, ezek is tehát gomba fajok.

boleata, gomba, alkalmasint *boletus*.

435. *burto*, zemerchek, az az szömörcsök.

thuber, taplow; *tuber*, tapló.

cremium, cheperkew, az az: csiperke.

o'reum, stalow; *horreum*, stálló ez valószínűen szláv szó; gabonást jelent-é, nem tudom.

Areum, zerew; *area*, szérü (186).

440. *ar̄uus*, a z tag; a latin szóból az r ki van húzva, tehát így olvasandó: *acervus*, a s z tag.

capecia, kepe.

malipulus, keue; *manipulus*, kéve.

palea, polva, olv. polyva.

epitu, ed fel; valószínűen e helyett: *spica*, éd fej.

445. *Arista*, ed zar az az éd szár; ez az éd e jelentésben búza vagy gabona emlékeztet a népies élet-re, s tán inkább ét.

stramen, zalma olv. szalma.

stipula, theurek, olv. törek; Molnár Albertnél *stipula* = szalmaköntő.

agricola, zanthow, olv. szántó.

excolator, idem zanthow; e latin szó furcsa.

450. *arator*, idem.

aratrum, ekew, az az: eke.

būris, idem; helyesen *buris*.

anchabulum, ekew tharthow; ez eke tartó volna, valószínű hogy = eke szarv.

vomer uel *romis*, lemes vas, olv. lemez vas.

455. *culler*, chorozlouas, az az: csoroszló vas.

Juger, hold feld; *jugerum*, hold föld.

ager, tharlow, az az tarló (201).

sator, maguethew, olv. magvető.

salutus, barazda; olv. *sulcus*, barázda.

460. *nouellus*, vgar, olv. ugar.

seges, vethes, az az vetés.

semen, mag.

gnū, idem mag; *granum* a latin szó.

messis, arathas, az az aratás.

465. *aratio*.

semīator, maguethew; *seminator*, magvető.

frumentum, buza.

sigillus, ros; a latin *secale* a középkorban: *sigala*, *sigila*, *sigilum* stb. alakokat vált, l. Ducange *sigalum* szó alatt; a magyar szó ma rozs.

Ordeum, arpa; *hordeum*, árpa.

470. *Avena*, ozt; itt a tót *owes* kísért.
papulum, zapb; *pabulum*, zab.
Milium, keles, az az köles.
tmilium, liketh; *termilium*, lükött, Szinnyei szerint a tájszógyűjteményében így hinak egy kölesfajt.
Canapus, kender; a latin szó *cannabis*.
475. *linum*, len.
lens, lenche, az az lencse.
Cicer, cicer; ma csicsér-borsó.
pissa, borso; a latin *pisum* helyett.
faba, bahol borso, az az bagoly borsó.
481. *soliūca*, vggd mak; *saliunca*, vad mák; azt állítják, hogy *saliunca* = *valeriana Celtica* L.; nevezik-é ezt valahol vad máknak nem tudom.
480. *papaver*, mak, az az mák.
rastrum, gereblye.
fūka, villa; a latin szó *furca*.
pala, lapad, az az lapát.
485. *scopha*, sepreu; *scopae*, seprő.
sapho, zapu: *scaphium*, szapu.
canistrum, veka, az az véka.
metreta, merthe, olv. mércze.
modius, aku olv. akó.
490. *Garieta*, gerla; tán a latin szó is *garleta*, a mely oklevelekben elég gyakran fordul elé, és jelent egy gabona mértéket, a melynek a mekkoraságát azért nem birjuk pontosan meghatározni, mivel különböző helyeken különböző nagyságu volt és mint ürmérték néhutt bor mérésére is szolgált.
Cubulus, kebel, az az köből.
exta, cheph, olv. csép.
extabulum, chobhadaró, olv. cséphadaró.
t'bulum, cheph; *tribulum*, csép.
495. *fissella St'pea*, zathor; *fissella scirpea*, szatyor.
Itt végződik ez a fejezet. Nem terjeszkedtem a latin szók magyar fordításai helyes volta megítélésére; sok szó fér hozzá! Csak az olvasást igyekeztem helyre hozni.
A következő fejezet címe egész sort foglal el s így szól:
Secuntur nomina mansionum etc.

CŪria, utuar; *curia*, udvar.

clastrum, var; a latin szóban az l ki van húzva, tehát:
castrum, vár.

murus, kufal, olv. köfal.

Turis, thoron; *turris*, torony.

500. *palatium*, palatha, olv. palota.

Aula, terem.

Menia, var fog; *moenia*, várfok.

in'stitia, var fog részei olv. várfok részei.

vallus, pácâg, olv. párkány.

505. *domus*, haz = ház.

torium, pithuar; *praetorium*, pitvar.

Apotheca, mendenes haz, az az mindenes ház.

Celarium, pinke; *cellarium*, pincze.

Camenata, kemies has; *caminata*, kéményes ház;
voltaképen kandallós szoba v. terem; vajjon ismerte-é
írónk a kandalló szót?

510. *caminus*, kemyn, olv. kémény.

glicium, kelet; ismeretlen latin szó, de a magyar se lesz
helyes; van κλίσιον = cselédlakás, de vajjon az lappang-é itt,
nem tudom.

sobam, therm; a latin szó ismeretlen, a magyar lehetne
terem, a latin is hasonlít a szoba szóhoz; vajjon magyart írt
volna emberünk latin helyett, vagy pedig még élénk tudata volt
róla, hogy szoba idegen szó, s azt hitte, hogy latin?

Camra, kamara; a latin szó *camera*.

lat'na, arnig has, olv. *latrina*, árnyék ház ma árnyék-
szék.

515. *stuba*, zoba, olv. szoba; a *stuba* németből vált
latinná.

psenca, ferdeu; a magyar ferdeu v. ferdeu kétségtelen,
de a *prosenca* v. *prosentia* (így olvasandó) ismeretlen szó; azonban
nem lehetetlen, hogy *proseuca* akart lenni; ez nem jelent ugyan
ferdeut, de ide tévedhetett.

fumorum, festeleu haz; *fumorium*, füstölő ház =
füstház?

fornax, kemenke, olv. kemencze.

fornus, idem, olv. *furnus*.

520. *Clibanus*, kemenche, olv. kemencze.

conflatorium, koh.

Tractas, cheren; *crates*, cserény.

[˘]*ctacla*, kis cheren; itt *cratacla* áll e helyett *craticula*,
kis cserény, vesd ő. 1288.

stabulum, vl olv. ól.

525. *p̄sepe*, y az ob; *praesepe*, já sz ol.

repapulum, za u ar; *repagulum*, z á v ár.

vectis, retez, olv. retesz.

compes, beko, az az békó.

licma, beled u alo kolch; a *licma* tán *licia* helyett áll, a
mely rudat jelent, s lehet olyan rúd, a melylyel belűlről elzárták
az ajtót, így aztán talál a belől való kolcs; a kolcs külön-
ben erdélyies kiejtése a kulcs-nak.

530. *cardo*, aytou sarca olv. ajtó sarka.

limen, kizeb olv. küszöb.

sblimen, aythou kizeb; *sublimen*, ajtó küszöb.

stips, ozloch olv. oszlop.

tenaclum, tharte; *tenaculum*, tartó.

535. *traps*, gerenda, a helyett trabs.

vincm, kethel; *vinculum*, kötél.

clavis, kolch = kulcs; l. 529.

tygillus, zeloniem; *tigillum*, szele men.

statua, agoz, olv. ágas.

540. *tulüptita*, zula ch; *tulumpertica*, zula k, ez utóbbi szó
a német Zula g; a latin szó furcsa; tán össze van téve *tolum*
és *pertica* szókból, mintegy *pertica in modum toli sive fastigii po-*
sita, a mi megfelel a zula ch jelentésének.

angulus, sceg olv. szeg, érdekes orthografia!

foramen, liuk, ma lyuk.

rima, rez, olv. rés; v. ö. 725.

tectum, fedel = fedél.

545. *tectura*, idem.

claviger, kolchar = kulcsár.

pincerna, paharnak = pohárnok.

Chophinus, kozar = kosár.

sporta, idem kozar.

550. *pila*, ke leu = kölyű.

Vrna, rachka = rocska.

doleum, kád; *dolium*, kád.

tina, cheber = cseber.

tunella, hordou = hordó.

555. *vegetituum*, althalag; *vegeticulum*, általag vagy átalag.

lagena, yegy = üveg.

Ductile, chap = csap.

plebsidera, theulthew; *clepsydra*, töltő.

flasca, palasch = palaczk.

560. *iusca*, yechye; *iusta*, iteze.

agusterium, ausca angustar; az itt magyar szó képiben szereplő *angustar* nem egyéb mint a latin szó helyesebb formája: *angustarium* = egy szűk szájú edény, valami palaczk vagy korsó féle.

peccarium, pahar = pohár; l. 829.

asitus, forbath; l. alább a *timorphus* szót 830. szám alatt. Az *asitus* latin szónak alig ha van köze a görög *ἄσιτος*-hoz, de a forbát, legalább a szó mai jelentése szerint, semmiképen se tartozhatik az edények nevei közé.

chyphus, pahar; *scyphus*, pohár, l. 828.

565. *vitrum*, vyueg, olv. üveg.

cuppa, cuppal, olv. kupa.

reclinatorium, keneclew olv. könyöklő.

Itt vége a szakasznak, az új szakasz címe a következő egész sort foglalja el és így szól:

Secunt nomina vestium et ornātia, az az:

Secuntur nomina vestium et ornamentorum.

Lectus, ag, olv. ágy.

cubile, ag.

570. *grabatium*, ag.

lectile, kypa'n; a latin szó nem tartozik a szokottak közé s alkalmasint a következő két szó téves származtatásának köszöni eredetét; a magyar szó nyilván kiparn és vagy: kis párna hiányos leírása vagy tán fejpárna szóból van elrontva.

supellectile, agfel, idem; itt alkalmasint ágyfej olvasandó; a fele helyett fej más helyt is fordul elé; lehet azonban ágy föl = ágy föle is.

suplex, ag fedél; *superlex* nyilván a *supellex*-ből van kiokoskodva s ez okoskodásból foly a magyarítása is: ág y fedél.
capete, z en eg; *tapete*, sz ő ny eg.

575. *lodex*, laz na k; *lodix*, las na k.

filtrum, nemes, olv. neme z.

filturum, neme z t; téves és hibás ismételés, a mit abból is láthatni, hogy eredetileg m eme z t-et írt, de az első m harmadik vonását kihúzta.

scaltrum, magára áll, a megfelelő magyar szó nincs ott, de a latin szó is ismeretlen és alkalmasint hibásan van írva.

matta, gy ke n, olv. gy é k é ny.

580. *storium*, gy ke n, az előbbi szó és e között miniummal oda írva áll e szótag: si, mint ha a két szó közé be akarta volna szúrni; a helyes alak: *storea*, gy é k é ny.

Cortina, za po na; Páriz Pápai szerint *cortina* = kárpit, ág y superlát; a *zapo na* szót nem találom a rendelkezésemre álló szótárakban; a Nyelvtörténeti szótár nem ismeri.

pluinar, pa r na: a latin szó így volt írva *pluvianar*, de az *a* az *i* után ki van húzva; helyesen *pulvinar*, párna.

pluinarum, pa r na ha y; *pulvinarium*, párna ha j.

Cerule, va n ka s; a latin szó helyesen *cervical* vagy *cervicarium* = vá n ko s.

585. *lintiamē*, le la h; *linteramen*; a magyar képiben álló le la h nem egyéb, mint a német *leilach* = le pe d ő; l. 643.

cusinus, va n ka s; a francia *coussin* latinos formája, jelentése vá n ko s.

matrozymum, ma tr az; a latin szó ismeretlen, alig ha nem a német *matratze* származéka, hiszen a magyar má tr á cz is onnan ered (*mathalacium*).

carpoltios, ka r pit; a latin szó itt is önkényesen alakított forma e helyett *carpita* = ka r pit, s ez is az olaszból van véve.

limbude, ho m ny vagy ko m ny. A *limbude* kétségtelenül *limbus*-szal van kapcsolatban és valami szegélyt vagy szegélyes ruhát vagy ágyneműt jelent; a magyar szó első betűje bizonytalan, lehet h is és k is, de egyikkel sem ismerem.

590. *canapea*, a g le r; a latin szó a módosított *conopœum*, a mely ág y fölibe kifeszített szúnyoghálót jelent és *Canopus* egyiptomi városról van elnevezve. Ebből azt lehet következtetni, hogy az

a gler első szótagját ágy-nak kell olvasni, de hogy aztán a ler vagy lér mit jelent vagy minek a romja, nem bírom kisütni.

papilio, bibor bereth; a *papilio* jelentését tudjuk, tökélyesen egy a belőle alakult francia pavillon-éval, tehát menynezet v. sátor; a bibor bereth v. berecz v. berecs kifejezést nem ismerem.

Tentorium, *schator* = sátor; itt csak a németes írásmód érdekes; írónk alig ha német ajku volt, de meglehet, német ajku írásáról másolt.

dypolis, kenthes; *diplois*, köntös.

vestis, ruha.

595. *vestimentum*, ruha.

polimica, metelt ruha; *polymita* (*vestis*) sok színű tarka ruha; a metélt itt tán = csikos.

katabieta, idem, merőben ismeretlen szó; egy lengyel öltöny létezik kaczabajka néven, de ez alig ha ide vonható.

spatulosus, kiues; ismét egy talány; a *spatula* szó kétértelmősége miatt nem lehet tudni, mi épen itt a jelentése a *spatulosus*-nak, annál kevésbbé lehet hozzá vetni, hogy kiues v. kives mi akar lenni. Sejteni sokat lehet, de bizonyost nem.

tindata, fuselth; ebből is bajos kisütni valamit; valószínű, hogy itt is ruhaszövet színe vagy minősége van jelölve, az a *tindata* szót a *tingo* valamely származékából ferdítettnek sejtetné, ám ehhez semmikép se talál a *fuselth*, a melyben tán fűsült lappanghatna; de tán egyik sem áll, és lehet itt egy ruhadarabról szó.

600. *irista*, rokolya; a magyar szó elég tiszta, a latin ismeretlen; vajjon nem az *instita* torzképe?

Crinale, kozorou, olv. koszorú; Páriz Pápai szerint *crinale* = főkötő.

frata, palaszt zel; a latin szó a rövidítés szokásos jelentése szerint lehet: *fratua*, *fratura*, *fratra*, *fratria*; a magyar palást szél nem kétes, s így nagyon valószínű, hogy a latin szó valami kapcsolatban van a rojt-ot jelölő *franchicia*-val.

armilla, engual; ha a magyar szó itt csakugyan ingvállnak olvasandó, e czikk felette érdekes; eddig úgy tudtuk, hogy *armilla* = karperecz, örv.

neglicium, pochno; a *neglicium* szót nem ismeri ugyan se

Ducange se más szótár, de hát a p o c h n o is idegen; a kapcsolatból lehetne tán valami p o c s-félét kieszelni, de nincs rá eleendő alap.

605. *falameterela*, p h a t h y o l; a magyar szó minden esetre: f á t y o l; a latin szó alig ha nem eltorzítása ennek: *faleramentum*.

fascica, o r c h o n; a magyar szó alább 620 egyjelentésű a *flamiola* szóval, a mi arra utal, hogy a latin szót így olvassuk: *fascia*; ekkor o r c h o n (orcson?) valami főkötő félét jelentene; nem lehetetlen; de a szó alig ha magyar.

vita, c h e p e z; *vitta*, c s e p e z; a csepe sz mint női főkötőt jelentő szó még él a székelység közt, előfordul c s á p s z a formában is, a mi a lengyel csapka-ra emlékeztet.

mutum, idem c h e p e z; a latin szó úgy látszik *mutrum*, a mi változata a *mitra*-nak; Ducange ismer egy *mutrella* szót, a mely kicsinyzője.

Aucupeta, v a r o t h c h e p e z, ez varrott csepez volna, vagy, a mint ma mondanák: varrottas főkötő, tehát *aucupeta* el van torzítva ebből: *acu picta*.

610. *pilionum*, k o n t h; *pilionum* el van torzítva valami *pileu* . . . féle szóból; a magyar szó konty.

mitra, s y u e g; *mitra*, s ü v e g.

ciara, idem; olv. *tiara*.

nimbus, a r a n f o n a l, olv. a r a n y f o n a l, Ducange szerint *nimbus* = arany fonalból való fonadék a nők homlokán.

linilius, a r a n y a s f e d e l; voltaképpen *limbus* változata az előbbi *nimbus*-nak, a r a n y o s f e d é l.

615. *Monile*, k e z e n t h e u, olv. k ö s ö n t y ü.

Spint', a r a n t h e u; *spinter*, a r a n y t ű? alig ha nem arany k ö s ö n t y ű-ből zsugorodott össze.

īauris, h y g; *īauris*, h i g y. V. ö. Ny. Sz.

gallerium, f e y e r f e d e l; *galerum*, f e j é r f e d é l, főre való fejér patyolat kendő.

mauo'num, f e j e r f e f e d e l; *mavornum*, f e j é r f ő f e d é l tehát az előbbivel egy jelentésű; különben a *mavornum* szót nem ismerem.

620. *flamiola*, o r c h o n; itt alkalmasint a *flammeolum* van érte; az o r c h o n-ra nézve l. 606.

disc'nale, h a y k e t h e l; *discernale* (?), h a j k ö t é l; *dis-*

cerniculum ismert latin szó és hajválasztó tít jelent, itt azonban kötő-ről van szó; noha Ducange nem ismeri a szót, nem lehetetlen.

fusia, partha; a latin szó alig ha nem rosszul olvasott *frisia*, a magyar: párta.

Mataxium, zeues; érdekes, hogy emberünk itt a latin szóban görög ξ betűt írt, a melyhez hasonló az ő z betűje; különben *mataxa* a szó, és a magyar: szövés.

aurifusia, arany parta, olv. *aurifrisia*, arany párta.

625. *lunula*, keznyő akasztalou; alkalmasint keszkenő akasztaló olvasandó.

piclid's, vy hel; a latin szó olvasása: *periclidris*, de ez a szó nincs se latin se görög szótárban; az vy hel = uj hely(?) nem mond semmit, bajos itt kitalálni, mi lehetett az író előtt. Még is lehetett *periscelis*; de a magyar szó így se talál.

Torques, rezés. Hogy nem rezés a helyes olvasás, világos; azt sejttem, hogy reczés t. i. nyakék.

velum, soporlath = superlat vesd ő. 639.

sertum, kozoro olv. koszorú.

630. *serpata*, redelth; a latin szó el van torzítva, a magyar alkalmasint: redőlt.

Aurifilia, hyg = fülbevaló, l. 617.

šbiecta, beles ruha; *subiecta*, bélés(es) ruha vagy belső ruha.

Annulus, gyrow; *anulus*, gyűrű.

gemma, geng olv. gyöngy.

635. *berilus*, berlageng; *beryllus*, berlagyöngy.

pma, fejergeng; *perma* (perla?), feje gyöngy.

schaphirus, saphol; *sapphirus*, sáfol.

rubinus, rulthen nem kapok ehhez hasonló magyar szót, alig ha nem akart egyszerűen rubin lenni.

Pemicascina, soparlah. A latin szó ez idomban merőben ismeretlen s kétségen kívül el van torzítva, a magyar szó a már 628 alatt is, mint *velum* jelentése volt felhozva s = superlat.

640. *aphithedium*, garnatus torzalakok, nem bírok belőlök kieszelni semmit.

thorale, paplon, olv. paplan.

culcit^m, idem; *culcitra* tehát paplan volna; úgy látszik, hogy a paplan itt derékalj jelentőségében áll.

lntiam, lepedu; a latin szó még fel volt hozva 585 alatt, ott a német lelah, itt már a magyar lepedő áll mellette.

subpellicium, camza, olv. kamzsa.

645. *podus*, tabyruha; *podus* nincs, *poderis* egyjelentésű a talaris-sal; vajjon a tabyr talárt rejt-é, vagy pedig tabit ruháról van itt szó, a mely selyem ruhát jelent, de a melyhez *podus* semmikép se talál; nem merem eldönteni.

Calteus, zaru; *calceus*, saru.

cirta, zekernye; a latin szó *ocrea*-ból torzult el, a magyar: zekernye.

albuca, cherek; Ducange Dieffenbach után: Albutum. [Calceus peregrini, vel cortex arboris quercinae.] E szerint lehetne a latin szó *albuta* és jelentene a cherek=cserek valami cserzett (bőrből való) lábbelit. Másfelől csereke élő szó a székelység közt, a magyar nyelv szótára szerint valami ágas fa eszköz, a mely a fára kúszást könnyíti. Vagy tán a cserek a cserge változata? és *albuca* pokróczot jelentene?

ppedium, few: *praepedium*, fő az az lábfej.

650. *subsolum*, talp.

sotular, cipelyz! *soccular*, (?), czipellős a latin szó ismeretlen, tán *solea* torzitott alakja.

sardius, capca, olv. kapeza vesdő. 656.

calopes, idem; *calopus*, görög szó és fapapucsot jelent.

estival, bochor, olv. bocskor.

655. *caliga*, nadrag.

succus, kapeha; *soccus*, kapeza.

pedial, keremheg; ha a magyar szó: körömhegy, semmiképp se talál a latin szóhoz.

pediale, thekerew; a latin szóban az a ki van húzva, pedig oda tartozik; a tekerő-re nézve k. l. M A: periscelis(??)

fibula, ar, olv. ár; vesdő. 716.

660. *seta*, serke, olv. serte.

corrigia, ziuu, olv. szijv. sziju.

allut^m, phestek vagih'; *aluta*, festék vagy irha.

Cuctis, ber; *cutis*, bőr.

peluis, midenlye, olv. medencze; l. 833.

665. *pellis*, idem. Ha kell ékesen szóló bizonyosság az író tudatlansága mellett, e két szó nyújtja. A *cutis* után fel volt jegyezve «*pellis*, idem», a mint igaz is; írónk szeme vagy esze a *pellis*-ről *pelvis*-re tévedt, a melynek magyar jelentését tökélyesen kiforgatta a formájából; utóbb észre vevén a hibát, oda írta a *pellis* szót is, a mely mellett az «idem» a bőr-re vonatkozott, holott már most a medenczé-re vonatkozik.

toreum, idem; ez betetőzi a képtelenséget, már most *corium* (így olvasandó a latin szó) is=medence.

soleam, fa talp; a latin szóban az m hiba.

amentuz, zc., olv. *amentum* et cet., e szó magyar jelentése ki-maradt. Vége itt a szakasznak is.

Secuntur nomina pannorum et metellorum (így!)

Pannus, pozthow, olv. posztó.

670. *purpur*, barsan; *purpura*, bársony.

rustura, kerek barzon; *rustura* nincs, a kerek bársony is gyanús; vajjon nem *rustica* t. i. *purpura* értendő és kender(es) bársony?

breteus, scarlath; tán *brecius* az az berzsen fával festett, de ez nem lehet; a magyar: skarlát.

scarlatus, idem.

Genti, *genti* az az Gent németalföldi városról nevezett, mert ott készült posztó.

675. *brunedus*, zederjes, olv. szederjes.

virideus, zöld; *viridis*, zöld.

coccanatus, zarpozthow; *coccinatus*, szárposztó.

Virgulatus, tarpozthow; olv. tarposztó; a tar itt nem kopasz, hanem tarka jelentéssel áll.

coloricus, idem; olv. *colorius*.

680. *diūsicolōis*, zeregel viola; *diversicoloris*, seregély viola.

polimeticus, ordaszinew, olv. ordaszinű.

Camellinus, kamalen; *camelinus*, kamelot.

blaueus, keg; *blaueus*, kék.

exametus, scamith, olv. számít a német Sammet = bársony.

685. *griseus*, zyr=szürke.

Barhanus, velenz, ez össze van vonva ebből velenze—
a német *Barchent*.

fustonicus, duplech; *fustanicus*, duplás (?).

pecia, veg poztow, olv. vég posztó.

brusul, bressel, olv. bresszel = brüsszeli posztó;
vagy boroszlói.

690. *Moritus*, morych; *moratus*, morics, úgy látszik ez utóbbi
szó német: t. i. mohrisch, az az sötét színű, feketés.

dornetus, darni, olv. dorni, az az doorniki (tournai-i)
posztó.

ruphicoloi's, veres zinev; *rufi coloris*, veres színű.
rubicoloi's, idem.

bissus, bibor.

695. *sindo*, golch; *sindon*, gyolcs.

tindatus, then (?). A két szó eredetileg össze volt írva így:
sindotindatus, golch then; utóbb egy vékony miniom vonallal
választotta el a latin szókat. *Tindatus* el van torzítva ebből *cin-*
datus, a mely fél selymes igen vékony gyolcsot jelent s egyjelen-
tésű a *sindon*-nal; a németek ezt a gyolcsos szövetet *Zindel* név
alatt ismerik. Hogy a *then* önálló szó-é és a *cindatus*-nak felel
meg, vagy a *golch* függeléke, nem bizonyos. A *cindatus* magyarul
cszendely és csindely néven fordul elő.

maneries, zyn; a *maneries* létező szó és a *manière* fran-
czia vagy *maniera* olasz szó megfelelője; ehhez a *zyn* csak
úgy talál, ha *csin*-nak olvassuk, a mi nem lehetetlen; lehet azon-
ban ez a szó *materies* ferdtése, és ha *zyn* e helyett áll: *zyr*, kijő
belőle: *materies*, szőr s ezt valószínűnek tartom.

bruetum, gaputh; talán *brunetum*, gyapot.

tunica, zognya, olv. szoknya.

700. *palium*, palasth; *pallium*, palást.

clanus, idem; olv. *chlamys*.

mantellum, palasth = palást.

byptita, hazanus; *bipertita* a tiszta olvasás, de nem tudok
mit csinálni belőle; lehet valami hasított vagy hasítékos
ruha darab, s alig ha valami ilyes nem lappang a *hazanos*
szóban.

caputium, chaprang; *caputium*, czafrang.

705. *capulum*, idem.

lunpidium, vége; a latin szó a legnagyobb valószínűséggel eltorzított *liripidium* s ennek meg is felel a magyar vége, t. i. a czafrang vége.

camisia, enk, olv. ing.

braca, berhe.

brachale, reythew, olv. rejtő, a latin szó *brachiale* formában is fordul elő és = sérvköttő, a mi igen jól talál a rejtő-höz.

710. *brachilium*, olv. *brachilium*, idem.

liga, zalacziw; olv. szalag szij.

sbliga, cacerziu; *subliga*, kaczérszijn, vesd ö. 986.

Cinclus, ew; *cingulus*, öv.

baltheus, partha ew; *balteus*, pártá öv. E szó előtt áll: *balh*, de e betük keresztül vannak húzva, *baltheust* akart írni de a t betűt kifelejtette.

715. *balthea*, idem.

fibula, choth, olv. csat; vesd ö. 659.

spina, nyélw, olv. nyelv.

ruta, cophth, olv. kapcs = kapocs.

fè'retr, vag;

720. *calips*, akel; a két szó együvé tartozik és így olvasandó: *ferretrum* vagy *chalybs*, aczél.

cos, fen, azaz fenő kő.

incos, ylew; *incus*, ülő.

maleus, vereu; *malleus*, verő.

mola, ezüere kezerew, olv. öszvéres köszörű, ha az olvasás helyes, öszvérrel forgattatott köszörű volna itt értve; vajjon lehet-e száraz malom?

725. *rima*, rez; vesd ö. 543. Hogy *rima* = r és bizonyos; mégis kétkedem, nem kell-e itt így olvasni: *rame*, réz; ez olasz szó ugyanis használatban volt latin iratokban is; az öszszevétel könnyen eshetett meg.

cuprum, alu. Volt-e valaha a réznek magyarul alu a neve? Nem hiszem; inkább felteszem, hogy itt alu = ólom; ezt a következő szó is igazolja.

pbulum, bodok; *praebulum* nem egyéb mint eltorzított *plumbum*, a bodok pedig a következő cikkből áttévedt bádog.

stagnum, bodok; *stannum*, bádóg; a magyar szók átcsuszamlásának, úgy látszik, még is az ide tévedt *rima* az oka.

es, erch; *aes*, ércz.

730. *metallum*, idem.

faber, chouach, olv. kovács.

aurifaber, ethues, olv. ötvös.

aurum, aran, olv. arany.

argentum, esisth; *argentum*, ezüst.

735. *famtum*, pathko; *ferramentum*, patkó.

babatum, patko.

anqarium, corlath=korlát.

scaptri, idem; a latin szó nem *scaptrum*, hanem *scaphon*.

female, patkolnya; úgy látszik e szó ige *ferrare*, patkolni.

740. *blanetus*, patkóseg; a latin szó *vlanetus*-nak volt irva, de utóbb a v-t miniommal b-re javította; a latin szót nem ismerem, a magyar: patkószeg.

falx, sarlow=sarló; e szót elébb hibásan így írta: *flax*, de aztán kihúzta.

falcastrum, kaza=kasza.

fenisena, idem kaza; a latin szó: *foeniseca*.

forpex, ollo; *forfex*, olló.

745. *flebotus*, vereuvas; itt ismét kirí a német; a latin-görög szó *phlebotomum*, érvágóvas; a német az érvágást úgy mondja: zur Ader schlagen, innen lett: verővas.

Artifex, alch=ács.

carpentarius, alch idem.

lapicida, kumyes, olv. kőműves, ma kőfaragó.

securis, feysze, olv. fejsze.

750. *securicla*, kis fejsze; *securicula*, kis fejsze.

Dolabrum, bard=bárd.

trebellum, furo; *terebellum*, fúró.

terebrum, idem; helyesebben: terebra.

ascia, zalu=gyalu.

755. *planetum*, idem zalu.

surtulus, chakan; *sarculum*, csákány.

capatorium, horlow; *cavatorium*, hornyoló.

celtis, vezew, olv. véső.

massa, zen vas, színvas(?). Itt végződik a szakasz e rövidített szókkal: *et cetera ut supra*.

Az új szakasz címe ismét egész sort foglal el.

Secuntur nomina curruum ac ceterorum.

760. *Currus*, zeker=szekér.

cu'riclus, kis zeker; *curriculus*, kis szekér.

plastru, thar zeker; *plastrum*, társzekér.

plaustellum, kis thar zeker=kis társzekér.

cadria, mazyá; *quadriga*, mázsa=teherhordó szekér.

765. *iugum*, yga=iga.

byga, thaliga; *biga*, taliga.

vehiculum, zan; *vehiculum*, szán.

auriga, zeker vezethew=szekér vezető.

vector, idem.

770. *cu'ifer*, idem *currifer*; e szón kezdődik egy sor, a melyben a latin szók az akkori folyóirással vannak írva. Vesd ö. 964.

tn'o, ayancha; *trenus*, ajancsa(?). A magyar szót nem ismerem; a latin szó után itélve valami szán vagy korcsolya félet jelent; Ducange szerint *traina*=*vehiculum sine rotis*.

reda, ham, olv. há m.

u'da, farham; *vereda*, farhám, vesd ö. 963.

epie'da, ham ez kezt *epireda*, hámeszköz(?). Hogy e három szó magyar jelentéseit honnan vette, bajos kitalálni; köztudomás szerint *reda* v. *rheda*=szekér; *veredus*=ló; *epireda* ismét=szekér vagy szekér felszerelése.

775. *collei'ū*, hamach; *collerium*, hámacs(?). Ugy látom, hogy itt alkalmasint az a járom féle szerszámdarab van értve, a mely németül: *Kummet*, és latinul *epireda*, néven is előfordúl; nem lehetetlen, hogy a *hamach* is a *kummet*-ből van elferdítve. E szó után ismét a rendes írásra tér vissza.

rota, kerek.

axis, tengel.

lama, zekertalp; a *lama*, ismeretlen szó: a szekértalp az-e, a mi közönségesen keréktalp vagy egyéb, nem tudom.

pirgus, keuew; talány; kenő? sem a latin szót nem találom ily jelentésben, sem a magyart.

784. *longale*, ny h t h o w, olv. nyujtó.

furgale, a magyar szó anynyira elsúrlódott, hogy olvashatatlan; sejtém: *furcale*. r a k o n c z a.

furale, e plen; *forale*, e plény.

scrialere, idem; a latin szó ismeretlen torz.

trebelles, oldal.

E szó után áll *et cetera*, azután az érthetetlen szó *punthschus* vad, bizonyosan valami német *alotrium*, és ezzel végződik a szakasz; az új szakasz címe ismét egész sort foglal el és így szól:

Secuntur nomina Canum et cetera.

785. *Canis*, e b.

caniclus, kis eb; *caniculus*.

leprosus, a gar, a latin szó előtt áll *psi* keresztül húzva, aztán *lepsus*=*leprosus*, de utólag még a *ro* miniummal van a sor fölibe írva, úgy hogy voltaképen *leporosus* áll ott, e helyett: *leporosus*, agár.

silens, c a m a z; az olvasás éppen nem kétes, mégis az a gyanúm, hogy a helyes: *silus*, k a m a s z.

investigator, vesnek, olv. vezér eb.

790. *Molosus*, n e m e n y a r o; *molossus*, nyomon járó.

velter, a g a u a g h o r t h. *Canis veltris* vagy *veltrahus* vagy *vertragus*; németül=*Welter*=agár vagy horth, az utóbbi szó szláv eredetű *chrt*=agár, latinul: *vertagus*.

clacula, v i s l a; a latin szó ismeretlen.

odoriferarius, v y z l a, idem; tehát v i z s l a.

odorifetus, idem.

795. *lyscitus*, v y z l a.

turper, c h e n k; olv. c z e n k.

cattus, k e l k; *catulus*, k ö l y ö k.

venator, v a d á z = v a d á s z.

venaclum, k e p; *venabulum*, kép. V. ö. NySz.

Itt végzi az ebek neveit és új szakaszt kezd cím nélkül, csak egy bekezdő jegy van ott.

800. *vinea*, z e l e w, olv. szőlő.

vinitor, z e l e w s = szőlős.

[*vitis*, z e l e w t h e w = szőlőtő.

wua, z e l e w; *wua*, szőlő.

- Palmes*, zelew vezze=szőlő veszsző.
 805. *pampinea*, zelew level; *pampinus*, szőlő levél.
rachenus, zelew gerezd; *racemus*, szőlő gerezd.
botrus, zelew few=szőlő fő.
Agrestum, egrez=egres.
vindemium, zelew scedeti kor; *vindemia*, szőlő
 szedeti kor.
 810. *matena*, zelew mege; *maceria*, szőlő mesgye.
labruscia, vad zelew; *labrusca*, vad szőlő.
vindemiato zelew zedew; *vindemiator*, szőlő szedő.
Achinus, zelew mag; *acinus*, szőlő mag.
torcoral, zahtho; *torcular*, sajtó.
 815. *nectar*, muskath ma muskotály.
melittum, pusanth; hogy *mellitum* (ez t. i. a helyes írás)
 mézes v. legalább is édes bort jelent, bizonyos, de a pu-
 santh szónak nem bírok nyomára jutni.
ydromel, chemege; *hydromeli*, csemege; itt is a latin
 szó vízből es mézből készített italt jelent; a szó előtt álló és ke-
 resztül húzott *ydo* az *ydro* hibás kezdete.
mustum, must.
vinum, bor.
 820. *fex*, seprew; *faex*, seprő.
potus, venerek, olv. vonerek.
cervisia, ser.
medo, miz ser; *medo* a latinositott német Meth=méz
 ser nem méhsér.
brassium, zalad, olv. szalad.
 825. *Brassinum*, virich, olv. virics.
paxilla (praxilla?)
braxillium, idem verech; az egymásután következő három
 latin szó csak változata a *brace* szó származékainak; *brace* ugyanis
 minden gabonanem, a melyből szeszes italt készítenek; vesd ő. a
 francia *brasse* szót; verech különben=virics.
chiphus, pahar; *scyphus*, pohár, l. 564.
pecarium, idem; l. 562.
 830. *Timorphus*, forbath; honnan csúszott ide be ez a szó, a
 mely valóság szerint τρωρός és csakugyan a forbát jelentésével
 egyezik, bajos megmondani. Mint a hogy már 563. sz. alatt *asitus*

szónál megjegyeztem, úgy látszik a *forbát* szó jelentését az író nem tudta és valami ivó pohárnak képzelte.

Ciatus, idem; *cyathus*, az idem itt természetesen nem a hibásan becsúsztott *forbát*-ra, hanem a megelőzőtt *pohár*-ra vonatkozik.

Symhonum, *sahthar*; *simpulum* (?), *sajtár*.

pelvis, *medenceu*, olv. *medenceze*, l. 664.

bruinus, *maza pahar*; *bruinus* ismeretlen szó a latinban; a *maza* vagy *mázsa* vagy a német *Masz*; minden esetre itt nagyocská ivó edényről van szó s úgy hiszem ez *mázsa pohár* volt, noha szótáraink a *mázsa* ilyen jelentését nem ismerik.

835. *Cantarus*, *chezew*; *cantharus*, *csésze*.

patina, idem; a latin szó eredetileg úgy volt írva: *potia*, utólag miniommal kijavította az o betűt a-vá és az i fölibe odatette a rövidítést jelző jegyet, a mely szerint így kellene olvasni: *patina*; még is azt hiszem, hogy inkább *patera* akart lenni.

crater, *phenn pahar*; nem bírok hozzá vetni, hogy az a *fenn pohár* mit jelenthet; a *crater* jelentése eléggé ismeretes.

linter, *valu*, olv. *válu*.

silvest', *malathar*; mind a két szó el van torzítva, nem is talál a *silvester* ebbe a sorozatba.

E szón végződik a szakasz e rövidített szókkal: *et cetera ut supra*; az új szakasz címe:

Secuntur nomina fructuum et cetera.

840. *Fructus*, *gemelch*, olv. *gyümölcs*.

fructuosus, *gemelches*=*gyümölcsös*.

pomerium, *gemelch kert*; *pomarium*, *gyümölcs kert*.

pomus, *alma fa*.

pomum, *alma*.

845. *pirus*, *kertuel fa*=*körtvély fa*.

pirum, *kertuel*=*körtvély*.

psicus, *barasc fa*; *persicus*, *baraczk fa*.

psicum, *barassch*=*persicum*, *baraczk*.

dolerus, *godolya*, nem értem, ily nevű gyümölcsöt vagy növényt nem ismerek; azonban nem lehetetlen, hogy itt torzképe áll ennek: *dactylus*, *datolya*.

850. *ficus*, *fige* [fa].

coctanus, [*bis alma*] fa.

coctanum, bis alma=birsalma; hogy a *cidonium* (malum)-ból előbb *cotoneum* utóbb *coctanum* lett, annak nem a mi írónk az oka.

pirunus, zilua fa; *prunus*, szilva fa.

prunum, zilua=szilva.

855. *amigdulus*, mondola fa; *amygdalus* helyett.

amigdulum, mondola; helyesen: *amygdalum*.

sorbellum, berkenye.

sorbellus, berkenye fa.

cerasius, cheresnye fa; *cerasus*, cseresnye fa.

860. *cerasium*, cheresnye; *cerasum*, cseresnye.

Merasius, megfa=medgyfa.

merasium, meg=medgy.

nux, dyo=dió.

nuxcellum, dyo fa=dió fa; e két szó úgy volt írva előbb: *nix* és *nixcellum*, azután javította ki miniommal.

865. *Auellanus*, monyero fa=mogyorófa.

auellanum, monyero=mogyoró.

espulus, naspolya fa.

sicomorus, zedeyri fa; *sycomorus*, szederj fa.

Morus, idem.

870. *morum*, zedeyr, olv. szederj.

fragus, eper fa.

fragum, eper.

rubus, boykor, olv. bokor.

dumus, idem.

875. *Oleaster*, olaj fa; *oleaster*, olaj fa.

cinis, keken fa, olv. kökény fa; *cinus*(?)

cinum, keken, olv. kökény.

acateca, zolma; *accacia* Molnár Albert szerint közönséges neve a kökénynek; zolma pedig a magyar nyelv szótára szerint *solanum melongena*, Diószeginél egyiptomi alma.

glans, moch, olv. makk.

880. *glandines*, magch fa; *glandifer*(?), makkfa. Itt végződik a szakasz a szokott et cetera nélkül. A benne elésorolt latin és magyar gyümölcsnevek tetemesen elütnek a ma dívóktól; írásbeli hibák-e az eltérések vagy valósággal dívtak ezek a nevek, nagyon bajos eldönteni. Az új szakasz czime ismét egész sort foglal el így:

Secuntur nomina lignorum et cetera.

Silva, Erdew=erdő.

nemus, berek.

indago, gepew=gyepű.

*furte*x, eueztynes ueze; *frut*ex, eresztevényes vessző.

885. *saltum*, ligeth; *saltus*, liget.

p̄dium, . r . . fa. A *p̄* még a 10-ik lap alján van, a 11-ik lap a *dium*-on kezdődik. Ez a lap portól, füsttől és rá esett mézcseppektől annyira mocskos és kopott, hogy egy-egy szó merőben olvashatatlan. A rendes szokás szerint olvasva a latin szó *praedidium*; de nem lehetetlen így is olvasni *praedurum*, s ekkor a magyar szó lehetne kemény fa; de csak a fa bizonyos, az előtte levő nyomok kivehetetlenek.

syrculus, fiatal; *surculus*, fiatal (csemete).

vimen, rekertye, olv. rekettye.

vlmus, zil fa; *ulmus*, szilfa.

890. *abies*, fagal fa, olv. fagyal fa.

juniperus, apró fenyő; *juniperus*, apró fenyő.

Ez utóbbi cikk arra enged következtetni, hogy az előbbiben a fagyal fa hibás, e helyett fenyő fa.

fagus, bik fa = bükk fa.

illix, telg fa; *ilex*, tölgyfa.

quercus, cher fa = cser fa.

895. *ornus*, hyhar fa, olv. juh ar fa; ma a *fraxinus ornus* = vad kőr is fa; P.-Pápainál *ornus*, gyertyánfa, ma *carpinus*.

alnus, idem; az *alnus* ma égerfa, l. 908.

eginus, borostiā fa; az *eginus* alkalmasint torz alak, *syringa*-ból lett-é, alig hiszem, még kevésbé valószínű, hogy *laurus*-ból lett, pedig a borostyánfa vagy *laurus* vagy *syringa*.

fraxinus, kewres fa, olv. kőr is fa.

Sodaicus, bik fa idem; a bik fa ki levén húzva, az jönne ki, hogy *Sodaicus* = kőr is fa volna; ám szódokfa = *tilia*, azaz hársfa; itt tehát ismét tévedés van.

900. *Acer*, idem; ma *acer* = juh ar fa; ez is tévedés.

planitanus, jegenie fa; *platanus*, jegenye fa; ez se talál; *platanus* ma boglár fa vagy napkeleti juh ar fa, de semmi esetre se jegenye.

cornus, sum fa, olv. som fa.

cornum, sum = som.

tremula, nyar fa = nyár fa.

905. *Populus*, aproniar fa, olv. apró nyár fa.

tilia, has fa, olv. hárs fa.

erulus, eger fa.

alnus, idem; v. ö. 896.

reola, nyar fa; alig ha a *reola* nem rosszszul olvasott *tremula*.

910. *matrix*, gyrou fa; a *sambucus* szomszédsága azt sejteti, hogy *matrix* nem egyéb, mint csonka *tamarix*; ám a gyűrű fa = *cornus sanguinea*; itt zavaros volt a jegyzet.

sambucus, bozfa fa, olv. bodza fa.

Caprificus, rago fa; ez (kecske) rágó fa volna, de ennek a latin neve *evonymus*, holott a *caprificus* = vad fügefafa.

cedrus, cedrus fa.

expressus, cipressus fa; *cupressus*, czipressus fa, ma cziprus fa.

915. *arbutus*, vad alma fa, így mondja még Páriz Pápai is; ma az *arbutus*, kukorjéfa.

Marciana, vad alma; a latin szó ismeretlen.

Vaccirnum, phagal fa; *vaccinium* azonban nem fagyalfafa, a melynek latin neve *ligustrum*.

taxus, tizafa, olv. tizafa.

spina, tiuis, olv. tövis.

920. *trebulus*, idem, tiuis; *tribulus*, tövis; mai neve Diószegi-nél szurdancs.

Arbor, allofa; állófa, ma élőfa.

cortex, fahaj; olv. fahaj.

liber, rus haj; a magyar szó eleje olvashatatlan; tán reus volt, azaz rős vagy rőzs.

Suber, belseuhaj, olv. belsőhaj.

925. *lignum*, fa.

lignus, gertyabavaló; itt a hasonhangzás hozta e sorozatba a *lychnus* szót, a mely gyertyában való (levő) szóval van fordítva, ma gyertyabél.

troncus, tekeu; *truncus*, tőke.

stips, idem.

virga, vezeu, olv. vessző.

930. *virgultum*, haraszt, olv. haraszt.

rubetus, idem; a latin szó *rubetum*.

pinus, zimisfa; e magyar szó ismeretlen, de csehül az erdei fenyő neve smrk; alig ha nem ennek a változata a *szimis*.
pix, simis, olv. szimis.

A szakasz itt végződik, a félig üresen maradt sorban ez utasítás áll: *Disce puer dum tempus*. A következő szakasz címe külön sorban ím ez:

Secuntur nomina equorum et cetera.

Equus, ló w = ló.

935. *equa*, kabala, a székelyföldön ma is dívó szó, l. 938.

ypus, ló w; olv. *hippus* (ἵππος), ló.

equatus, menes; *equaria*, ménes.

equa, kabala ismét mint 935.

emissarius, men; *admissarius*, mén.

940. *simarius*, dalin; *summarius* a régi *sagmarius*-ból átalakult szó teherhordó állatot jelent; a dalin szót nem ismerem; talán kapcsolatos a deli és dalia szókkal, a melyek származása úgy is homályos.

drometarius, idem; *dromedarius*, ma teve.

dext'arius, farib; *dextrarius*, paripa.

spadosus, herelt ló u; *spado* (?), herélt ló.

conipes, lepew, *cornipes*, lépő.

945. *sonipes*, idem.

trancator, ygetew; a latin szónak nem kapom más nyomát, mint a spanyol *tranco* = nagy lépés; tehát ügető.

riciltinator, idem est; tán *resultator*?

palefridus, porozka = poroszka.

Az utolsó öt szó (944—948) miniummal van a lap szélire írva és nagyon bajosan olvasható.

Ternius, harmadfiu; *triennis*, harmadfü,

950. *biennis*, masudfiw, olv. másodfü.

niger, feketew, olv. fekete.

sb̄niger, roh; *subniger*, roh.

Albus, feyer, olv. fejér.

subalbus, peg, olv. pej (?).

955. *rufus*, veres.

rasus, magyar jelentése nincs.

rubeus, pej, olv. pej, v. ö. 954.

dronisius, zordon; a megfelelő latin szó alkalmasint (*gri-sellus*) *roncinus*; szürke szőrű.

marnillus, zeem; a magyar szó lehet szem és így nem lehetetlen, hogy a latin szó *maculatus* vagy *maculosus* volt, magyarul szem, azaz babos; a szomszédság vezet e sejtelemre.

960. *sciullatus*, almascine peg; *scutulatus*, almás színű pej, ma almás szürke.

varius, istilow, olv. üstiló = tarka.

traplatus, zobalolow; *crapulatus*, zabáltló.

veredum, zekeres low, olv. szekeres ló, v. ö. 773.

cu'riferus, idem est; olv. *curiferus*, v. ö. 770,

965. *eques*, lovag.

assinus, zomar; *asinus*, samár.

onager, vadzamar, olv. vadzamar.

ajazon, louaz, olv. lovász. V. ö. 1037.

mulus, vzuer, olv. öszvér.

970. *camellus*, theue; *camelus*, teve.

sella, nereg, olv. nyereg.

sbsellium, hagman; *subsellium*, hagymán.

cicat'x, thur; *cicatrix*, túr.

cincla, heueder; *cingula*, heveder.

975. *lupo*, fekel; *lupus*, fékél; ha itt hiba nincs, felette érdekes, hogy a fogas zablát fékél-nek nevezi.

ascensorium, kengel, olv. kengyel (328).

strep, kengel.

frenum, fek, olv. fék.

rodibulum, zabla.

980. *abena*, enle; *habena*, emlő.

camus, here; a remek latinságban *camus* egy *sájkosár*-féle, vajjon here azt jelenti-e?

lorum, keplow, olv. gyepelő.

antena, kantrengn; a latin szó: *antela* vagy *antilena*, a mely sügyelőt (ma sügyellő) jelent; a magyar szó el van torzítva, de nagy a gyanúm, hogy emberünk azt a szót a következővel zavarván öszsze, ez a torzszó farmatring-ból van eltorzítva.

Postena, olv. *postilena*, idem; ez farmatring.

985. *selliccappa*, nerg capa, olv. nyereg kápa.

sbliga, heg meriziw; *subliga*, hegy menő szij vagy hagymánszij, mind a kettő lehetséges.

sellipar, nerg gyator; *sellipara*, nyereg gyártó.

tenatum, poch \approx *pectē eqv.* A latin szó valódi idomát nem birom kisütni; a magyar pocs, magyarázatul az áll mellette: id est *pecten equi*.

strigilis, vakarou = vakaró.

990. *calcar*, sarkantiu = sarkantyú.

flagellum, ostor.

cincita, idem est; ez *scutica* torzképe. A szakasz itt végződik, a sor üresen maradt végén áll: *Ut supra ba*, a minek semmi értelme. A következő ezim:

Secuntur nomina brutorum et.

Grex, chorda = csorda.

armeta, cherdá; *armenta*, csorda.

995. *pecus*, magyarul nincs.

bos, oker, olv. ökör.

thaurus, bika.

vacca, ync, olv. ünő.

Bidens, tuluk = tulok.

1000. *emeritus*, ag őker, olv. agg ökör.

jjuencus, ysew, olv. üsző.

vitulus, boryw = borjú.

ovis, yeh, olv. juh.

Agnus, baran = bárány.

1005. *aries*, coz, olv. kos.

muto, coz = kos.

v'uex, boch uag vru; *vervex*, bak vagy ürü.

capra, kegke, olv. kecske.

ircus, olv. *hircus*.

1010. *edus*, olv. *hoedus*, bach = bak, a magyar jelentés mind a két szóhoz tartozik.

lana, gepiu, olv. gyapju.

seracium, serdek, olv. szerdék; a latin szó *serum*-nak a származéka.

laccinium, they fel; *lacticinium*, tej fel, voltaképen tejes étel.

lac, they = tej.

1015. *mulsem*, yro; *mulsum*, iró, voltaképen mézes ital.

sericum, sauo; *serum*, savó.

coagulum, thar; a téjoltónak ily forma magyar elnevezését nem találom sehol.

turaldus, thuro; olv. túró, a latin szó a görög τυρός származéka, de ez idomban ismeretlen.

formagium, idem thuro; pedig sajt.

1020. *caseus*, schayth, olv. sajt.

butirum, uay; *butyrum*, vaj.

casillum, sayth tarthow, olv. sajt tartó.

sinum, sayth nyomo = sajt nyomó.

amiltrale, feye eden; *multrale*, fejő edény.

1025. *ouile*, yeh ol; *ovile*, juh ol.

stabulum, ekur ol, olv. ökör ol.

Bostar, eker ol, olv. ökör ol.

subulcus, dysno paztor = disznó pásztor.

sus, vad dysno = vad disznó, v. ö. 1062.

1030. *Porcus*, diznó = disznó.

porcellus, zildew disno, olv. süldő disznó.

suebius, malach; *suellus*, malacz.

Scrophia, emeyzno, olv. eme disznó.

nensiendus, arthan; a latin szó képtelen; bizonyosan *nefrendus* akar lenni, a magyar szó ártány.

1035. *aper*, hym = hím (disznó), l. 1061.

Mago, low pastor; *mango*, ló pásztor, helyesebben ló csiszár.

Agazo, zama' pastor, olv. szamárpásztor, l. 968.

mulio, ezuer pastor = öszvér pásztor.

Bubollus, ekur paztor; *bubulcus*. ökör pásztor.

1040. *ennoytus*, kegke paztor; a latin szó nyilván ἀγρομεύς = kecske pásztor.

opilio, yeh paztor = juh pásztor.

pant'na, heyuz; *panthera*, hiúz, l. 1051. Ez ide nem tartozó és azon kívül még nem is helyesfordításon végződik a szakasz,

így *et cetera ut*, a *supra* már nem fért oda; a következő szakasz czíme:

Secuntur nomina ferarum et cetera.

Fera, vad.

bestia, idem.

1045. *elephas*, elefant.

gygas, orias; *gigas*, óriás.

leopardus, oroszlan mac; oroszlan macs(ka)?

unicornis, unicornys = unikornis.

buballus, byal, olv. bial = bival.

1050. *bosellus*, belyn; valószínű, hogy a *bosellus* csak változata a *bubalus*-nak, mert a bölényt is így hitták; a belyn ugyanis = bölény.

panz, heyo; *panthera*, hiúz; ismétlése az 1042-nek.

tygris, wz; *tigris*, úz; ha nincs itt vétség, ez a szó nagyon érdekes.

Enthaurus, belem bika, olv. bölény bika; a latin szó csinált szó, de miből?

onager, l. 967. Ismétlés.

1055. *ceruus*, zaruas; *cervus*, szarvas.

humulus, gím; olv. *hinnulus*.

caper, ez, olv. öz.

capriolus, ez olo; *capreolus*, öz olló.

vsus, medve.

1060. *vrsa*, neye = neje, azaz nősténye.

aper, vad dizno = vad disznó, v. ö. 1035.

sus, neye; v. ö. 1029.

lupus, farcasch, olv. farkas.

lepus, nul, olv. nyúl.

1065. *volpis*, rouaz, olv. ravasz.

wlpina, rouaz bergerezna neye; *vulpina* ravasz (róka) börgerezna; azt híven, hogy e szó nőstény rókát is jelent, utána tette: neje.

quintus, vad magka; úgy látszik *cattus* van elferdítve *quintus*-sá, a magyar: vad macska.

hermelus, helg, olv. hölgy.

hermelina, helg bergerezna, olv. hölgy börgerezna.

1070. *schabellus*, nuz; *sabellus*, nyuszt.

sabellina, nuz bergerezna, olv. nyuszt bőrgerezna.

mordor, nest; *martur*, nyest.

mardelina, nuz ber gerezna; *marturina* (martelina), nyuszt (helyesen: nyest) bőr gerezna.

spiro, eueth; a latin szó *spirio* ez is alkalmasint eltorzítva ebből *scurio*, ez meg ebből *sciurus*, evet.

1075. *spiriolina*, eueth ber gerezna, olv. evet bőr gerezna.

variolus, pegueth, olv. petymeg.

variolina, pegueth ber gerezna, olv. petymeg bőr gerezna.

Beuer, vidra; olv. *bever*.

beuerina, vidra ber gerezna; *beverina*, vidra bőr gerezna.

1080. *Fiber*, nerce, olv. nyércz.

glis, peley, olv. pele.

castor, hod = hód.

dampnam, ezuz: a milyen képtelen, olyan átlátszó; az akart lenni *dama*, őz, így volt még Páriz-Pápainál.

Gurgurio, geren; *gurgulio*, görény.

1085. *yllex*, vad kegke; *ibex*, vad kecske.

caxus, barz; *taxus*, borz.

circius, zeul, ez is érdekes torzképe ennek: *erinaceus*, sül ≡ sü n.

symca, monnok; *simca* kétségen kívül *simia* helyett áll és így *monnok* = majom volna; mint magyar szót nem ismerem; csak angolul *monkey* a majom, de ez alig ha ide vonható.

pmiscela, gezeu; *promustela* (?), gözü.

1090. *Mustela*, menieth = menyét.

talpa, vakondok.

gattus, machka = macska.

gatta, neye.

mus, eger = egér.

1095. *oxinilegus*, macska; *murilegus*, macska; a csaknem lehetetlennek látszó torzítás megleli magyarázatát az o) alakú m

betűben; *oxini*-ből könnyen lehetett *ozini* és ebből csak egy lépés van *oxini*-ig.

Muscipula, ege nyomó azaz egérfogó, macskát is jelent.

sorax, patkan; *sorex*, patkány.

bufo, hercek = hörsők; l. még 1111.

lurosus, ír.

1100. *discipla*, zopan.

Itt vége ennek a szakasznak, a mely hemzseg a csodálatos öszszevetésektől és furcsa hibáktól. Az utolsó két szó merőben érthetetlen és legkisebb fogantyút se nyújt a hozzávetésre. A szokott *et cetera* itt is megvan. Következik aztán az új czím:

Secuntur nomina vermium et cetera.

Vermis, ferek, olv. féreg.

vermiculus, kis fereg; *vermiculus*, kis féreg.

draco, sarkan = sárkány.

coluber, zomak, zomok-kigyó.

1105. *špens*, kigo; *serpens*, kigyó.

Anguis, vizy kigo = vízi kigyó.

ydrus, idem; *hydra*.

rana, beka = béka.

testudo, tolyakas, olv. tajkos.

1110. *cartugo*, *cartuga*, tekeneus beka; a két latin szó elsejéből a g betű ki van húzva; nem tartom lehetetlennek, hogy ez a merőben ismeretlen *cartuga* nem egyéb, mint eltorzított *testudo*; a magyar tekenős béka.

bupho, vars beka, olv. varas béka, v. ö. 1098

virus, mereg = méreg

venenum, idem.

venenosus, merges = mérges.

1115. *aranea*, pok = pók.

riscarium, pok halo = pók háló.

conta, kazathew, nem értem, ily nevű állatot nem talállok; *contus* lehetne ugyan kaszatő = kaszanyél, de ez nem állhat.

lunata, *lutana*, chyga; a latin szók elseje ki van húzva, *lutana* = tekenős béka, itt csiga.

concha, idem.

1120. *sanġssuga*, nadal; *sanguisuga*, nadály.

irugo, olv. *hirudo*, idem.

liborcus, gelusca; *lumbricus*, geleszta.

locusta, zasca, olv. sáska.

laterta, gyk; *lacerta*, gyik.

1125. *vipa*, kygyo; *vipera*, kigyó.

brutus, cherebeth; *bruchus*, cserebüly.

acalabus, cherebeth, idem; *carabus*, cserebüly.

oreferum, bochor; a latin szóban az utolsó *e* ki van

húzva, tehát *oreferum* olvasandó, de a javítás is hibás volt, mert csak *orefreum* szót találok, a mely módosulása az *aurifrigium*-nak és aranyos szegély-t jelent; bochor nevű bogarat nem ismerek, pedig itt nyilván bogár-ról van szó; hátha bochor = bogár?

Milio, idem. *Milio* mellékidoma ennek *milvus*, itt meg bogár volna; tán a német *Milbe* latinositása?

1130. *Mon bonbifex*, zongebóchor; a *Mon* ki van húzva, marad: *bonbifex*, zengő bogár.

Basiliscus, vad; az író itt nyilván a szó tulajdonképi jelentése kifejezését nem tudta és helyet hagyott neki, a melyet azonban nem töltött ki.

tinea, moyl, olv. moly.

tirido, zu fereg; *teredo*, szú féreg.

carmus, ny fereg; *tarmus*, nyű féreg.

1135. *eruta*, hornyo; *eruca*, hernyó.

musca, leg, olv. légy.

cinifex, zuniig; itt is özszevétés van, *sciniphes* egy hangya-faj görögös neve, a szúnyog meg latinul *culex*, de ez alább más jelentéssel áll.

cinomia, eb leg; *cynomyia*, eb légy, így mondja még Páriz-Pápai, de a szó növényt jelent.

trabio, mullice; *crabro* = lódarázs, a muslicza meg = *bibio*; ez tehát nem talál.

1140. *fornica*, hanga; *formica*, hangya.

culex, zaruas bogar = szarvas bogár l. 1137.

pulex, balha.

pediclus, tethew; *pediculus*, tetű.

apis, meh = méh.

1145. *caxamen*, raj; *examen*, raj.

assilus, vad me; *asilus*, vad méh.

vespis, darazt; *vespa*, darázs.

vltó', m. ü. E csonka két szó az utolsó e lapon; megfejtteni nem bírom, nemcsak hogy e rövidítések rendes kiegészítése nem ad érthető szókat, alkalmasint el is vannak torzítva, tán maga az író se tudta, mit ír oda.

Sciarphio, *scorpya*; *scorpius*, skorpió.

1150. *Bibibilio*, bor fereg; a latin szóban a harmadik *bi* szótag ki van húzva, de még így is igen sok marad, mert helyesen így van: *bibio*, bor féreg.

A szakaszt végzi fél soron e nyilván német szó csoport: Vnu'schaydenleich das ist, a mely alig értelmezhető.

Az új szakasz címe:

Secuntur nomina auium et cetera.

Avis, madar = madár.

auicla, kis madar; *avicula*, kis madár.

aliger, zarnas, olv. szárnyas.

fenix, eg madár; a madár szóból az első a kimaradt volt s utólagosan jutott az m fölibe; a kifejezés maga két értelmű; vagy nem tudott az író magyar nevet, s azt írta: *phoenix*, egy madár; vagy pedig a *phoenix* magyar neve: egymadár, azaz, az a madár, a mely mindig csak egy a maga nemében a világon, akár szent madár értelmében.

1155. *grifo*, griph; *gryphus*, grif.

falto, zoliem; *falco*, sólyom.

accipiter, elw, olv. ölü vagy ölyv.

sufus, karul; *nisus*, karuly, a *nisus* elváltozása *sufus*-ra nem oly képtelen, a milyennek első pillanatra látszik, ha az akkori betűidomokat vesszük szemügyre.

nola, haranga; *nola* csakugyan = harang; de nem madár.

1160. *erodius*, karo, tehát ez is karuly, pedig gé m.

grifalco, zongor; *gyrfalco*, zongor? tudtomra a *gyrfalco* = kerecsen; zongor madarat nem ismerék.

istiulio, torontayl. A régiéknél a torontál szót nem találok, pedig léteznie kellett, ha vármegyét neveztek el róla; az

újaknál pókot jelent, a melynek latin neve: *lycosata rantula*; *istiulio* latin szó ismeretlen.

aquila, kezeyley, olv. keselyű, ma sas.

ultor, luptā; *vultur*, luptán (?), a magyar szót nem ismerem; ma úgy tudjuk, hogy *vultur* = keselyű.

1165. *bistardus*, thuzuk; *otis tarda*, túzok.

grus, daru.

ciconia, strak; később esztrák ebből eszterág.

tignus, hatyw; *cygnus*, hattyú.

Olor, idem; v. ö. 1181.

1170. *pauo*, paua; *pavo*, páva.

bugio, ekerbica; *butio*, ökörbika = nádi bika.

columba, calamb, olv. galamb.

palumbz, vad calamb; *palumbus*, vad galamb.

turtur, gerlyce, olv. gerlicze.

1175. *Ana*, fiw; *anas*, fű.

aneta, reche; *anas*, récze.

Mergus, zarka, olv. szárcsa.

cabus, kaba; kába Páriz-Pápai szerint = *subbuteo*; a latin szó ismeretlen.

pellicanus, pellikan.

1180. *ornix*, vad lud; *ornix* nem egyéb elferdített *ornis*, tehát általán: madár; Ducange-nál még találom; *ornix*. Gallina africa pinguissima, ez is Dieffenbach után.

Olor, gengyer; gyöngyvér MA. v. ö. 1169. Az *olor* jelentéshez a *gyöngyvér* nem talál?

glutus, guzar; azt hiszem, a magyar szó gunár.

auca, lúd.

fiscianus, fachian; *phasianus*, fáczán.

1185. *pdix*, fogol; *perdix*, fogoly.

nys, fauid; a latin szó ismeretlen, a magyar: fajd.

co'nix, variu = varjú.

Pica, zarka = szarka.

manedula, chka choka; *monedula*, csóka, a hibás chka ki van húzva.

1190. *fisschedula*, seregel, idem; *ficedula* Molnár Albertnél csakugyan seregély, mégis a seregély szó ki van húzva, mint

ha *ficedula* is csókát jelentene; az *idem* hibásan van ide húzva, a következő szóhoz tartozik.

trudela, seregél; a *trudela* szót nem ismerem, a seregély latin neve: *sturnus*; egyébíránt lehet *trudela* a *turdus* elferdítése.

merula, rigo.

Turdus, zerdal; itt is aligha nem kísért a seregély.

gratulus, zaya; *graculus*, szajkó.

1195. *muriceps*, verche, olv. vércse.

anapda, hakallo; sem az *anaperda* sem a hakalló madár nevét nem találom a rendelkezésemre álló szótárakban, még hozzá se tudok vetni, hogy miféle madárról van szó, hogy tehát eddig nem ismert szó van-e előttem vagy elferdített szó.

dulcissona, filemyle, azaz fülemile.

filomena, idem.

mitus, heye; *milvus*, héjja.

1200. *ardea*, gem = gé m.

q'sula, *q'scula*, haras; *quiscula*, haris; ám ez utóbbi latin neve *rallus*, az előbbi magyar neve: kukoriczakár, de ez a név aligha létezhetett iratunk keletkezése korában.

cuturnix, fyr; *coturnix*, fürj.

timidula, nomarek; a magyar szó nyomorék. Vesd ö.

Ny. Sz.

alauda, zamka, olv. szántóka.

1205. *ascedula*, Cheruger; ha a magyar szó, a mint sejtem, czinege akar lenni, a latin kifejezés egészen megismerhetlen.

cincipota, idem; éppen oly ismeretlen szó.

irundo, fechke; *hirundo*, fecske.

coruus, hollo; *corvus*, holló.

Upupa, poklonca = pokloncza eddig ismetetlen neve a bűdös banká-nak.

1210. *vespilio*, demenyrey, olv. denevér.

stuttime vagy *stuccime*, idem; ismeretlen.

noctua, bagulmolon; a bagoly tiszta, de a molon mit jelent?

nocticorax, lelek madar; *nycticorax*, lélek madár.

Bulo, bagol; *bubo*, bagoly.

1215. *passer*, vereb = veréb.

cuculus, kukuch, olv. kakuk.

nidus, fezek, olv. fészek.

gallus, kakas.

gallina, emethuk, olv. emetyúk.

1220. *pullus*, tykfiu, olv. tyúkfiú.

pēna, toul; *penna*, toll.

restrum, ar; *rostrum*, orr.

plumes.

Gamaraticus, wyhyrkeltheo; a magyar szó elég világos: új hírkeltő; de a latin honnan veszi magát, bajos eldönteni, lehet *Gramaticus*, *Camerarius*, de még *Garrulus* eltorzult formája is.

1225. *nugigerulus*, haswkvyseleo, olv. hazugviselő. Ezen végződik a szakasz, a mely szembetűnő bizonytsága, mily óvatosan kell e szószedet adatait felhasználni. Az új szakasz czime két sort foglal el:

Secuntur nomina qui pertinent

ad mensam cum suis ceteris.

Mensa, aztal = asztal.

glisscera.

mensale, apbros, olv. abrosz, a mely az előző *gliscera* jelentése is.

gausape, idem.

1230. *mappa*, kezkenew = keskenő.

Manutergium, idem.

facit'gium, olv. *facitergium*, idem.

sedis, sek = szék.

sedile, sekheh = szék hely.

1235. *scāpnū*, kis sek; *scampnum*, kis szék.

scabellium, zamul; az i ki lévén húzva, olv. *scabellum*, zsámoly.

fabellum, legezeu; *flabellum*, legyező.

banka, panch, olv. pank.

tristeca, polch; *tristheca*, polez.

1240. *prandium*, ebed = ebéd.

Cenaculum, felestekum; *cenaculum*, fölöstököm.

obsenium, ossana; *obsonium*, ozsonna.

cena, vagara; *coena*, vacsora.

- cibus*, ethek = étek.
1245. *cibidrium cibarium*, idem; az első szó kihúzva.
ferculum, idem.
edilium, ethek; *edulium*, étek.
merenda, myesnek való ethek = mivesnek való étek.
- esca*, ethek = étek.
1250. *panis*, kyner = kinyer, kenyér.
torta, kalach = kalács.
circulus, idem.
formula, moruan = morvány.
azimus, pagacha = pogácsa.
1255. *azima*, couaz, olv. kovász; a görög ζύμη félreértése, *azyma* éppen kovásztalan kenyeret tesz.
fmentum, olv. *fermentum*, idem.
simula, zemle = zsemle.
precella, perech = perez.
sbcinericium, hamubasilth pagacha, olv. hamubansült pogácsa, *subcinericium*.
1260. *biscocus*, biscad; *biscoctus*, piskóta.
placentia, beles; az első n ki lévén húzva olv. *placenta*, béles.
passtillus, thykus; *pastillus*, tikos (?)
liba, pohanca, alkalmasint e helyett: pogácsa.
buccella, zelet kenyer = szelet kenyér.
1265. *herbosa*, fures; füves.
paverosa, makos; *papaverosa*, mákos.
papolenta, lepeyn, *polenta*, lepény; az előbbiből hiányzó *pa* idecsúszott.
aciotica, huzuspera; a latin szó ismeretlen, azt hiszem *antocreas*-ből torzult el és húsos péra.
cunus, baznak; *cunnus* jelent valami sajátságos idomú süteményt, de a magyar szó ismeretlen.
1270. *divernum*, vakarch; *deverrium* (?), vakarcs.
vipa, boros kenier = boros kenyér.
obsogmogarus, leves kenyér.
frustum, remek.
cadras, negede; *quadrans*, negyed.

1275. *affus*, falath; *offa*, falat.

mica, kenyér bel = kenyér bél.

fragmētum, darab, olv. *fragmentum*.

muscido, pelez u.

muscidus, pelezues, e két magyar szó, ha helyesen van írva, eddig ismeretlen; latinul a szó *muscidus* = *musteus*, azaz mustos és mondják a még meg nem erjedt új borról.

Itt vége a szakasznak, az új cím:

Nomina quae pertinent ad coquinam.

1280. *Focus*, l. 1311.

coq'na, chohyna; *coquina*, konyha.

ignis, tuz = tűz.

pir, idem, ez a görög πῖρ.

fauilla, zikra = szikra.

1285. *carbo*, alut sen = aludt szén.

pruna, elevenzen = eleven szén.

Veru, nyas = nyárs.

craticla, vasnyás; *craticula*, vasnyárs; ez nem igaz,

l. 523. Itt rostély értendő.

carinca, vaznyas = vasnyárs, de a latin szó ismeretlen és alkalmasint torz.

1290. *galdar*, yst; *caldar*, üst.

tropes, vaznyas = vasnyárs.

lebes, feuld fazek = föld fazék.

Cacabus, fedew = fedő.

carenadus, hykew; a latin szó alkalmasint *carenaria* egy borfőző edény; a hykew, azaz hi kő (?) talány; vajjon nem szilke?

1295. *schartago*, serpenye; *sartago*, serpenyő.

olla, fazek.

testa, cherep = cserép.

scutela, thal; *scutella*, tál.

Discus, tanyer = tányér.

1300. *coclear*, kalan; *cochlear*, kalán.

surbile, olv. *sorbile*, idem.

brogium, lew; *brodium*, lé.

fascimula, talthartow, azaz táltartó; a latia szó alkalmasint *fascinula* egy koszorú forma karika tál alá való.

pinguis, keuer = kövér.

1305. *pinguedo*, keuerseg = kövérség.

popisma, pechenye hulathás; *poppyisma*, pecsenye hullatás, helyesebben: csemcségés.

macer, ezteuer = ösztövér.

mac'e's, ezteuerseg; *maciés*, ösztövérseg.

flama, lang; *flamma*, láng.

1310. *fumus*, fyst = füst.

focus, tyzhel = tűzhely, l. 1280.

ciner ùl *cinis*, hamu, idem.

fax, yseug; olv. üszög.

cisto, korsó?

1315. *orceus*, kis korsó; *urceus*, kis korsó.

orcolus, korsow; *urcolus*, korsó.

Itt végződik szószedetünk, az *orcolus* után üresen maradt sorban e szók állanak: *galea*, *cassis*, *cona*, *crista*, *pectorale*, *cultrum*, a melyek a szószedetben mind meg vannak, azután következik a bevezetésben már közlött zárszó.

Az ezután következő «*sapientia Salomonis*» minket nem érdekel.

Ezzel átadom az iratot az érdeklődő köröknek és a nyilvánosságnak; bizonyos vagyok benne, hogy sok érdekest nyújt, ha nem szabad is minden adatát készpénzül venni.

Magyar szómutató

a beszterczei szószedethez.

Abrosz. 1228.
ács. 746. 747.
aczél. 720.
ag. 568. 569. 570.
aga. 791.
agag. 197.
agár. 787.
agár vagy horth. 791.
ágas. 539.
ag ember. 58.
ag fedel. 573.
ag fel. 572.
agg ember. 58.
agg ökör. 1000.
aggság. 59.
agler. 590.
ag óker. 1000.
agoz. 539.
ag sig. 59.
ágy. 568. 569. 570. 590.
agyag. 197.
ágy fedél. 573.
ágyfej. 572.
ágy föl. 572.
ajancsa. 771.
ajtó. 330. 332.
ajtó küszöb. 532.
ajtó sarka. 530.
akel. 720.
akó. 489.
akw. 489.
alattság. 280.
alch. 746. 747.
aleth seg. 280.
álló fa. 921.
álló víz. 255.
alma. 844.

alma fa. 843.
almascine peg. 960.
almaszínú pej. 960.
általag. 555.
althalag. 555.
alu. 726.
aludt szén. 1285.
alut sen. 1285.
angustar. 561.
anya. 20.
anyah. 20.
apaval egueng. 16.
apával egyyeng. 16.
apbros. 1228.
apró bojtörján. 387.
apro boythoryan. 387.
apro fenyé. 891.
apró fenyő. 891.
aproniar fa. 905.
apró nyárfa. 905.
ar. 1222. 659.
ár. 659.
aran. 733.
aranfonal. 613.
arantheu. 616.
arany. 733.
aranyas fedel. 614.
arany fonal. 613.
aranyos fedel. 614.
arany pártá. 624.
arany tű. 616.
aratás. 464.
arathas. 464.
arnig has. 514.
árnyék ház. 514.
árok. 216.
árpa. 469.

ártány. 1034.
arthan. 1034.
ár viz. 281.
ásó. 335.
assow. 335.
aszszony ember. 34.
asztag. 440.
asztal. 1226.
átalag. 555.
athival. 38.
athya. 15.
athya fiw. 31.
athyal. 38.
atya. 15.
atya fiu. 31.
atyal. 38.
ayancha. 771.
aythou. 330. 332.
aythou kizeb. 532.
aytou sarca. 530.
azon ember. 34.
aztag. 440.
aztal. 1226.

Bába. 46.
bach. 1010.
bádog. 727. 728.
bagol. 1214.
bagoly. 1214.
bagoly borsó. 479.
bagoly molon. 1212.
bagul molon. 1212.
bahol borso. 479.
baj. 184.
báj fű. 353.
bajnok. 187.
baj szérü. 186.

- bajviadal, 188.
 bajviadal ba menés, 189.
 bajvivás, 185.
 bak, 1010.
 bak vagy ürü, 1007.
 balha, 1142.
 balin hal, 304.
 balyn hal, 304.
 baraczk, 848.
 baraczk fa, 847.
 baran, 1004.
 bárány, 1004.
 barasc fa, 847.
 barassch, 848.
 barázda, 459.
 bárd, 751.
 bariag, 215.
 barlang, 215.
 baromtoluay, 174.
 baromtolvaj, 174.
 barsan, 670.
 bársony, 670.
 barz, 1086.
 bay, 184.
 bayiuuag, 185.
 baynac, 187.
 bay phyw, 353.
 bayserew, 186.
 bayviadal, 188.
 bayviadal ba meses, 189.
 baznak, 1269.
 béka, 1108.
 békó, 528.
 belchew, 49.
 bebel ualo kolch, 529.
 belem bika, 1053.
 belénd, 382. 406.
 béles, 1261.
 bélés ruha, 632.
 belől való kulcs, 529.
 belseu hay, 924.
 belső haj, 924.
 belyn, 1050.
 be menet, 325.
 ber, 663.
 berek, 882.
 bergerezna, 1066. 1069.
 1071. 1073. 1075. 1077.
 1079.
 berhe, 708.
 berkenye, 857.
 berkenye fa, 858.
 berlageng, 635.
 berla gyöngy, 635.
 beu meneth, 325.
 bezermen orsaga, 82.
 bial, 1049.
 bibor, 694.
 bibor bereth, 591.
 bika, 997.
 bik fa, 892. 899.
 bir, 315.
 birsalma, 852.
 bisalma, 852.
 hisalma fa, 851.
 biscad, 1260.
 bochor, 654. 1128.
 boch uag vru, 1007.
 bocskor, 654.
 bocsor, 1128.
 bodok, 727. 728.
 bodza fa, 911.
 bogár, 1128.
 bojtórján, 359.
 bokor, 873.
 bolda, 118.
 bor, 819.
 bor féreg, 1150.
 borju, 1002.
 boros kenier, 1271.
 boros kenyér, 1271.
 borostian fa, 897.
 borostyán fa, 897.
 bors, 339.
 horstherew, 340.
 borstörő, 340.
 borsó, 478.
 boryw, 1002.
 borz, 1086.
 boykor, 873.
 boytoryaz, 359.
 bozva fa, 911.
 böleső, 49.
 bölény, 1050.
 bölény bika, 1053.
 bőr, 663.
 börgerezna, 1066. 1069.
 1071. 1073. 1075. 1077.
 1079.
 böszörmény országa, 82.
 börkönyök, 109.
 bressel, 689.
 breszszel, 689.
 burcunink, 109.
 bureun ynk, 109.
 buza, 467.
 bükk fa, 892.
 byal, 1049.
Cacerziu, 712.
 cılamb, 1172.
 camaz, 788.
 camza, 644.
 capa, 336.
 capcha, 656.
 cappca, 652.
 cedrus fa, 913.
 chakan, 756.
 chalan, 398.
 chap, 557.
 chaprang, 704.
 chatliorna, 232.
 cheber, 553.
 chemege, 817.
 chenk, 796.
 chepez, 607. 608.
 cheph, 492. 494.
 cheperkew, 437.
 cherda, 994.
 cherebeth, 1126. 1127.
 cherek, 648.
 cheren, 522.
 cherep, 1297.
 cheresnye, 860.
 cheresnye fa, 859.
 cher fa, 894.
 chergetek, 254.
 cheruger, 1205.
 chezew, 835.
 chimer, 94.
 chobhadaro, 493.
 chohyna, 1281.
 choka, 1189.
 chombor, 377. 378.
 chonok, 270.
 chorda, 993.
 chorozlouas, 455.
 choth, 716.
 chonach, 731.
 chuk hal, 306.
 chuka, 296.
 chyd, 227.

chyga, 1118.
 cicer, 477.
 cipelys, 651.
 cipressus fa, 914.
 cophth, 718.
 corlath, 737.
 couaz, 1255.
 coz, 1005. 1006.
 csákány, 756.
 csalán, 398.
 csap, 557.
 csat, 716.
 csatorna, 232.
 cseber, 553.
 csemege, 817.
 csép, 492. 494.
 cséphadaró, 493.
 csepez, 607. 608.
 cserebűly, 1126. 1127.
 cserek, 648.
 csereke, 648.
 cserény, 522.
 cserép, 1297.
 cseresznye, 860.
 cseresznye fa, 859.
 eser fa, 894.
 cserge, 648.
 csergeteg, 254.
 cseruger, 1205.
 csésze, 835.
 csicsér, 477.
 csiga, 1118.
 csík, 306.
 csiperke, 437.
 csóka, 1189.
 csombor, 377. 378. 370.
 csónak, 270.
 csorda, 993. 994.
 csoroszló vas, 455.
 csuka, 296.
 cuppal, 566.
 czafrang, 704.
 czédrus fa, 913.
 ezenk, 796.
 czet hal, 322.
 czigány hal, 295.
 czikkzár, 377.
 czímer, 94.
 czinege, 1205.
 czipellős, 651.
 czipreszasus fa, 914.

czompó, 293.
 czölöp, 224.
Dajka, 41.
 dalin, 940.
 darab, 1277.
 darancs, 212.
 darázs, 1147.
 daraszt, 1147.
 daru, 1166.
 datolya, 849.
 dayca, 41.
 dedeus, 12.
 dédős, 12. 14.
 dédük, 14.
 demenyrey, 1210.
 denevér, 1210.
 deth ez, 14.
 deth yk, 14.
 dinynye, 417.
 dió, 863.
 dió fa, 864.
 disznó, 1030.
 disznó hal, 290.
 disznó pásztor, 1028.
 dizno, 1030.
 dizno hal, 290.
 dorni, 691.
 draua, 248.
 Dráva, 248.
 Duna, 245.
 duplás, 687.
 duplech, 687.
 dyne, 417.
 dyo, 863.
 dyo fa, 864.
 dysno pásztor, 1028.
 dzsida, 125. 127.

El, 785.
 ebéd, 1240.
 ebír, 393.
 eb leg, 1138.
 eb légy, 1138.
 eb tej, 383.
 eb tey, 383.
 édes víz, 259.
 éd fej, 444.
 ed fel, 444.
 éd szár, 445.
 ed zar, 445.
 egér, 1094.
 egér fa, 907.
 egér fark, 388.
 egér nyomó, 1096.
 eg madar, 1154.
 egres, 808.
 egrez, 808.
 eguengfiw, 32.
 eg veng, 44.
 egyenlő, 62.
 egymadár, 1154.
 egyveng, 44.
 egyveng fiu, 32.
 eke, 451.
 ekerbica, 1171.
 eke tartó, 453.
 ekew, 451.
 ekew tharthow, 453.
 eklelew hel, 126.
 eker fark, 400.
 eker ol, 1027.
 ekur ol, 1026.
 ekur pásztor, 1039.
 elefánt, 1045.
 elenség, 168.
 elephant, 1045.
 eleven szén, 1286.
 elevenzen, 1286.
 ellenség, 168.
 élő fa, 921.
 elw, 1157.
 ember, 1.
 emberség, 6.
 ember sig, 6.
 eme disznó, 1033.
 eme thuk, 1219.
 eme tyuk, 1219.
 emeyzno, 1033.
 emlő, 980.
 engual, 603.
 enk, 707.
 enle, 980.
 eper, 872.
 eper fa, 871.
 eplen, 782.
 eplény, 782.
 erch, 729.
 érez, 729.
 erdew, 881.
 erdő, 881.

- eresztevényes vessző, 884.
 erír. 393.
 ermen orzaga, 76.
 ermyn, 75.
 es, 220.
 esisth, 734.
 esketheu fiu, 372.
 eskető fű, 372.
 ester, 396.
 ester paréj, 396.
 eszterág, 1167.
 esztrák, 1167.
 étek, 1244. 1247. 1249.
 ethek, 1244. 1247. 1249.
 ethues, 732.
 eueth, 1074.
 eueth ber gerezna, 1075.
 eueztynes ueze, 884.
 evet, 1074.
 evetbőr gerezna, 1075.
 evez, 275.
 evező, 274.
 ew, 713.
 ewez, 275.
 ewezo, 274.
 ez, 11. 60. 1057.
 ezen feldy, 52.
 ezen földi, 52.
 ezenjő fű, 403.
 ezeryo fiu, 403.
 ez olo, 1058.
 ezteuer, 1307.
 ezteuerseg, 1308.
 ezner pastor, 1038.
 ezuere kezerew, 724.
 ezuz, 1083.
 ezüst, 734.
- Fa,** 925.
 fachian, 1184.
 fáczán, 1184.
 fagal fa, 890.
 fagyal fa, 890. 917.
 fa haj, 922.
 fa hay, 922.
 fa héj, 348.
 fa hew, 348.
 fajd, 1186.
 falat, 1275.
 falath, 1275.
- farcasch, 1063.
 farhám, 773.
 farib, 942.
 farkas, 1063.
 farkas güzs, 124.
 farkas kasza, 124.
 farkasskusa, 124.
 farimatring, 983. 984.
 fatalp, 667.
 fátýol, 605.
 fauid, 1186.
 fazék, 1296.
 fechke, 1207.
 fecske, 1207.
 fedél, 544.
 fedew, 1293.
 fedő, 1293.
 feguer, 88.
 fegyver viselew, 89.
 fegyver, 88.
 fegyver viselő, 89.
 feier malua, 384.
 fejér, 953.
 fejer capusta, 416.
 fejér fedél, 618.
 fejér fő fedél, 619.
 fejergeng, 636.
 fejér gyöngy, 636.
 fejér káposzta, 416.
 fejér mályva, 384.
 fejér üröm, 374.
 fejő edény, 1024.
 fék, 978.
 fékél, 975.
 fékes nyíl, 137.
 fekes nyl, 137.
 fekete, 951.
 feketew, 951.
 feketew fiu, 373.
 feld, 195.
 feld monyoro, 356.
 feldy bozya, 399.
 fél ember, 5.
 feles tekum, 1241.
 fen, 721.
 fenék, 234.
 fenn pohár, 837.
 fenő kő, 721.
 ferdeu, 516.
 ferdő, 516.
 féreg, 1101.
- ferek, 1101.
 fer fiw, 57.
 férjfiu, 57.
 férjég, 36.
 férjegy, 36.
 fer yeem, 374.
 feryeg, 36.
 festék vagy írha, 662.
 festelen haz, 517.
 fészek, 1217.
 feuld, 198.
 feuld fazek, 1292.
 feven, 237.
 fevenes, 238.
 few, 649.
 feye eden, 1024.
 feyer, 953.
 feyer fedel, 618.
 feyer fe fedel, 619.
 feyer yrem, 374.
 feyssee, 749.
 fezek, 1217.
 fial, 37.
 fiatal, 887.
 fier fiw unaka, 29.
 fige , 850.
 filemyle, 1197.
 fiu, 26.
 fiu unoka, 29.
 fiw, 26. 1175.
 fog hagma, 410.
 foghagyma, 410.
 fogol, 1185.
 fogoly, 1185.
 folyás, 222.
 folyóviz, 230. 249.
 forbát, 563. 830.
 forbath, 563. 830.
 forगत, 253.
 fosztó, 175.
 fő, 649.
 föld, 195. 198.
 föld fazék, 1292.
 földi bodza, 399.
 föld mogyoró, 356.
 fölöstököm, 1241.
 főveny, 237.
 fővenyes, 238.
 frig, 156.
 frigy, 156.
 fú, 1175.

fures, 1265.
 fúró, 752.
 fuselth, 599.
 függő, 617. 631.
 fülemile, 1197.
 fűrj, 1202.
 füst, 1310.
 füstház, 517.
 füstölő ház, 517.
 füves, 1265.
 fyal, 37.
 fyatal, 887.
 fyr, 1202.
 fyst, 1310.

Galamb, 1172
 gallér, 107.
 gaputh, 698.
 garangyag, 212.
 garnatus, 640.
 gát, 223.
 gath, 223.
 geleszta, 1122.
 geleu seg, 181.
 gelusca, 1122.
 gem, 1200.
 gemelch, 840.
 gemelches, 841.
 gemelch kert, 842.
 gember, 347.
 geng, 634.
 gengyer, 1181.
 genti, 674.
 gepew, 883.
 gepiu, 1011.
 gereblye, 482.
 gereg dyene, 418.
 gerely, 129. 138.
 geren, 1084.
 gerenda, 535.
 gerla, 490.
 gerlicze, 1174.
 gerlyce, 1174.
 gyermek, 54.
 germekuiselew, 47.
 gertyaban valo, 926.
 gezeu, 1089.
 ggrangyag, 212.
 gim, 1056.
 godolya, 849.

goleh, 695.
 gomba, 431. 434.
 görény, 1048.
 görög dinynye, 418.
 göröngy, 212.
 gözü, 1089.
 grif, 1155.
 gríph, 1155.
 gúnár, 1182.
 guzar, 1182.
 gyalu, 754. 755.
 gyapju, 1011.
 gyapot, 698.
 gyékény, 579. 580.
 gyepő, 982.
 gyepű, 883.
 gyermek, 54.
 gyermekviselő, 47.
 gyertyában való, 926.
 gyík, 1124.
 gyk, 1124.
 gyken, 579. 580.
 gyker, 419.
 gyoles, 695.
 gyopár, 375.
 gyökér, 419.
 gyömbér, 347.
 gyöngy, 634.
 gyöngyvér, 1181.
 gyroualthew, 65.
 gyrou fa, 910.
 gyrow, 633.
 gyűlölség, 181.
 gyűmölcs, 840.
 gyűmölcs kert, 842.
 gyűmölcsös, 841.
 gyűrű, 633.
 gyűrű fa, 910.
 gyűrűváltó, 65.

Hab, 282.

habos, 283.
 had, 152.
 hadakozó, 153.
 had nagy, 151.
 hadokozo, 153.
 hágsó, 328.
 hagma, 409.
 hagman, 972.
 hagma, 409.
 hagymán, 972.
 hagymánszj, 986.
 haggow, 328.
 haj kötél, 621.
 hajó, 264. 267.
 hajó oldal, 265.
 hajós, 272.
 hakalló, 1196
 hal, 286.
 halasthow, 285.
 halas tó, 285.
 halász, 309.
 halaz, 309.
 hal hólyag, 321.
 hal horlaz, 321.
 hal kopoltyú, 320.
 hal kopothow, 320.
 halm, 206.
 háló, 310.
 halom, 206.
 hám, 772.
 hamach, 775.
 hámaes, 775.
 hamar nyíl, 135.
 hamar nyl, 135.
 ham . . . aves, 354.
 hámeszköz, 774.
 ham ez kez, 774.
 hamu, 1312.
 hamuban sült pogácsa.
 1259.
 hamuba silt pagacha, 1259
 hangu, 1140.
 hangya, 1140.
 hant, 214.
 harag, 183. 190.
 haranga, 1159.
 haras, 1201.
 haraset, 930.
 harasct, 930.
 harsca, 289.
 harga, 289.
 haris, 1201.
 harmad fiu, 949.
 harmad fű, 949.
 hasaló fi, 405.
 hasalou fiu, 405.
 hás fa, 906.
 haswk vyseleo, 1225.
 hattyú, 1168.
 hatyw, 1168.

- hay kethel, 621.
 hayo, 264. 267.
 hayo oldal, 265.
 hayoz, 272.
 ház, 505.
 hazanus, 703.
 hazug viselő, 1225.
 heg, 203.
 heges theur, 121.
 heg mal, 208.
 heg meriziw, 986.
 heg tetew, 205.
 hegy, 203.
 hegyes tőr, 121.
 hegy mál, 208.
 hegy menő szij, 986.
 hegy tető, 205.
 héjja, 1199.
 helg, 1068.
 helg bergerezna, 1069.
 helies, 256.
 heliesses, 257.
 helm, 90.
 herchek, 1098.
 here, 981
 herélt ló, 943.
 herelt low, 943.
 herenj, 233.
 hereny, 233.
 hernyó, 1135.
 heus, 56.
 beveder, 974.
 heye, 1199.
 heyoz, 1051.
 heyuz, 1042.
 hid, 227.
 híg, 617.
 hígy, 617. 631.
 hí kő, 1294.
 him, 1035.
 hit adás, 66.
 hiúz, 1042. 1051.
 hód, 1082.
 hod nag, 151.
 hold feld, 456.
 hold föld, 456.
 holló, 1208.
 homny, 589.
 hordó, 554.
 hordou, 554.
 hor fiu, 371.
 horfű, 371.
 horló, 757.
 horlow, 757.
 hornyo, 1135.
 hornyoló, 757.
 horog, 139. 318.
 horth, 791.
 horvath orsaga, 83.
 horvát országa, 83.
 hölgy, 1068.
 hölgy bőr gerezna, 1069.
 höresök, 1098.
 hős, 56.
 hug, 23.
 hug fiu, 17.
 hug fiw, 17.
 humior, 380.
 hunyor, 380.
 húsos péra, 1268.
 huzuspera, 1268.
 hűg, 617.
 hűgy, 617.
 hyg, 617. 631.
 hyhar fa, 895.
 hy kew, 1294.
 hym, 1035.
 hyth adasz, 66.
 Ideg, 133.
 idegen ember, 51.
 ifjú hős, 63.
 iga, 765.
 igerile, 62.
 iker, 45.
 ing, 707.
 ingváll, 603.
 ip, 18.
 ír, 1099.
 írha, 662.
 írha, 662.
 író, 1015.
 is, 220.
 isti low, 961.
 iszap, 239.
 iszapos, 240.
 iteze, 560.
 iv, 132.
 izsop, 345.
 Járóka, 49.
 jászol, 525.
 jegenie fa, 901.
 jegenye fa, 901.
 jegyruha, 74.
 juh, 1003.
 juhar fa, 895.
 juh ól, 1025.
 juh pásztor, 1041.
 Kába, 1178.
 kabala, 935. 938.
 kaczérszij, 712.
 kaczorgárd, 142.
 kád, 552.
 kajált, 159.
 kajáltó, 319.
 kakas, 1218.
 kakuc fiu, 369. 370.
 kakuk, 1216.
 kakukfű, 369. 370.
 kalach, 1251.
 kalács, 1251.
 kalán, 1300.
 kamalen, 682.
 kamara, 513.
 kamasz, 788.
 kamzsa, 644.
 kantrengu, 983.
 kapa, 336.
 kapes, 718.
 kapeza, 652. 656.
 kapu, 329.
 kapw, 329.
 kárász, 305.
 karaz, 305.
 karó, 337.
 karo, 1160.
 karou, 337.
 kárpit, 588.
 karul, 1158.
 karuly, 1158. 1160.
 kasza, 742. 743.
 kaszatő, 1117.
 katáng, 357.
 kathang, 357.
 kayalt, 159.
 kayalthow, 319.
 kaza, 742. 743.
 kazathew, 1117.

- kebel, 491.
 kechege, 297.
 kecsge, 297.
 kecske, 1008.
 kecske pásztor, 1040.
 keg, 683.
 kegke, 1008.
 kegke pásztor, 1040.
 kék, 408. 683.
 keken, 877.
 keken fa, 876.
 keles, 472.
 keleth, 511.
 kelew, 550.
 kelk, 797.
 kemenche, 520.
 kemenze, 518. 520.
 kemenke, 518.
 kémény, 510.
 kéményes ház, 509.
 kemlew, 161. 162.
 kémlő, 161. 162.
 kemyes has, 509.
 kemyn, 510.
 kender, 474.
 kenderes bársony, 671.
 keneclaw, 567.
 kengel, 976. 977.
 kengyel, 976. 977.
 kenő, 779.
 kentes, 147.
 kenthés, 593.
 kenyér, 1250.
 kenyér bél, 1276.
 kep, 799.
 kepe, 441.
 keplow, 982.
 kerék, 776.
 kerekes bársony, 671.
 kerekes barzon, 671.
 kerel, 138.
 keremheg, 657.
 kerep, 262.
 keruel, 129.
 kerevel, 129.
 kert, 333.
 kertész, 334.
 kerth, 333.
 kerthez, 334.
 kertuel, 846.
 kertuel fa, 845.
 keselyű, 1163.
 keserű lapu, 390.
 keszkenő, 1230.
 keszkenő akasztaló, 625.
 ketel, 277.
 keteles, 278.
 két állu, 120.
 ketenus, 323.
 kétfelé nyíló ajtó, 331.
 kethel, 536.
 keth eleu, 120.
 keth fele nilou aythou,
 331.
 keue, 442.
 keuer, 1304.
 keuserseg, 1305.
 keueth, 157.
 keuw, 779.
 keuy hal, 302.
 kéve, 442.
 kewres fa, 898.
 kezdehik viznek es hayo-
 nak nevy. 224 és 225
 közt.
 kezel seg, 9.
 kezentheu, 615.
 kezeyley, 1163.
 kezkenew, 1230.
 keznye akasztalou, 625.
 kifely, 53.
 kigó, 1105.
 kigyó, 1105. 1125.
 kikerchen, 391.
 ki menet, 326.
 ki meneth, 326.
 kiparn, 571.
 kisafa, 178.
 kis bojtorján, 360.
 kis boytorian, 360.
 kis cheren, 523.
 kis cserény, 523.
 kis eb, 786.
 kis ember, 4.
 kis fejsze, 750.
 kis féreg, 1102.
 kis feyze, 750.
 kis foliath, 221.
 kis folyat, 221.
 kis hajó, 266. 268.
 kis hal, 287.
 kis háló, 312.
 kis halom, 207.
 kis hayo, 266. 268.
 kis heg, 204.
 kis hegy, 204.
 kis korsó, 1315.
 kis kunyhó, 315.
 kis madár, 1152.
 kissa, 178.
 kis seg, 252.
 kis ségy, 252.
 kis sek, 1235.
 kis szék, 1235.
 kis szekér, 761.
 kis tár szekér, 763.
 kis thar zeker, 763.
 kis velg, 210.
 kis viz, 228.
 kis völgy, 210.
 kis zeker, 761.
 kiues, 598.
 kizeb, 531.
 koh, 521.
 kohnya, 1281.
 kolch, 537.
 kolchar, 546.
 komny, 589.
 kouth, 610.
 konty, 610.
 kopja, 799.
 korlát, 737.
 korsó, 1314. 1316.
 korsouag, 145.
 korsow, 1316.
 korszovagy, 145.
 kos, 1005. 1006.
 kosár, 548. 549.
 koszorú, 601. 629.
 kotergard, 142.
 kovács, 731.
 kovász, 1255.
 kozar, 548. 549.
 kozoro, 629.
 kozorou, 601.
 köből, 491.
 kőfal, 498.
 kökény, 877.
 kökény fa, 876.
 kököresin, 391.
 köles, 472.
 kölyök, 797.
 kölyű, 550.

kőmives, 748.
 köntös, 147. 593.
 könyöklő, 567.
 köris fa, 898.
 körtvély, 846.
 körtvély fa, 845.
 köszöntői, 615.
 kötél, 277. 536.
 köteles, 278.
 kövér, 1304.
 kövérség, 1305.
 követ, 157.
 kövi hal, 302.
 közelség, 9.
 knfal, 498.
 kukuch, 1216.
 kules, 537.
 kulesár, 546.
 kumyes, 748.
 kunyhó, 314.
 kupa, 566.
 kút, 231.
 kuth, 231.
 kuthew, 314.
 kutyó, 314.
 külföldi, 53.
 küszöb, 536.
 küzdés, 182.
 kydes, 182.
 kygyo, 1125.
 kyner, 1250.
 kyparn, 571.
 kysvzy, 228.

Laboda, 395.
 laboda paréj, 397.
 lánq, 1309.
 lapad, 484.
 lapát, 484.
 lapow, 390.
 lapu, 390.
 lasnak, 575.
 laznak, 575.
 lé, 1302.
 lean, 27.
 lean kerew, 72.
 lean unaka, 30.
 leány, 27.
 leány kérő, 72.

leány unoka, 30.
 leg, 1136.
 legezen, 1237.
 légy, 1136.
 legyező, 1237.
 lehere, 392.
 leilach, 585.
 lelah, 585.
 lélek madár, 1213.
 lelekuz, 101.
 lemes vas, 454.
 lemez vas, 454.
 len, 475.
 lenche, 476.
 lencese, 476.
 len-gél, 77.
 lengyel, 77.
 (lengyel) országa, 78.
 lepedeu, 643.
 lepedő, 643.
 lepény, 1267.
 lepew, 944.
 lepeyn, 1267.
 lépő, 944.
 leves kenyér, 1272.
 lew, 1302.
 liget, 885.
 ligeth, 885.
 liketh, 473.
 lilium, 426.
 liuk, 219. 542.
 ló, 934. 936.
 lóhere, 392.
 lópásztor, 1036.
 lórom, 389.
 lorum, 389.
 lonaz, 968.
 lovag, 965.
 lovász, 968.
 low, 934. 936.
 low pastor, 1036.
 lúd, 1183.
 luptán, 1164.
 lükött, 473.
 lyuk, 219. 542.

Machka, 1092.
 macka, 1095.
 macs, 123.
 macska, 1092. 1095.

madal fiu, 404.
 madal fű, 404.
 madár, 1151.
 madár keles, 358. 381.
 madár köles, 358. 381.
 mag, 462. 463.
 magch fa, 880.
 maguethew, 458. 466.
 magvető, 458. 466.
 mák, 481.
 makk, 879.
 makk fa, 880.
 mákos, 1266.
 malach, 1032.
 malacz, 1032.
 malathar, 839.
 manta, 367.
 marok, 110.
 Maros, 247.
 mart, 242.
 masud fiu, 950.
 második fű, 950.
 math, 123.
 matrác, 587.
 matraz, 587.
 mazola vag feier malua
 384.
 maza pahar, 834.
 mázsa, 764.
 mázsa pohár, 834.
 mazsola vagy fejer mály-
 va, 384.
 mazya, 764.
 medencew, 833.
 medencez, 664. 833.
 medgy, 862.
 medgy fa, 861.
 medve, 1059.
 meg, 862.
 meg fa, 861.
 méh, 1144.
 mel, 235.
 mély, 235.
 men, 68.
 mén, 939.
 mench hal, 301.
 mendenes haz, 507.
 ménes, 937.
 menieth, 1090.
 menta, 367.
 meny, 68.

- menyekézv, 64.
 menyekéző, 64.
 menyét, 1090.
 menyhal, 301.
 mércse, 488.
 mérég, 1112.
 mérges, 1114.
 merthe, 488.
 metélt ruha, 596.
 mezeu, 199. 201.
 mező, 199. 201.
 méz ser, 823.
 midenlye, 664.
 mindenes ház, 507.
 mivesnek való éték, 1248.
 miz ser, 823.
 moch, 879.
 mochar, 376.
 mohar, 376.
 mogyoró, 866.
 mogyoró fa, 865.
 mogyoró hagyma, 412.
 molon, 1212.
 moly, 1132.
 mondola, 856.
 mondola fa, 855.
 moniora hagyma, 412.
 monnok, 1088.
 monyero, 866.
 monyero fa, 865.
 morits, 690.
 Moroz, 247.
 moruan, 1253.
 morvány, 1253.
 morych, 690.
 morth, 242.
 mostoha, 39.
 moyl, 1132.
 mozhaha, 39.
 mű, 1148.
 muhar, 376.
 mullice, 1139.
 muskát, 815.
 muskath, 815.
 muslicza, 1139.
 must, 818.
 myuesnek valo ethek, 1247.
- nad, 428.
 nadal, 1120.
- nadály, 1120.
 nadrag, 655.
 nap, 19.
 naspolya fa, 867.
 nász nagy, 71.
 naz-nag, 71.
 negede, 1274.
 negyed, 1274.
 neje, 1060. 1062. 1066.
 1093.
 nemen yaro, 790.
 nemes, 576.
 nemez, 576. 577.
 nemezt, 577.
 nemseth, 7.
 nemseth sig, 8.
 nemzet, 7.
 nemzetség, 8.
 néni, 21.
 neny, 21.
 nerce, 1080.
 nereg, 971.
 nereg gyator, 987.
 nerg capa, 985.
 nest, 1072.
 neye, 1060. 1062. 1066.
 1093.
 nomarek, 1203.
 nozolyov, 73.
 nul, 1064.
 nuz, 1070.
 nuz ber gerezna, 1071.
 1073.
 nyár fa, 904. 909.
 nyárs, 1287.
 nyas, 1287.
 nyelv, 717.
 nyelv, 717.
 nyérez, 1080.
 nyereg, 971.
 nyereg gyártó, 987.
 nyereg kápa, 985.
 nyest, 1072.
 nyest bőr gerezna, 1073.
 ny fereg, 1134.
 nyhthow, 780.
 nyil, 134. 136.
 nyl, 134. 136.
 nyomon járó, 790.
 nyomorék, 1203.
 nyoszolyó, 73.
- nyújtó, 780.
 nyúl, 1064.
 nyszst, 1070.
 nyszst bőr gerezna, 1071.
 1073.
 nyű féreg, 1134.
- Ó**
- Óduarbiro azany, 22.
 oker, 996.
 ól, 524.
 olaj fa, 875.
 olay fa, 875.
 oldal, 784.
 olló, 744.
 ollow, 744.
 ólom, 726.
 or, 172.
 orchon, 606. 620.
 orcsón, 606. 620.
 ord, 97.
 ordas színű, 681.
 ordas zínw, 681.
 óriás, 1046.
 orjegy, 93.
 oroszlán macska, 1047.
 oroszlán mag, 1047.
 orr, 1222.
 országa, 78.
 or yeg, 93.
 orzaga, 78.
 ossana, 1242.
 ostor, 991.
 oszlop, 533.
 ozloch, 533.
 ozsonna, 1242.
 ozt, 470.
 öcse, 33.
 öklelő hely, 126.
 ökör, 996.
 ökörbika, 1171.
 ökör fark, 400.
 ökör ól, 1026. 1027.
 ökör pásztor, 1039.
 ölyv, 1157.
 örmény, 75.
 örmény országa, 76.
 örvény fű, 366.
 ős, 11.
 ősz, 60.
 ősztvér, 1307.

- ösztövérség, 1308.
 öszvér, 969.
 öszvéres köszörű, 724.
 öszvér pásztor, 1038.
 ötvös, 732.
 őv, 713.
 őz, 1057. 1083.
 őz olló, 1058.
- P**agacha, 1254.
 pahar, 562. 564. 828.
 paharnak, 547.
 palaczk, 559.
 palasch, 559.
 palást, 700. 702.
 palasth, 700. 702.
 palást szél, 602.
 palást zel, 602.
 palatha, 500.
 palota, 500.
 panch, 1238.
 pancyl, 103.
 pánczél, 103.
 pank, 1238.
 paplan, 641.
 paplon, 641.
 paraj, 411.
 paray, 411.
 parcang, 504.
 paripa, 942.
 párkány, 504.
 párna, 582.
 párna haj, 583.
 parna hay, 583.
 part, 241.
 pártá, 622.
 pártá őv, 714.
 partha, 622.
 partha ew, 714.
 pasar, 294.
 pathko, 735.
 patkan, 1097.
 patkány, 1097.
 patkó, 735. 736.
 patkolnya, 739.
 patkószeg, 740.
 patk seg, 740.
 paua, 1170.
 páva, 1170.
 pechenye hullathas, 1306.
- pecsenye hullatás, 1306.
 peg, 954.
 pegueth, 1076.
 pegueth ber gerezna, 1077.
 pej, 954. 957.
 pele, 1081.
 peley, 1081.
 pelezu, 1278.
 pelezues, 1279.
 pellikán, 1179.
 per, 180.
 perech, 1258.
 perecz, 1258.
 peszercze, 394.
 petrezselyem, 344.
 petymeg, 1076.
 petymeg bőr gerezna, 1077.
 pey, 957.
 pezerche, 394.
 phagal fa, 917.
 phathyol, 605.
 phenn pahar, 837.
 phestek vag irh, 662.
 phoztou, 175.
 pikonhog, 91.
 pincze, 508.
 pinke, 508.
 pirulua, 362. 363.
 piskóta, 1260.
 pistrang, 300.
 pisztrang, 300.
 pithuar, 506.
 pitvar, 506.
 poch, 988.
 pochno, 604.
 pogácsa, 1254. 1263.
 pogotha, 191.
 pohanca, 1263.
 pohánka, 1263.
 pohár, 562. 564. 828.
 pohárnok, 547.
 pók, 1115.
 póka, 48.
 pokenkog, 105.
 pók háló, 1116.
 poklonca, 1209.
 poklonca, 1209.
 pokrócz, 105.
 póla, 48.
 polch, 1239.
 polez, 1239.
- polka, 48.
 polva, 443.
 polyva, 443.
 por, 213.
 poroszka, 948.
 porozka, 948.
 poroth, 241.
 posztó, 669.
 poszár, 294.
 pozthow, 669.
 ptrcsol, 344.
 ptrüszentő gyökér, 372.
 pusanth, 816.
 puzdra, 131.
- R**ach, 85.
 rachka, 551.
 rácz, 85.
 ragadó, 171.
 rágó fa, 912.
 raj, 1145.
 rák, 307.
 rakoneza, 781.
 rákozó, 308.
 rasa, 425.
 ravasz, 1065.
 ravasz bőr gerezna, 1066.
 ray, 1145.
 re . . . , 236.
 reche, 1176.
 récze, 1176.
 reczés, 627.
 redelth, 630.
 redölt, 630.
 rejtő, 709.
 rekertye, 888.
 reketytye, 888.
 remek, 1273.
 répa, 421. 422.
 reppa, 421.
 rére, 24.
 rés, 543. 725.
 retek, 423.
 retesz, 527.
 retez, 527.
 retheg, 423.
 reuiz, 271.
 révész, 271.
 rew, 236.
 reythew, 709.

- rez, 543. 725.
 réz, 725.
 rezes, 627.
 r fa, 886.
 rigó, 1192.
 rocska, 551.
 roh, 952.
 rokolya, 600.
 rokonság, 10.
 ros, 468.
 rouaz, 1065.
 rouaz bergerezna, 1066.
 rozs, 468.
 rózsza, 425.
 rős haj, 923.
 ruha, 594. 595.
 rulthen, 638.
 r. us haj, 923.
 ruta, 349.
 rutha, 349.
- S**áfol, 637.
 sáfrán, 346.
 sahthur, 832.
 sajt, 1020.
 sajtár, 832.
 sajt nyomó, 1023.
 sajtó, 814.
 sajt tartó, 1022.
 salap, 92. 100.
 saluia, 350.
 sapara fin, 401.
 saphol, 637.
 saphran, 346.
 sár, 211.
 sarkan, 1103.
 sarkantiu, 990.
 sarkantyú, 990.
 sárkány, 1103.
 sarló, 741.
 sarlow, 741.
 saru, 646.
 sás, 429.
 sáska, 1123.
 sátor, 592.
 sauo, 1016.
 savó, 1016.
 sayth tarthow, 1022.
 sayth nyomo, 1023.
 scamith, 684.
- scarlath, 672.
 scceg, 541.
 scerechendyo, 361.
 schathor, 592.
 schayth, 1020.
 scilaw, 299.
 scorpua, 1149.
 seg, 251.
 ségy, 251.
 sek, 1233.
 sek heh, 1234.
 sepreu, 485.
 seprew, 820.
 seprő, 485. 820.
 ser, 822.
 serdek, 1012.
 serechen, 84.
 serechen orzaga, 85.
 sereg, 165.
 seregel, 1190. 1191.
 seregély, 1190. 1191. 1193.
 seregély viola, 680.
 seregorr, 164.
 seregor, 164.
 serkar, 108.
 serke, 660.
 serpenye, 1295.
 serpenyő, 1295.
 serte, 660.
 seuim, 338.
 seureg, 291.
 simis, 933.
 skarlát, 672.
 skorpió, 1149.
 só, 341.
 sólyom, 1156.
 som, 903.
 som fa, 902.
 soparlah, 639.
 soporlath, 628.
 só törő, 342.
 sov, 341.
 sow therew, 342.
 sőreg, 291.
 sövény, 338.
 stálló, 438.
 stalow, 438.
 strak, 1167.
 sum, 903.
 sum fa, 902.
 superlát, 628. 639.
- sül, 1087.
 süldő disznó, 1031.
 süllő, 299.
 süveg, 611.
 syneg, 611.
 szabadtás, 160.
 szajkó, 1194.
 szalad, 824.
 szalag szij, 711.
 szalma, 446.
 számár, 966.
 számár pásztor, 1037.
 számártövis, 402.
 számit, 684.
 számszerigy, 144.
 szán, 767.
 szántó, 448. 449.
 szántóka, 1204.
 szapora fű, 401.
 szapu, 486.
 szárcsa, 1177.
 szarka, 1188.
 szárnyas, 1153.
 szár posztó, 677.
 szarvas, 1055.
 szarvas bogár, 1141.
 szatyor, 495.
 szatyor hal, 314.
 száz nagy, 193.
 szederj, 870.
 szederjes, 675.
 szederj fa, 868.
 szeg, 541.
 szeg fű, 352.
 szék, 1233.
 székely, 79.
 székely országa, 80.
 szekér, 760.
 szekeres ló, 963.
 szekernye, 647.
 szekértalp, 778.
 szekér vezető, 768.
 szék hely, 1234.
 szelemen, 538.
 szelet kenyér, 1264.
 szem, 959.
 szerdek, 1012.
 szerechendyo, 361.
 szerecsen, 84.
 szerecsendió, 361.

- szerecsen országa, 81. 85.
szerkar, 108.
szérű, 439.
sziget, 260.
szij, 661.
szik fű, 351.
szikra, 1284.
szilfa, 889.
szilva, 854.
szilva fa, 853.
szimis, 933.
szimis fa, 932.
szin vas, 759.
szoba, 515.
szoknya, 699.
szomak, 1104.
szőlő, 800. 803.
szőlő fő, 807.
szőlőgerezd, 206.
szőlő levél, 805.
szőlő mag, 813.
szőlő megye, 810.
szőlős, 801.
szőlő szedeti kor, 809.
szőlő szedő, 812.
szőlő tő, 802.
szőlő vessző, 804.
szömörösög, 386.
szömörösök, 435.
szőnyeg, 574.
szőr, 697.
szövés, 623.
szú féreg, 1133.
szunyog, 1137.
szülő, 40.
szürke, 685.
- T**abit ruha, 645.
tabyr ruha, 645.
tajkos, 1109.
tajték, 284.
tál, 1298.
taliga, 766.
talp, 650.
táltartó, 1303.
talthartow, 1303.
tányér, 1299.
tapló, 436.
taplow, 436.
tarchon, 343.
túrkony, 343.
- tarló, 202. 457.
tar posztó, 678.
tar poztlow, 678.
tarsak, 148.
tár szekér, 762.
tartó, 534.
tárzsák, 148.
tegez, 130.
télj, 1014.
télj fel, 1013.
tekeneus beka, 1110.
tekenős béka, 1110.
tekerő, 658.
tekeu, 927.
telek, 196.
telg fa, 893.
tengel, 777.
tenger, 243.
tengeri, 244.
tengeri lapos sás, 430.
tengeri lopus zaz, 430.
tengery, 244.
terem, 501. 512.
terpe, 2.
tethew, 1143.
teth hal, 322.
tetű, 1143.
teve, 970.
teza, 246.
thal, 1298.
thaliga, 766.
thar, 1017.
tharlou, 202.
tharlow, 457.
tharte, 534.
thar zeker, 762.
thaytek, 284.
thegez, 130.
thekerew, 658.
thelek, 196.
then, 696.
therm, 512.
theue, 970.
theuleu, 122.
theulthew, 558.
theur, 116.
theurek, 447.
they, 1014.
they fel, 1013.
thok hal, 292.
tholuay, 169.
- thoron, 499.
thow, 258.
thur, 973.
thuro, 1018. 1019.
thuz, 167.
thuzuk, 1165.
thyd, 227.
thykus, 1262.
tikos, 1262.
tista viz, 250.
Tisza, 246.
tisza fa, 918.
tisza viz, 250.
tiuis, 919. 920.
tiza fa, 918.
tiz nag, 194.
tiz nagy, 194.
tó, 258.
tok hal, 292.
toll, 1221.
tolvaj, 169.
tolyakas, 1109.
torboneza, 192.
torbohtil, 192.
torma, 424.
torontál, 1162.
torontayl, 1162.
torony, 499.
torsa, 420.
torzsza, 420.
toul, 1221.
tőke, 927.
tölgy fa, 893.
tőlő, 122.
töltő, 558.
tör, 116.
törek, 447.
törpe, 2.
tővis, 919. 920.
tulok, 999.
tuluk, 999.
túr, 973.
túró, 1018. 1019.
túsz, 167.
tuz, 1282.
túzok, 1165.
tűz, 1282.
tűzhely, 1311.
tyk fiu, 1220.
tyuk fiu, 1220.
tyzhel, 1311.

- U**ay, 1021.
 udvar, 496.
 udvarbíró asszony, 22.
 ugar, 460.
 uja, 43.
 új hely, 626.
 új hír keltő, 1224.
 umakk, 1104.
 unicornys, 1048.
 unikornis, 1048.
 úti fű, 365.
 út járó, 327.
 ntuar, 496.
 úz, 1052.
 ügető, 946.
 ük, 13.
 ülő, 722.
 ünő, 998.
 ürü, 1007.
 üst, 1290.
 üsti ló, 961.
 üsző, 1001.
 üszög, 1313.
 üveg, 556. 565.
- V**acsora, 1243.
 vad, 1043. 1131.
 vad alma, 916.
 vad alma fa, 915.
 vadász, 798.
 vadász háló, 311.
 vadaz, 798.
 vad calamb, 1173.
 vad esombor, 370.
 vad disznó, 1029. 1061.
 vad dizno, 1061.
 vad dysno, 1029.
 vad galamb, 1173.
 vad kecske, 1085.
 vad kegke, 1085.
 vad lúd, 1180.
 vad macska, 1067.
 vad magka, 1067.
 vad mák, 481.
 vad méh, 1146.
 vad mey, 1146.
 vad szamar, 967.
 vad szőlő, 811.
 vad zamar, 967.
- vad zelew, 811.
 vagara, 1243.
 vaj, 1021.
 vakarch, 1270.
 vakares, 1270.
 vakaró, 989.
 vakarou, 989.
 vakandok, 1091.
 valfeu vas, 112.
 vállfő vas, 112.
 válu, 838.
 vankas, 584. 586.
 vánkos, 584. 586.
 vápa, 218. 220.
 vár, 497.
 varadich, 379.
 varádics, 379.
 varas béka, 1111.
 var fog, 502.
 var fog rescí, 503.
 várfok, 502.
 várfok rési, 503.
 vargahal, 295.
 variu, 1187.
 varjú, 1187.
 varoth chepez, 609.
 varrott csepez, 609.
 varsa, 313. 317.
 vars beka, 1111.
 varya, 295.
 vas kesztyű, 114.
 vas kezthew, 114.
 vas macska, 273.
 vasmel, 95.
 vas mell, 95.
 vas mochka, 273.
 vas nyárs, 1288. 1289.
 1291.
 vas nyas, 1288.
 vas szár, 113.
 vas térd, 113.
 vas zar, 113.
 vaz hoh mer, 98.
 vaznyas, 1289. 1291.
 vége, 706.
 vég posztó, 688.
 veg poztow, 688.
 véka, 487.
 veiz, 316.
 velez, 686.
 velg, 209.
- venerék, 821.
 vénséges, 61.
 verehe, 1195.
 vércse, 1195.
 veréb, 1215.
 verech, 827.
 verecs, 825. 827.
 verem, 217.
 veres, 955.
 verescapusta, 415.
 vereshagma, 413.
 vereshagma, 413.
 veres káposzta, 415.
 veres színű, 692.
 veres zinev, 692.
 vereu, 723.
 vereu vas, 745.
 verő, 723.
 verő vas, 745.
 versenkedés, 179.
 versse, 313.
 vért, 140.
 verth, 140.
 vesnek, 789.
 véső, 758.
 vész, 316.
 veszző, 929.
 vetés, 461.
 vethes, 461.
 vey, 67.
 vey fel, 69.
 vezér eb, 789.
 vezeu, 929.
 vezew, 758.
 vgar, 460.
 vggd mak, 481.
 viadal, 177.
 vidra, 1078.
 vidra ber gerezna, 1079.
 vidra bőr gerezna, 1079.
 villa, 483.
 viola, 427.
 virich, 825.
 virics, 825. 827.
 visla, 792.
 vites, 154.
 vitéz, 86. 154.
 vitez seg, 87.
 vitézség, 87.
 vitorla, 269. 276.
 vitorla kethel, 279.

vitorla kötél, 279.
 viz, 225. 229.
 viza, 288.
 vizes, 226.
 vízi kígyó, 1106.
 vízi tolvaj, 176.
 vízi tolvaj, 176.
 vizsa, 143.
 vizsla, 792. 793. 795.
 vizy kigo, 1106.
 vl, 524.
 vouseges, 61.
 vow, 25.
 vó, 25. 67.
 vó fél, 69.
 völgy, 209.
 vru, 1007.
 vruen fiu, 366.
 vty fiw, 365.
 vya, 43.
 vyadal, 177.
 vy hel, 626.
 vyueg, 565.
 vyz, 225. 229.
 vyzes, 226.
 vyzla, 793. 795.
 vza, 143.
 vzuer, 969.
 wehe, 33.
 wt yaro, 327.
 wy hyr keltheo, 1224.
 wz, 1052.

Yazob, 525.
 yd+k, 133.
 ydeken ember, 31.
 yechye, 560.
 yegruha, 74.
 yegy, 556.
 yeh, 1003.
 yeh ol, 1025.
 yeh paztor, 1041.
 yew, 132.
 yf>w heus, 63.
 yga, 765.
 ygeten, 946.
 yk, 13.
 yker, 45.
 ylew, 722.
 yne, 998.

yp, 18.
 yro, 1015.
 yseug, 1313.
 ysew, 1001.
 ysip, 345.
 ysop, 239.
 ysopus, 240.
 yst, 1290.

Zab, 471.
 zabált ló, 962.
 zabgatas, 160.
 zabra, 979.
 zahtho, 814.
 zalacziw, 711.
 zalad, 824.
 zalma, 446.
 zalu, 754. 755.
 zamar pastor, 1037.
 zamarchuzt, 402.
 zamlka, 1204.
 zamul, 1236.
 zan, 767.
 zanolt, 407.
 zanót, 407.
 zanthow, 448. 449.
 zapb, 371.
 zapona, 581.
 zapu, 486.
 zarka, 1177. 1188.
 zarnas, 1153.
 zar pozthow, 677.
 zaru, 646.
 zaruas, 1055.
 zaruas bogar, 1141.
 zarvas bogar, 1141.
 zasca, 1123.
 zászló, 149.
 zászló viselő, 150.
 zathar, 495.
 zathow, 149.
 zauar, 526.
 zává, 526.
 zaya, 1194.
 zaz, 429.
 zaz nog, 193.
 zazgo vizelew, 150.
 zederjes, 675.
 zedeyr, 870.
 zedeyri fa, 868.

zeem, 959.
 zekel, 79.
 zekel orzaga, 80.
 zeker, 760.
 zekeres low, 963.
 zekernye, 647.
 zekertalp, 778.
 zeker vezethew, 768.
 zek phew, 351.
 zelep, 224.
 zeleth kenyér, 1264.
 zeleus, 801.
 zelew, 800. 803.
 zelew few, 807.
 zelew gerezd, 806.
 zelew leuel, 805.
 zelew mag, 813.
 zelew mege, 810.
 zelew scedeti kor, 809.
 zelew thew, 802.
 zelew vezze, 804.
 zelew zedew, 812.
 zeloniem, 538.
 zemerchek, 386. 435.
 zemle, 1257.
 zeneg, 574.
 zengebochor, 1130.
 zengó bogár, 1130.
 zen vas, 759.
 zerdel, 1193.
 zerechen orzaga, 81.
 zeregel viola, 680.
 zereneth, 173.
 zerew, 439.
 zes theur, 119.
 zeues, 623.
 zeul, 1087.
 zigeth, 260.
 zikra, 1284.
 zildew disno, 1031.
 zilew, 40.
 zil fa, 889.
 zilua, 854.
 zilua fa, 853.
 zimis fa, 932.
 ziuu, 661.
 zoba, 515.
 zobalo low, 962.
 zognya, 699.
 zold, 676.
 zoliem, 1156.

zolma, 878.	zopan, 1100.	zukis hol, 102.
zomak, 1104.	zordon, 958.	zulach, 540.
zomar, 966.	zothior hal, 324.	zulcha, 127.
zomoserig, 144.	zöld, 676.	zuniig, 1137.
zonch, 214.	zsálya, 350.	zutha, 125.
zoncs, 214.	zsámoly, 1236.	zyn, 697.
zongebochor, 1130.	zsemlye, 1257.	zyr, 685.
zongor, 1166.	zu fereg, 1133.	

Latin szómutató

a besztercei szószedethez.

A vena, 980.	αἴγωναμος, 1040.	anguilla, 306.
abies, 890.	alauda, 1204.	anguis, 1106.
abigeus, 174.	albuca, 648.	angulus, 541.
absinthium, 373.	albus, 953.	angustarium, 561.
abyssus, 233.	albuta, 648.	annullus, 633.
acacia, 878.	alga Patriarcha, 430.	antela, 983.
acalabus, 1127.	aliger, 1153.	antena, 983.
acateca, 878.	allium, 410.	antenna, 280.
accipiter, 1157.	allutum, 662.	anthempna, 280.
acer, 900.	alneum, 221.	antilena, 983.
acervus, 440.	alnus, 896. 908.	antrum, 215.
acies, 164.	altrix, 42.	annulus, 633.
achinus, acinus, 813.	aluta, 662.	aper, 1035. 1061.
aciotica, 1268.	alutrix, 42.	aphitedium, 640.
acola, 53.	alveus, 221.	apis, 1144.
acupicta, 609.	amaruscha, 363.	apotheca, 507.
admissarius, 939.	ambiges, 174.	aqua, 229.
adolescens, 63.	amentum, 133. 668.	aquila, 1163.
æmulus, 168.	amygdalum, 856.	aranea, 1115.
æs, 729.	amygdalus, 855.	aratio, 465.
Aethiopia, 85.	amigdulum, 856.	arator, 450.
Aethiops, 84.	amigdulus, 855.	aratrum, 451.
affus, 1275.	amiiltrale, 1024.	arbor, 921.
agazo, 1037.	amnis, 259.	arbutus, 915.
agazon, 968.	ana, 1175.	archa, 262.
agellus, 202.	anaperda, 1196.	architriclinus, 71.
ager, 201. 457.	anas, 1175. 1176.	arcus, 132.
agnus, 1004.	anchabulum, 453.	ardea, 1200.
agrestum, 808.	anchora, 273.	area, 186. 439.
agricola, 448.	ancilla, 28.	arena, 186. 237.
agrimonia, 383.	aneta, 1176.	arenosus, 238.
agrus, 201.	angarium, 737.	argentum, 734.
agusterium, 561.	angila, 306.	aries, 1005.

- arista, 445.
 arma, 88.
 Armenia, 76.
 armenta, 994.
 Armenus, 75.
 armiger, 89.
 armilla, 603.
 artemisia, 374.
 artifex, 746.
 artiplex, 397.
 artoereas, 1268.
 arundo, 428.
 Ascalonicum, 412.
 ascendula, 1205.
 ascensorium, 328. 976.
 ascia, 754.
 ascola, 412.
 asilus, 1146.
 asinus, 966.
 asitus, 563.
 assilus, 1146.
 assinus, 966.
 astrucium, 424.
 atauia, 14.
 ataus, 12.
 atausa, 14.
 atavia, 14.
 atavus, 12.
 atractilis, 376.
 atriplex, 397.
 auca, 1183.
 aucupeta, 609.
 aula, 501.
 aurifaber, 732.
 aurifilia, 631.
 aurifrisia, 624.
 aurifusia, 624.
 auriga, 768.
 aurum, 733.
 avellanum, 866.
 avellanus, 865.
 avena, 470.
 avia, 13.
 avicula, 1152.
 avis, 1151.
 avunculus, 43.
 avus, 11.
 aws, 11.
 awsa, 13.
 axis, 777.
 azima, 1255.
 azimus, 1254.
 azyma, 1255.
Babatum, 736.
 bachiolum, 108.
 balinus, 304.
 balista, 144.
 balistra, 144.
 balteus, 714.
 balthea, 715.
 baltheus, 714.
 bambusium, 145.
 banka, 1238.
 barbo, 289.
 barbota, 289.
 barhanus, 636.
 basiliscus, 1131.
 berilus, 635.
 beryllus, 635.
 bestia, 1044.
 beuer, 1078.
 beuerina, 1079.
 bibibilio, 1150.
 bibio, 1150.
 biboer, 103.
 bibore, 103.
 bidens, 999.
 biennis, 950.
 biforis ianua, 331.
 biga, 766.
 bipennis, 120.
 bipertita, 703.
 bippennis, 120.
 biscoctus, 1260.
 biscotus, 1260.
 bispulus, 432.
 bissus, 694.
 bistardus, 1165.
 blanetus, 740.
 blaueus, 683.
 bleta, 395.
 bletanum, 396.
 blitum, 395.
 boleata, 434.
 bolembica, 378.
 boletus, 434.
 bonbifex, 1130.
 bos, 996.
 bosellus, 1050.
 bostar, 1027.
 botrus, 807.
 braca, 708.
 brace, 827.
 brachale, 709.
 brachilium, 710.
 brachiale, 709.
 brachiolum, 108.
 branchiæ, 320.
 brancus, 320.
 brassinum, 825.
 brassium, 824.
 braxillium, 827.
 l reteus, 672.
 brodium, 1302.
 brogium, 1302.
 bruchus, 1126.
 brucus, 1126.
 bruetum, 698.
 bruinus, 834.
 brunedus, 675.
 brunetum, 698.
 brusul, 689.
 brutus, 1126.
 buballus, 1049.
 bubo, 1214.
 bubollus, 1039.
 bubuleus, 1039.
 buccella, 1264.
 bufo, 1098. 1111.
 bugio, 1171.
 bulo, 1214.
 bupho, 1111.
 buris, 452.
 burto, 435.
 butio, 1171.
 butirum, 1021.
 butyrum, 1021.
 byga, 766.
 bypertita, 703.
Cabus, 1178.
 cacabus, 1293.
 cacamuscha, 364.
 cacumen, 205.
 cadras, 1274.
 cadria, 764.
 calamendria, 404.
 calcabiguas, 400.
 calcar, 990.
 calceus, 646.
 caldar, 1290.
 caliga, 655.
 calips, 720.
 calopes, 653.

- calopus, 653.
 camellinus, 682.
 camelus, 970.
 camenata, 509.
 camera, 513.
 camerarius, 1224.
 caminata, 509.
 caminus, 510.
 camisia, 707.
 campus, 200.
 camra, 513.
 camus, 981.
 canapea, 590.
 canapus, 474.
 cancer, 307.
 cancerator, 308.
 caniculus, 786.
 canis, 785.
 canistrum, 487.
 canna, 224.
 cannabis, 474.
 cantarus, 835.
 cantharus, 835.
 canus, 60.
 capatorium, 757.
 capecia, 441.
 caper, 1057.
 capete, 574.
 capito, 295.
 capra, 1008.
 capreolus, 1058.
 caprificus, 912.
 capriolus, 1058.
 capulum, 705.
 caputium, 704.
 carabus, 1127.
 carassius, 305.
 carbasius, 148.
 carbasus, 148.
 carbo, 1285.
 cardo, 530.
 carduus, 402.
 carenadus, 1294.
 carenaria, 1294.
 carina, 263.
 carinca, 1289.
 carinus, 1134.
 carpentarius, 747.
 carpio, 295.
 carpita, 588.
 carportios, 588.
 cartago, 402.
 carthamus, 376.
 cartuga, 1110.
 cartugo, 1110.
 caryophyllus, 352.
 caseus, 1020.
 casillum, 1022.
 cassis, 91.
 castor, 1082.
 castrum, 497.
 caterva, 162.
 catulus, 797.
 cavatorium, 757.
 caverna, 219.
 caulis, 416.
 caxamen, 1145.
 caxus, 1085.
 cedrus, 913.
 celarium, 508.
 celibium, 106.
 celibrum, 106.
 cellarium, 508.
 celtis, 758.
 cena, 1243.
 cenaculum, 1241.
 centuor, 193.
 centurio, 193.
 cepa, 409.
 cerasium, 860.
 cerasius, 859.
 cerasum, 860.
 cerasus, 859.
 cerenum, 92.
 certamen, 179.
 cervical, 584.
 cervicarium, 584.
 cervile, 584.
 cervisia, 822.
 cervus, 1055.
 cespes, 214.
 cespis, 214.
 cetegus, 323.
 cetus, 166. 322.
 chalybs, 720.
 chamomilla, 351.
 cheres, 128.
 chiphus, 828.
 chirotheca, 114.
 chlamys, 701.
 chophinus, 548.
 Chorinthia, 83.
 Chorvatia, 83.
 Chrovatia, 83.
 chyphus, 564.
 ciara, 612.
 ciatus, 831.
 cibarium, 1245.
 cibula, 413.
 cibus, 1244.
 cicatrix, 973.
 cicer, 477.
 ciconia, 1167.
 cicienta, 406.
 cinamommam, 348.
 cincipota, 1206.
 cincita, 992.
 cincula, 974.
 cinculus, 713.
 cindatus, 696.
 ciner, 1312.
 cingula, 974.
 cingulus, 713.
 cinifex, 1137.
 cinis, 876. 1312.
 cinnamomum, 348.
 cinomia, 1138.
 cinra, 392.
 cinum, 877.
 cinus, 876.
 circius, 1087.
 circulus, 1252.
 cisterma, 232.
 cisto, 1314.
 citirsus, 407.
 citra, 647.
 clacula, 792.
 clanus, 701.
 clastrum, 497.
 clausa, 123.
 clava, 123.
 claviger, 546.
 clavis, 537.
 clepsydra, 558.
 clibanus, 520.
 clipens, 141.
 coæquaneus, 62.
 coætaneus, 62.
 coagulum, 1017.
 coccinatus, 677.
 coccinatus, 677.
 cochlear, 1300.
 coclear, 1300.

- coctanum, 852.
 coctanus, 851.
 cœna, 1243.
 cœnaculum, 1241.
 cœtus, 166.
 cognatio, 9.
 collerium, 775.
 colliculus, 207.
 collis, 206.
 coloricus, 679.
 colorius, 679.
 coluber, 1104.
 columba, 1172.
 coma, 93.
 compes, 528.
 cona, 50.
 conabulum, 49.
 concha, 1119.
 conflatorium, 521.
 congressus, 188.
 conipes, 944.
 conopeum, 590.
 consanguineus, 10.
 consobrinus, 17.
 consubrinus, 17.
 conta, 1117.
 contemio, 182.
 contentio, 182.
 conum, 102.
 coquina, 1281.
 corium, 666.
 cornipes, 944.
 cornix, 1187.
 cornum, 903.
 cornus, 902.
 corrigia, 661.
 cortex, 922.
 cortina, 581.
 coruus, 1208.
 corvus, 1208.
 corytus, 131.
 eos, 721.
 cotoneum, 852.
 coturnix, 1202.
 crabro, 1139.
 crapulatus, 962.
 crater, 837.
 crates, 522.
 craticula, 523. 1288.
 cremium, 437.
 crinale, 601.
 crista, 94.
 crocus, 346.
 cubile, 569.
 cubitum, 109.
 cubulus, 491.
 cuctis, 663.
 cuculus, 1216.
 cucumer, 418.
 culcitra, 642.
 culex, 1141.
 culpitrum, 100.
 culter, 455.
 cuna, 50.
 cunabulum, 49.
 cunus, 1269.
 cuppa, 566.
 cupressus, 914.
 cuprum, 726.
 curia, 496.
 curineus, 131.
 curriculus, 761.
 curriker, 770.
 currikerus, 964.
 currus, 760.
 cusinus, 586.
 cuspis, 138.
 cutis, 663.
 cuturnix, 1202.
 cyathus, 831.
 cygnus, 1168.
 cynomyia, 1138.
 cytisus, 407.
Dama, 1083.
 dampnam, 1083.
 Danobius, 245.
 dantena, 379.
 decrepitus, 61.
 decurio, 194.
 delphin, 290.
 deverrium, 1270.
 dextrarius, 942.
 devirio, 194.
 dimicatio, 185.
 diplois, 593.
 discernale, 621.
 discerniculum, 621.
 discipula, 1100.
 discus, 1299.
 divernum, 1270.
 diversicoloris, 680.
 dolabrum, 751.
 dolerus, 849.
 doleum, 552.
 dolium, 552.
 domus, 505.
 doricha, 292.
 dormetus, 691.
 dos, 74.
 draba, 359.
 draco, 1103.
 Draga, 248. 359.
 Drava, 248.
 dromedarius, 941.
 drometarius, 941.
 dronisius, 958.
 ductile, 557.
 duellum, 184.
 dulcissima, 1197.
 dumus, 874.
 dypolis, 593.
Ebulum, 399.
 echinus, 298.
 edilium, 1247.
 edulium, 1247.
 edulum, 399.
 edus, 1010.
 eginus, 897.
 eleborus, 372.
 elebrum, 393.
 elephas, 1045.
 emeritus, 1000.
 emissarius, 939.
 emula, 366.
 emulus, 168.
 ennoytus, 1040.
 ensis, 117.
 enthaurus, 1053.
 epireda, 774.
 epita, 444.
 epitalamus, 69.
 equa, 935. 938.
 equatus, 937.
 eques, 965.
 equus, 934.
 erinaceus, 1087.
 Armenia, 76.
 Ermenus, 75.
erodius, 1160.
 eruca, 1135.
 erulus, 907.
 eruta, 1135.
 es, 729.

- esca, 1249.
 espulus, 867.
 estival, 654.
 evonymus, 405.
 examen, 1145.
 exametus, 684.
 exantera, 321.
 excolator, 449.
 exentera, 321.
 exercinialis, 153.
 exercitialis, 153.
 exercitus, 152.
 exitus, 326.
 explorator, 161.
 exprolator, 161.
 expressus, 914.
 exta, 492.
 extabulum, 493.
 extraneus, 51.
Faba, 479.
 fabellum, 1237.
 faber, 731.
 facitergium, 1232.
 faex, 820.
 fagus, 892.
 falameterela, 605.
 falcastrum, 742.
 falco, 1156.
 faleramentum, 605.
 falx, 741.
 faretra, 130.
 fascia, 48. 606.
 fascica, 606.
 fascimula, 1303.
 fascinula, 1303.
 fauilla, 1284.
 fax, 1313.
 femina, 35.
 femorale, 98.
 fenisena, 743.
 fenix, 1154.
 fera, 1043.
 ferale, 739.
 ferculum, 1246.
 feriterta, 115.
 fermentum, 1256.
 ferramentum, 735.
 ferrare, 739.
 ferretrum, 719. 720.
 fex, 820.
 fiber, 1080.
 fibula, 659. 716.
 ficedula, 1190.
 ficus, 850.
 fide vinculum, 66.
 filia, 27.
 filipendula, 356.
 filius, 26.
 filomena, 1198.
 filschela, 324.
 filschetus, 323.
 filtrum, 576.
 filturum, 577.
 fiscella, 324.
 fiscella scirpea, 495.
 fiscianus, 1184.
 fixolaris, 121.
 flabellum, 1237.
 flagellum, 991.
 flamiola, 620.
 flamma, 1309.
 flammeolum, 620.
 flasca, 559.
 flebotus, 745.
 fluctosus, 283.
 fluctuosus, 283.
 fluctus, 282.
 flumen, 249.
 fluuius, 230.
 focus, 1280. 1311.
 foeniseca, 743.
 fondulo, 303.
 fonea, 218.
 fongus, 431.
 fons, 251.
 fonticulus, 252.
 forale, 782.
 foramen, 542.
 forfex, 744.
 foris, 330.
 formagium, 1019.
 formica, 1140.
 formula, 1253.
 fornax, 518.
 fornica, 1140.
 fornus, 519.
 forpex, 744.
 fossa, 216.
 fossorium, 335.
 fragmentum, 1277.
 fragum, 872.
 fragus, 871.
 franchicia, 602.
 frater, 31.
 fratra, 602.
 fratria, 602.
 fratruelis, 32.
 fratus, 602.
 fractura, 602.
 fraxinus, 898.
 frenum, 978.
 frisia, 622.
 fructuosus, 841.
 fructus, 840.
 frumentum, 467.
 frustum, 1273.
 frutex, 884.
 fumorium, 517.
 fumorum, 517.
 fumus, 1310.
 funabulus, 278.
 fungus, 431.
 funis, 277.
 fur, 172.
 furale, 782.
 furea, 483.
 furcale, 781.
 furgale, 781.
 furca, 483.
 furnus, 517.
 furor, 190.
 furtex, 884.
 fusia, 622.
 fustonicus, 687.
Galdar, 1290.
 galea, 90.
 galerum, 618.
 gallerium, 618.
 gallina, 1219.
 gallus, 1218.
 gamaraticus, 1224.
 garieta, 490.
 gariofolus, 352.
 garleta, 490.
 gatta, 1093.
 gattus, 1092.
 gausape, 1229.
 gemellus, 45.
 gemma, 634.
 genor, 25.
 generatio, 8.
 geniculare, 113.
 genitrix, 40.

- genti, 674.
 genuferrum, 113.
 genus, 7.
 germanus, 33.
 gigas, 1046.
 gladius, 116.
 glandifer, 880.
 glandines, 880.
 glans, 879.
 glareas, 239.
 glareosus, 240.
 gleba, 212.
 glicium, 511.
 glis, 1081.
 glisscera, 1227. 1228.
 glutus, 1182.
 gnarus, 3.
 gnaphalium, 375.
 gnarus, 3.
 gollerium, 107.
 grabatum, 570.
 graculus, 1194.
 granobacca, 353.
 granum, 463.
 grammaticus, 1224.
 grex, 993.
 gricorium, 208.
 gryfaleo, 1161.
 gryfo, 1155.
 griseus, 685.
 grus, 1166.
 gryphus, 1155.
 gurgulio, 1084.
 gurgurio, 1084.
 gurgustium, 315.
 gygas, 1046.
 gryfaleo, 1161.
Habena, 980.
 hamus, 139. 318.
 hanus, 318.
 hasta, 125.
 hastilegium, 126.
 helleborus, 372.
 herbosa, 1265.
 hermelina, 1069.
 hermelus, 1068.
 heros, 154.
 herres, 154.
 hinnulus, 1056.
 hippus, 936.
 hircus, 1009.
 hircus, 1121.
 hirando, 1207.
 hircus, 1010.
 homanacio, 2.
 homo, 1.
 homuncio, 2.
 homunculus, 4.
 hordeum, 469.
 horiganum, 371.
 horreum, 438.
 hortulanus, 334.
 hortus, 333.
 hostium, 332.
 humanitas, 6.
 humulus, 1056.
 humus, 197.
 huso, 288.
 hydra, 1107.
 hydromeli, 817.
 hyosciamus, 382.
 hyssopus, 345.
Ilex, 1085.
 ignis, 1282.
 ilex, 893.
 ilionum, 99.
 illix, 893.
 inauris, 617.
 incolae, 52.
 incongressus, 189.
 incos, 722.
 incus, 722.
 indago, 883.
 infans, 54.
 instita, 600.
 insula, 261.
 interstitia, 503.
 introitus, 325.
 inula, 366.
 investigator, 789.
 ira, 190.
 ireus, 1009.
 irista, 600.
 irruo, 1121.
 irundo, 1207.
 Ismaelita, 82.
 istiulio, 1162.
Janua, 331.
 joppa, 146.
 juger, 456.
 jugerum, 456.
 jugum, 765.
 juniperus, 891.
 jurgea, 181.
 jurgium, 181.
 juscianum, 382.
 justa, 560.
 junencus, 1001.
 juvenis, 56.
Kabis, 220.
 kamamila, 351.
 karita, 263.
 katabieta, 597.
 kaverna, 219.
 κλίσιον, 511.
Labrusca, 811.
 labruscia, 811.
 lac, 1014.
 lacerta, 1124.
 laccinium, 1013.
 lactacinium, 1013.
 lactuca, 408.
 lacuna, 316.
 lacus, 258.
 lagena, 556.
 lama, 778.
 lana, 1011.
 lancea, 127.
 lapathum, 389.
 lapicida, 748.
 lappa, 390.
 lappatus, 389.
 laterta, 1124.
 latrina, 514.
 latro, 169.
 lebes, 1292.
 lectile, 571.
 lectus, 568.
 legatus, 158.
 legio, 165.
 lens, 476.
 leopardus, 1047.
 leporosus, 787.
 lepus, 1064.
 liba, 1263.
 liber, 923.
 licia, 529.
 licma, 529.
 liga, 711.
 lignum, 925.
 lignus, 926.
 ligo, 336.
 ligustrum, 358.

- liliūm, 426.
 limbūde, 589.
 limbus, 614.
 limen, 531.
 limpha, 250.
 linilius, 614.
 linteamen, 585. 643.
 linter, 838.
 lintamen, 585. 643.
 linum, 475.
 liripipium, 706.
 lis, 180.
 litus, 242.
 loensta, 1123.
 lodex, 575.
 lodix, 575.
 Lodomeria, 85.
 Lodomerie, 85.
 longale, 780.
 lorica, 104.
 lorum, 982.
 luboreus, 1122.
 lucertum, 101.
 luceus, 296.
 lucius, 296.
 lugostium, 314.
 lumbricus, 1122.
 lumbus, 297.
 lunata, 1118.
 lupidium, 706.
 lunula, 625.
 lupa, 433.
 lupatum, 129.
 lupo, 975.
 lupus, 975. 1063.
 lurosus, 1099.
 lutana, 1118.
 lutum, 211.
 lymphā, 250.
 lycitus, 795.
Macer, 1307.
 maceria, 810.
 machina, 192.
 machyna, 192.
 macies, 1308.
 maculatus, 959.
 magudaris, 420.
 maguder, 420.
 maleus, 723.
 malipulus, 442.
 malleus, 723.
 manedula, 1189.
 maneries, 697.
 manerula, 301.
 mango, 1036.
 manipulus, 442.
 manobrium, 386.
 mantellum, 702.
 manubrium, 386.
 manumissio, 160.
 manutergium, 1231.
 mappa, 1230.
 marciana, 916.
 mardelina, 1073.
 mare, 243.
 marinus, 244.
 Marisus, 247.
 maritus, 36.
 marnillus, 959.
 marrubium, 394.
 martelina, 1073.
 martur, 1072.
 marturina, 1073.
 Marisus, 247.
 marvorium, 394.
 massa, 759.
 mataxa, 623.
 mataxium, 623.
 matena, 810.
 mater, 20.
 materies, 697.
 matertera, 21.
 matrix, 910.
 matrona, 22.
 matrozymum, 587.
 matta, 579.
 mavornum, 619.
 meatus, 222.
 medialanna, 260.
 mediamna, 260.
 medo, 823.
 melitum, 816.
 mellitum, 816.
 menia, 502.
 mensa, 1226.
 mensale, 1228.
 menta, 367.
 merasium, 862.
 merasius, 861.
 merenda, 1248.
 mergus, 1177.
 merlangus, 301.
 merula, 1192.
 messis, 464.
 metallum, 730.
 metreta, 488.
 mica, 1276.
 miles, 86.
 milio, 1129.
 militia, 87.
 milium, 472.
 millefolium, 388.
 milles, 86.
 milus, 1199.
 milvus, 1199.
 misille, 135.
 missile, 135.
 missus, 158.
 mitra, 608. 611.
 modius, 489.
 moenia, 502.
 mola, 724.
 molemonium, 381.
 molossus, 790.
 molosus, 790.
 monedula, 1189.
 monile, 615.
 monlimondrum, 381.
 mons, 203.
 monticulus, 204.
 moratus, 690.
 mordor, 1072.
 Morisus, 247.
 moritus, 690.
 morum, 870.
 morus, 869.
 mucro, 117.
 mulcrale, 1024.
 mulier, 34.
 mulio, 1038.
 mulsem, 1015.
 mulsum, 1015.
 mulus, 969.
 muriceps, 1195.
 murilegus, 1095.
 murus, 498.
 mus, 1094.
 musca, 1136.
 muscatum, 361.
 muscido, 1278.
 muscidus, 1279.
 muscipula, 1096.
 mustela, 1090.

- mustum, 818.
 muto, 1006.
 mutrella, 608.
 mutrum, 608.
Nanus, 3.
 nasturtium, 424.
 naucula, 268.
 navigator, 272.
 nautis, 267.
 nauta, 271.
 navicularis, 270.
 nectar, 815.
 nefrendus, 1034.
 negligium, 604.
 nemus, 882.
 nensendus, 1034.
 nepos, 29.
 neptis, 30.
 neptus, 29.
 nidus, 1217.
 niger, 951.
 nimbus, 613.
 nisus, 1158.
 nocticorax, 1213.
 noctua, 1212.
 nola, 1159.
 novacula, 124.
 novellum, 184.
 novellus, 460.
 noverca, 39.
 nugigerulus, 1225.
 nuncius, 157.
 nupcie, 64.
 nuptiæ, 64.
 nutrix, 41.
 nux, 863.
 nuxcellum, 864.
 nycticorax, 1213.
 nys, 1186.
Obsenium, 1242.
 obses, 167.
 obsogmogarus, 1272.
 obsonium, 1242.
 obstetrix, 46.
 obstitrix, 46.
 ocrea, 647.
 odoriferarius, 793.
 odorifetus, 794.
 offa, 1275.
 olcaster, 875.
 oleaster, 875.
 olla, 1296.
 olor, 1169. 1181.
 olus, 415.
 onager, 967. 1054.
 opilio, 1041.
 orceolus, 1316.
 oreceus, 1315.
 ordeum, 469.
 oreferum, 1128.
 orefreum, 1128.
 origanum, 371.
 ornix, 1180.
 ornus, 895.
 orreum, 438.
 ortulanus, 334.
 ortus, 333.
 ostium, 332.
 otis, 1165.
 onile, 1025.
 ovis, 1003.
 oximilegus, 1095.
Pabulum, 471.
 paburus, 403.
 pala, 484.
 palatium, 500.
 palea, 443.
 palefridus, 948.
 palium, 700.
 paliurus, 403.
 pallium, 700.
 palmes, 804.
 paludosus, 257.
 palumbus, 1173.
 palus, 256. 337.
 pampinea, 805.
 pampinus, 805.
 panicum, 377.
 panis, 1250.
 pannus, 669.
 panthera, 1042.
 panthera, 1042. 1051.
 papaver, 480.
 papaverosa, 1266.
 papilio, 591.
 papolenta, 1267.
 papulum, 471.
 paralimphus, 70.
 paramelium, 191.
 paranympheus, 70.
 parcha, 299.
 parma, 140.
 pasardus, 294.
 passer, 1215.
 pastillus, 1262.
 passillus, 1262.
 pater, 15.
 patera, 837.
 patina, 837.
 patriarcha, 430.
 patuvelis, 16.
 pauo, 1170.
 paverosa, 1266.
 paxilla, 826.
 peccarium, 829.
 peccarium, 562. 829.
 pecia, 688.
 pecten equi, 988.
 pecus, 995.
 pedagogus, 47.
 pedial, 657.
 pediale, 658.
 pedica, 97.
 pediculus, 1143.
 peditorax, 96.
 pellicanus, 1179.
 pellis, 665.
 pelta, 118.
 pelvis, 664.
 pelvis, 833.
 pemicascina, 639.
 penna, 1221.
 pepo, 417.
 perca, 299.
 perdix, 1185.
 perichlidris, 626.
 periscelis, 626.
 peritorax, 96.
 perla, 636.
 perma, 636.
 permelium, 191.
 persicum, 848.
 persicus, 847.
 pertica, 540.
 petrinus, 302.
 petroselinum, 344.
 petrosolum, 344.
 phasianus, 1184.
 philipendula, 356.
 phlebotomum, 745.
 phoenix, 1154.
 pica, 1188.
 pila, 550.

- pilionum, 610.
 pincerna, 547.
 pinguedo, 1305.
 pinguis, 1304.
 pinus, 932.
 piper, 339.
 pipertorium, 340.
 píř, 1283.
 pířata, 176.
 pířetrum, 343.
 pířus, 779.
 pířula, 362.
 pířum, 846.
 pířunus, 853.
 pířus, 845.
 pířicator, 309.
 pířiculus, 287.
 pířcina, 285.
 pířcis, 286.
 pířsa, 478.
 pířseina, 285.
 pířum, 478.
 píř, 933.
 j lacenta, 1261.
 pířa, 311.
 pířcenta, 1261.
 pířnetum, 755.
 pířitanus, 901.
 pířantago, 365.
 pířatanus, 901.
 pířaustellum, 763.
 pířaustrium, 762.
 pířesýdra, 558.
 pířbumbum, 727.
 pířumes, 1223.
 pířuinar, 582.
 pířutinarium, 583.
 pířoderis, 645.
 pířodus, 645.
 pířolenta, 1267.
 pířolimelicus, 681.
 pířolimica, 596.
 pířolipodia, 380.
 pířollegium, 370.
 Polonia, 78.
 Polonus, 77.
 pířolymita, 596.
 pířolypodium, 380.
 pířomarium, 842.
 pířomerium, 842.
 pířomum, 844.
 pířomus, 843.
 pířons, 227.
 pířopisma, 1306.
 pířoppysma, 1306.
 pířopulus, 905.
 pířorcellus, 1031.
 pířoreus, 1030.
 pířorrum, 411.
 pířorta, 329.
 pířortus, 241.
 pířostena, 984.
 pířostilena, 984.
 pířotus, 821.
 pířaebulum, 727.
 pířaedium, 886.
 pířaedo, 170.
 pířaedurum, 886.
 pířaepedium, 649.
 pířaesepe, 525.
 pířaetorium, 506.
 pířrandium, 1240.
 pířraxilla, 826.
 pířrecella, 1258.
 pířrimipilus, 151.
 pířrivignus, 37.
 pířroca, 73.
 pířroeus, 72.
 pířroelium, 191.
 pířrofundus, 235.
 pířromiscela, 1089.
 pířromulgatio, 159.
 pířromulgator, 159.
 pířromustela, 1089.
 pířrora, 265.
 pířrosenea, 516.
 pířrosenta, 516.
 pířroserpínaca, 377.
 pířrosseuca, 516.
 pířrova, 1286.
 pířrova, 854.
 pířrova, 853.
 pířrova, 28.
 pířrova, 55.
 pířrova, 187.
 pířrova, 110. 177.
 pířrova, 110.
 pířrova, 111.
 pířrova, 370. 377.
 pířrova, 1142.
 pířrova, 213.
 pířrova, 1220.
 pířrova, 582.
 pířrova, 583.
 pířrova, 213.
 pířrova, 266.
 pířrova, 670.
 pířrova, 670.
 pířrova, 196.
 pířrova, 231.
 pířrova, 1283.
 pířrova, 176.
 pířrova, 343.
 pířrova, 362.
 pířrova, 1274.
 pířrova, 764.
 pířrova, 894.
 pířrova, 1067.
 pířrova, 155.
 pířrova, 1201.
 pířrova, 62.
 pířrova, 806.
 pířrova, 806.
 pířrova, 419.
 pířrova, 85.
 pířrova, 85. 725.
 pířrova, 1108.
 pířrova, 190.
 pířrova, 421.
 pířrova, 423.
 pířrova, 414. 423.
 pířrova, 421.
 pířrova, 422.
 pířrova, 171.
 pířrova, 482.
 pířrova, 956.
 pířrova, 264.
 pířrova, 567.
 pířrova, 772.
 pířrova, 275.
 pířrova, 275.
 pířrova, 274.
 pířrova, 909.
 pířrova, 526.
 pířrova, 526.
 pířrova, 1222.
 pířrova, 947.
 pířrova, 310.
 pířrova, 310.
 pířrova, 312.
 pířrova, 947.
 pířrova, 543. 725.
 pířrova, 374.

- riulus, 254.
 rixa, 178.
 rodibulum, 979.
 roncinus, 958.
 rosa, 425.
 rostrum, 1222.
 rota, 776.
 rubetum, 931.
 rubetns, 931.
 rubeus, 957.
 rubicoloris, 693.
 rubinus, 638.
 rubus, 873.
 rudens, 279.
 ruficoloris, 692.
 rufus, 955.
 ruficoloris, 692.
 rus, 199.
 rustica, 671.
 rustura, 671.
 ruta, 718. 349.
 rutha, 349.
Sabellina, 1071.
 sabellus, 1070.
 sagena, 313.
 sagitta, 134.
 sagitta, 134.
 sagmarius, 940.
 sal, 341.
 salinca, 481.
 salterium, 342.
 saltum, 885.
 saltus, 885.
 salvia, 350.
 salutus, 459.
 sambucus, 911.
 sanguisuga, 1120.
 sapho, 486.
 sapphirus, 637.
 Saacenus, 81.
 sarculum, 756.
 sardius, 652.
 sarpileum, 369.
 satago, 1295.
 satellites, 173.
 sator, 458.
 scabellum, 1236.
 scaptrum, 578.
 scamma, 319.
 scampnum, 1235.
 saphium, 486.
 scaphon, 738.
 scaptrum, 738.
 scapulare, 112.
 scarabeus, 305.
 scarlatus, 637.
 scatebra, 253.
 scatedra, 253.
 schabellus, 1070.
 schaphirus, 637.
 schartago, 1295.
 schisma, 183.
 sciarphio, 1149.
 sciniphes, 1137.
 scisma, 183.
 scinllatus, 960.
 sciurus, 1074.
 scopa, 485.
 scopla, 485.
 scorpius, 1149.
 scrialere, 783.
 serobs, 220.
 seropha, 1033.
 scultum, 142.
 scutela, 1298.
 scutella, 1298.
 scutica, 992.
 scutulatus, 960.
 scutum, 142.
 scyphus, 564. 828.
 secale, 468.
 secatus, 375.
 secunicula, 750.
 securis, 749.
 sedile, 1234.
 sedis, 1233.
 seges, 461.
 sella, 971.
 sellicappa, 985.
 sellipar, 987.
 sellipara, 987.
 semen, 462.
 semihomo, 5.
 seminator, 466.
 senectus, 59.
 senex, 58.
 sepes, 338.
 sepis, 338.
 seracium, 1012.
 sericum, 1016.
 serpata, 630.
 serpens, 1105.
 serpyllum, 369. 377.
 sertum, 629.
 serum, 1016.
 seta, 660.
 sica, 114.
 sicarius, 122.
 sicarius, 122.
 sicomorus, 868.
 siculia, 80.
 siculus, 79.
 sigala, 468.
 sigala, 468.
 sigila, 468.
 sigilum, 468.
 sigillus, 468.
 silens 788.
 siler, 368.
 silio, 405.
 silluris, 303.
 silurus, 303.
 silus, 788.
 silva, 881.
 silvester, 839.
 simarius, 940.
 simia, 1088.
 simpulum, 832.
 simula, 1257.
 sindo, 695.
 sindon, 695.
 sinum, 1023.
 Sixilia, 80.
 sobam, 512.
 soccular, 651.
 soccus, 656.
 socer, 18.
 soerus, 19.
 sodaicus, 899.
 solanum, 354.
 solatrum, 354. 376.
 solea, 667.
 soleam, 667.
 soliuca, 481.
 solsequium, 357.
 solum, 198.
 sonipes, 915.
 Sorachenus, 81.
 sorax, 1097.
 sorbellum, 857.
 sorbellus, 858.
 sorbile, 1301.
 sorax, 1097.
 soror, 23.

- sororius, 24.
 sotulur, 651.
 spado, 943.
 spadossus, 943.
 spalta, 119.
 spatlia, 119.
 spatulosus, 598.
 specus, 217.
 spica, 444.
 spina, 717. 919.
 spinter, 616.
 spirio, 1074.
 spiriolina, 1075.
 spiro, 1074.
 spoliator, 175.
 sponsa, 68.
 sponsus, 67.
 sporta, 549.
 spuma, 284.
 squama, 319.
 stabulum, 524. 1026.
 stignum, 255. 728.
 stamma, 319.
 stannum, 728.
 statilantes, 173.
 statua, 539.
 staturna, 377.
 stibia, 113.
 stips, 533. 928.
 stipula, 447.
 stoechas, 375.
 storea, 580.
 storium, 580.
 stramen, 446.
 stratilates, 173.
 stropa, 977.
 strigilis, 989.
 stuba, 515.
 stuccime, 1211.
 sturio, 291.
 sturnus, 1191.
 stuttime, 1211.
 subalbus, 954.
 subaracio, 65.
 subarrhatio, 65.
 subbiemus, 384.
 subbtellum, 137.
 subbeinericium, 1259.
 suber, 924.
 subiemus, 384.
 subjecta, 632.
 subliga, 712. 986.
 sublimen, 532.
 subniger, 952.
 subsellium, 972.
 subpellicium, 644.
 subsolium, 650.
 subtegmen, 385.
 subtelum, 137.
 subulcus, 1028.
 succens, 656.
 sudaria, 105.
 sudia, 105.
 suebius, 1032.
 suellus, 1032.
 sulfus, 1158.
 sulcus, 459.
 summarius, 940.
 supellectile, 572.
 superlex, 573.
 suppellex, 573.
 surbile, 1301.
 sureulus, 887.
 surtulus, 756.
 sus, 1029. 1062.
 sycomorus, 868.
 symca, 1086.
 symphonum, 832.
 syrculus, 887.
 syringa, 897.
 Talpa, 1091.
 tamarix, 910.
 tanacetum, 379.
 tapete, 574.
 tarmus, 1134.
 taurus, 997.
 taxus, 918. 1086.
 tectum, 544.
 tectura, 545.
 tellum, 136.
 telum, 136.
 temptator, 163.
 tenacolum, 534.
 tentorium, 592.
 terebellum, 752.
 terebrum, 753.
 teredo, 1133.
 termilium, 473.
 ternius, 949.
 terra, 195.
 terta, 115.
 testa, 1297.
 testudo, 1109.
 tenatum, 988.
 thaurus, 997.
 theres, 128.
 thorale, 641.
 tiara, 612.
 tibia, 113.
 Tibiscus, 246.
 Ticia, 246.
 tigillum, 538.
 tignus, 1168.
 tigris, 1052.
 tilia, 906.
 timdata, 599.
 timidula, 1203.
 timorphus, 830.
 τιμορφος, 830.
 tina, 553.
 tinca, 293.
 tincta, 293.
 tindatus, 696.
 tineia, 1132.
 tintinabulus, 387.
 tirilo, 1133.
 Tisia, 246.
 titipus, 391.
 toga, 147.
 tohumpertica, 540.
 torax, 95.
 torcoral, 814.
 toreular, 814.
 toreum, 666.
 torques, 627.
 torrens, 281.
 torta, 1251.
 trabio, 1139.
 trabs, 535.
 tractas, 522.
 truncator, 946.
 trapa, 359.
 trapatus, 962.
 traps, 535.
 trebelles, 784.
 trebulus, 920.
 trega, 156.
 trebellum, 752.
 tremula, 904.
 trenus, 771.
 treuga, 156.
 tribulum, 494.
 tribulus, 355. 387. 920.

- triennis, 949.
 tristeca, 1239.
 troncus, 927.
 tropes, 1291.
 trudela, 1191.
 truncus, 927.
 trutta, 300.
 tuber, 436.
 tulumperica, 540.
 tunella, 554.
 tunica, 699.
 tura, 300.
 turaldus, 1018.
 turdus, 1193.
 turper, 796.
 turris, 499.
 turtur, 1174.
 tygillus, 538.
 tygris, 1052.
Ulmus, 889.
 ulva, 429.
 umbo, 143.
 unacula, 228.
 unda, 225.
 undosus, 226.
 unicornis, 1048.
 upupa, 1209.
 urceolus, 1316.
 urceus, 1315.
 urna, 551.
 ursa, 1060.
 ursus, 1059.
 urtica, 398.
 uterinus, 44.
 uva, 803.
Vacca, 998.
 vaccinium, 917.
 vaccinum, 917.
 vadum, 236.
 vallicula, 210.
 valliculus, 210.
 vallis, 209.
 vallum, 223.
 vallus, 504.
 variolina, 1077.
 variolus, 1076.
 varius, 961.
 vectis, 527.
 vector, 769.
 vegeticulum, 555.
 vegetituum, 555.
 vehiculum, 767.
 vehiculum, 767.
 veltor, 791.
 veltrahus, 791.
 veltris, 791.
 velum, 269. 276. 628. 639.
 venabulum, 799.
 venaculum, 799.
 venator, 798.
 venenosus, 1114.
 venenum, 1113.
 verbena, 401.
 vereda, 773.
 veredum, 963.
 vermiculus, 1102.
 vermis, 1101.
 vertragus, 791.
 veru, 1287.
 vervex, 1007.
 vespa, 1147.
 vesperilio, 1210.
 vespis, 1147.
 vestimentum, 595.
 vestis, 594.
 vexillifer, 150.
 vexillum, 149.
 viator, 327.
 victa, 607.
 vimen, 888.
 vinculum, 536.
 vindemiæ, 809.
 vindemiator, 812.
 vindemium, 809.
 vinea, 800.
 vinitor, 801.
 vinum, 819.
 viola, 427.
 vipa, 1271.
 vipera, 1125.
 vir, 57.
 virga, 929.
 virgulatus, 678.
 virgultum, 930.
 virideus, 676.
 viridis, 676.
 virus, 1112.
 viscarium, 1116.
 vitis, 802.
 vitricus, 38.
 vitrum, 565.
 vitta, 607.
 vitulus, 1002.
 vivarium, 317.
 vivartum, 317.
 vlmus, 889.
 vltor, 1148.
 vlua, 429.
 vmbis, 143.
 volpis, 1065.
 vomer, 454.
 vomis, 454.
 vorago, 234.
 vrna, 551.
 vrsa, 1060.
 vrsus, 1059.
 vrtica, 398.
 vso, 288.
 vnicula, 228.
 vnda, 225.
 vndosus, 226.
 vnicornis, 1048.
 vulpes, 1065.
 vulpina, 1066.
 vultur, 1164.
Ydromel, 817.
 ydrus, 1107.
 yeppa, 146.
 ylex, 1085.
 ylionum, 99.
 ypus, 936.
 ysopus, 345.
Wlpina, 1065.
 wltor, 1164.
 wua, 803.
Zingiber, 347.

condus Dmo Romanaco Enarus ho-
ender fel ember ember

mulus semibomo humanus
scilicet scilicet roboratus et

mus gnaco cognaco consanguineus davis atavus
scilicet et abijta caputis suus hinc finit

trava atavus / Pr. patavulus / subtrava / sozer p
amant uent odit abis ason hinc rere non

sozus mab macia marna sozer sozerius Sener
scilicet scilicet idem idem scilicet finit marta leon vualta

fiuus filia puella analla nepus neptis / frab
scilicet scilicet idem idem idem scilicet

finelis Germana mulier femia maricus pingu
latinal mozgaba scilicet scilicet idem vna leg vone

vicio n uerca giter nux / iluce / dantus vens
scilicet scilicet gemellus scilicet porta scilicet

semellus oblati pedagogus fascia conabulus
idem scilicet scilicet scilicet scilicet gemet idem

cona extameus nicola acola infans puer iu-
scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet

uenis ou senex senecto / tans / decrepitos quo
scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet

egneus ad olofcens / Dupcis / araco / fide vialz
scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet

sponfo / sponfa / epitalamo / palumbus / trabis
scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet

clins / procius / praia / dos / armens / ermema / do-
scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet

leguis / polonia / siculus / Sypalia / foras / semus /
scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet scilicet

ismaelica / thornia / ethyepes / ethyepia / hu-
scilicet

me / sine / lodomeus / Notitia militum

mitos | vitez | teg | ferquez | ferue | uselew | Galin | proboz

Miles milina arma armiger galea cassis
salap | or ycey | hiner | satmel | idem

teremus coma cista corax pedicorax
ord | naz hoh | mor | idem | salap | lelebus

pedica femor dile ylonis culpitib lucertum &
zulis hol | panore | idem | polonhos | idem | galler &

lonis biboe lorica sudra celibus Golleruz
idem | idem | idem | idem | idem | idem

Bacholuz cubitus pugna pugnellus scapula
vas zar | vas bezgco | idem | idem | idem

ecad
mus
Goz
ulata

re scabia sicachyro oboka eta feriterra gladius
idem | idem | idem | idem | idem | idem

microensis pelca spalca supemis fixolazis
idem | idem | idem | idem | idem

sicarius claus nouata basta bastaleguz lan
idem | idem | idem | idem | idem

ca obres lupatus farera Arumico arcus &
idem | idem | idem | idem | idem

amentuz sagita misille celluz fistelluz cuspis
idem | idem | idem | idem | idem

Damus yma dypcus saularz ombz Balistra
idem | idem | idem | idem | idem

Bambusuz yepa tora carbassius vexillum
idem | idem | idem | idem | idem

vexillifer ymipulus exercito exercinialis her
idem | idem | idem | idem | idem

res quiris Araga nucaus legaty missus pro
idem | idem | idem | idem | idem

mulgaco manumissio exprolior Aterna
idem | idem | idem | idem | idem

temptat acies legio cetue obfes emulus
idem | idem | idem | idem | idem

latro ydo raptor fuz scalantes ambiges

his Rayo Rayo his Rayo vitola Jonok vuz

pupis nauis nauita velum nauitularis nauita
galaz vis moosler cuez cuez vitola

Nauigatoz anchora remus remigatoz velum
betel beccles vitola bechel aleth seg aruz

furnis furnabulus rufens tuncempna torens
gab gabos usyret

Diffrus filosofus spuma Nomia piscium
galafsony gal sub gal viza garca

Assena pisas piscatus vso barbota delphi
seuerey chob gal dem pasar vazy

Sario Joruba Lmcha pasardus capus
chuda bechere dem falou piscium mens gal

lucens lumbus cehinus parba tura manerula
beuy gal dem dem balygal baraz chul

peonus fondulo fullinis Balins sturabeus dm
gal rai rabeau galaz halo dem his halo

gila canter canteratoz piscatoz rethe plaga rectus
verse kuthou bu dem vez dem nisa boroz

ragena lugestm Surgustm latama vruatus hang
bayalichou gal bopochou gal volaz keb gal beccenus

foina brantus exantora cetus ceteagus felfetetus
zohior gal

felfela z o Nomia ebarum Secit
bar monech bi monech we pau hazzor kapu ayichou

Nobitus exitus viator discensurus porca fons
beis felle mlon ayichou ayichou beus beccles affou capa

Biforis iamua hostus ortus ortulans fossorius lios
katou foum borz borstkeicou fou fou beccou carbon

Palus sepis piper piperius sal salcerius pueru
pericofal ysp saphian genber fa fero

Pocfolius yfopus cocus Inhiberius cinemomianz
trutzha salila fel phou dem bay phyrw

Kutha salua kamamila gariofolus granobacca

Solani tubulus philipindula folqus ligster draga agmoia
fieri boyo pinulia pinulia dom boy veyfaw

muscatuz pitula amarustha cacamuscha plantago
munch sui manta dom basilic sui dom kabus sui for sui

emula azenta filer sarpuleum pollegus kongamus
el beccu sui febeccu sui fer plem gypar morhar bomber

leborus absintus vitamenus secato solatrus statua
dom bomber valadich sumer mada beles

na kolembica santena polipodia azonlimozrum
el toy maza vad foemadua idem zemerichet

Iustianus dagimomius sbiemi sbecaney manobru
fati lorum lapou libechech leber eru pejer

ayllefolius lappato lappa citipus comaclebrum azai
ise labada lester dom abalm felch kopu eler

nos bleca blecanus araxlex vitica edulum talca
fate sapara sui amaregust croyo sui madal sui khalon sui

briguas verbena cartago pakus calamedria silio
belend zanolo kel sagina foy sagina paray monora sagina

Lituta atrifus lattuca cepe diluz porum ascola a
voco sagina verecapusta foid capusta hinc geraz dyene gylzer

Bula raphulans olus caulis pepo cuamer radix
corfa rypal dom repa veyger cornu rifa

azaguder rappa rappula raphulans astrucius kosa
ellu viola mad fuz tengen lepus fuz gomba

Liluz viola arondo plua alaa pataucha fongus
dom gomba zemerichet caplow dypelber talow

Bispulus lupu koleata burto thuber cremius ozon
zeron aztag beye bene palua ed fel

racum artius capetia malipulus palea epita
d fuz zalma kchuck zamuhou deryanishou idem

rusta stramen stipula aguola excolator arator
elch dom elch charyshou lemed vas thoro? laud

aratus bins anchabulus vomer ut vomis cultus
holl feld carlow magyushou barazha rogav veyber magy zmagy

Juger ager sator salutis novellus seges semen igni

Tribulidulid
munch boyo boyocora

arabico magistero eusa w arpa

messis gratia seminata fumentum sigillo viderum
ozt zapb selcs libcs etndre lon leuge

duent papulus anilius emilius amarus linus lens
acor boiso kabb boiso mal vggd mal gercedye valla lupis

tricipissa faba papauer solucia rustum fuba pa
fopreu zapu veda morise aka gerla

la stoupa sapbo canstus metreta modius Garre
kebel tseps ebob zapbo tseps fugar

ta tubulus exta extabulus ebulus fissella Sciper

Secund' nomia mansionum et
vauit var eusal tharon palata cecem

Dua castus mung duns palacius dula
var fog val fog kesa pacis kas pichur mense

asema mofata vallus domo pcorius dipo
nes has pntbe semce has temyn selcs tsem

bea telarius camenata caminus vilius sobam f
hamara amez has zoba ferdeu fofelton has thomende

lamia lacina scuba pferca fumorum fornax for
idem semonche kof egeron eis egeron vl

mus libanus pforius tractas anata stabulum f
pogob zavut recet bebo beclualo bolis yrou faza valcb

ipse reparulus vectis apes licma ardo lime
layk tubcs oclcs ehuce goricde kechal bolis zelomon

blimen staps tenatm ciaps vintm clavis cygal
agoz julius fecy luit us fedel

lms statua tulipera angulus forame rima tertus
idem balgar pafamob kofar idem kofar selcu

ectura clauiger pincerna thophing sporta pila
mulla kas sebet hardou althalar yegy

bona dolens tina tunella vegetatus lagena f
magy eboliscw palatis verhye anpa anustat palaz

Sacile plebsidera flata iusta agusterius peaa

forbath pagar vponcy tuppai bencidew

rius asicus hyppus vitus appa redinatorium

Secundum nomina vestium et ornamentorum

agg agt agt cypan ag fel 203

Latus cubile orabatus lectile supellectile f
agg fedel zencry laznae nemes momecti

Supplex capete lobey filatus filitum scal
goben gben japona parna parna 203

tus macta storus torcna pluuiatna pluuiatna
vanbas celas vanbas natabz caapit

Tenule linciamē ausing matozymus carpoides f
somny agter siber berctz schathor berctz rube

limbude canapea papilio tentorius typolis def
ruia metelruiga dem thues

is vestimētus volumica katabicta spatulosus f
fufelz wbolha bozoron palafzel enynal poryno

timdata irista trinale frata armilla nealica f
pshahyal orgon hcepef idem hcepef vacoth hcepef

falameterela fastica victa nubius duapeta pi
bonus frucey idem aranfonal arayms fedel bezemben

lionus azitra cira nubius limbus azonle
arantben hys feyer fedel feyerse fedel ongon say

Spmo iauris gallerius manonius flammola duf
belzel panisa zencz aran parca bezmic abastalon vshel

nale fusia aratatum aurifusia limba pulide
zece saporitas bozoro veselz hys belcoruba

Torques velum fertus serpata diversilia soretta
hryon geny beltageny feragony saphol milben

Timulla gema berulus yma schaphus rubius f
soponiz gramatus pappon idem lepeden

Pemcasana apthubedum oborale culac linciam
amga alby rube zaru zebemye hcectz feny

sub pellicanus podus saltus citra albica ipedius

calp capelis appa dem bogor nabray

Subsolus sotulari sardius calopes estual caliga
capish helen bog hebraicu ar ferbe sum pfecti hagesh

Suavis pediat pedile fibula seta congia allu
ber mndenye dem idem fa calp

Muctis pelius pellis coreum soleas amicus zc

Equus uoia pannos i metell
postow barfan hacedes barzon scailat idem

Dignus purpur rustina breteus scarlatus
geni zedoyes zold zar postow

Senti brunedus unideus cocanatus
carpostow idem zereget viola ordaf zinem

Singulatus coloris iuscoloris polimelicus
hamaton eoz stamit hie velez

Amellus blaneus exameus ariseus barban
duplex rez postow hesset moriyas zarm

Fulmineus pegia brusus azoticus dometus ru
veden zinem idem bitor golch eben

Uicoloris rubicoloris biffus smdoandatus ma
zru capus zozmya palat idem parafes

neries barotus tunica palus danus asancel
bazanus zapranz dem verge

lus bypata capucius capulus luyridius ca
alt berbe heriged vidom zalagub carczin

misia brata brachale brachilus liga sbliga
ew partha ew idem abath nyem

Amicus balt balibens balibea fibula spi
cophis rag abel fen plon verien

na ruca feretz calips eos mtos maleus
quere boferew rez calu bogota bogota eros idem

mola zima cuprus sbulum stagnum es metat
houans ethules aran esifis pateso

luz faber aurifaber auruz argntuz fantuz

parto corlats dem pabboliza parti seg

Kabam angarius scripte ferale planetus flax
farlinu kaza dom kaza ollow verow vas

falz falcastum femsena forpex Rebocus da
alch alch dem teumyca fessce tis fessce

afex carpentarius lupida securis secunda
gard fuzo dem zalu de zalu

Dolabrus trestellus cerebus affia planetum
chatham Gorlow vefaw zen hons

Surtulus capatorius celtis massa z of. vo sup

Secunt nomia duxium ac ceteror
zeber tis zebec thax zebec tis thax zebec

Duxus circuitus plaustru plaustellus ca
magra vga thalga zan zebec verow dem de

dua unguis byna vebym aurum vedor
idem ayancat ham forham zalu g bgt deming

qu fer tuo reda ida epieda colla
keret teengel zebertalp Fouen mshako

roca axis lama pirus longate frugale fu
eplen dem olhal

rale stualere trelles z of pureschus vud

Secunt nomia Lanum z cete
es tis es agram canaf vesuet

Lanus candidus pfo lepus silens ivesta
memon paco agninas honts vifla vifla

gator azolofus velter clacula odorife
idem dem vifla thentz velti

rarius odorifex hysticus curper castus ve
vastaz tep zelow zeleus zeleu thew zeleu

nator venadam Vinca vnicos vitis vna
zelow vefce zelow leuel zelow vracch zelow fow

Palmes panipnea raibenus botrus d

zelew fawebor zelewmege naßzelew zelew zebew

grestum vndemuz matena labrustia vndemato
zelew mas fawebor mustas pufanus zewmege mus

zabimus corcoral nectar melittu vobylomel mus
bor foprew veneret fer miz fe zalad

tuz vnuuz fex potus cerusia modo Brassium
vnuuz vobylomel veres pasar vsem

Brassium papilla Braxillius chysus pecarius
forzobis idem fawebor medecem maja pagia

Amorphus ciatus symbonuz pelius Braunz
chzew idem phem pasar valu malatbar

Plantanus potia crater linter silueps r of vo sz

Seruitu nomia fructum

Al fuita fructus pomereus pomus pa
alma beuel fa beuel barasfo barasfo godole
vnuuz pedis priuz psia psia solerus
fui fa bis alma filia fa filia mondola fa

ficus cocanues cocanuz pruzum prunuz amuz
mondola beberve beberve fa cheresive fa

Julius amigdulus sorbelluz sorbellus Aerasia
cheresive mes fa mes oyo oyo fa

Aerasia azerasius metasius muremcellam
montero fa montero naspola fa zedoya fa idem

Zuellans auellanz espulus sicomorus aze
zedeyr eper fa eper bohor idem

rus morum fragus fragus rubus Junius
olay fa beber fa beber zelmu mor magis fa

olcastet amis cinuz acateca glans glar. Jmes

Seruitu nomia lignorum

B Alua nemuz indago furtey saltum p
ardew beber ye pew eper uquebo lizerz

... f... .. roberta fil fa fa rita apro fenye bit

Jug **frutulus** **vinos** **vlms** **abies** **rumipus** **fa**
fa rita fa her fa rita fa dem borofia fa bemo fa

gus **illr** **quicuis** **ornis** **almis** **egimus** **fraxing**
bit fa rita dem regeme fa fuma fuma nyar fa

edatus **drax** **plautinus** **comus** **comum** **cremula**
apromia fa jas fa regera dem nyar fa cyron fa liza fa

Popul **alia** **caulus** **almis** **rola** **matix** **fambuto**
maga fa caulus fa apressuofa vadabna fa vad alma

Lar **asius** **cedus** **expressus** **abusus** **arariana**
porajual fa est fa eius libemius ollo fa fa hay vud py

Quamuz **axus** **stoma** **trebulus** **rubor** **cortex** **liber**
delfer hay fa gongybi vado teben dem vesen huast

Suber **ligmus** **ligmus** **troncus** **stips** **vnga** **virgul**
dem fuma fa fuma

ty **rubetus** **pinus** **py** **Disce** **puer** **sum** **tyus**

Secuntur **nomina** **equorum**

L **arus** **equa** **py** **is** **equatus** **equa** **emissarius**
selm dem est faze herde lino

Simarius **Drometarius** **deptarius** **spadof**
sacmias fuy natus faw fedecem vob fover pas

Tenuis **biemus** **niger** **stomiger** **albus** **subalbus**
veros pep Gordon zecy alma

Rufus **rato** **rubens** **Dromsius** **marmillus** **scud**
sano pyg isa low solalo low felcicb low dem est loring fana

latus **varius** **traplato** **pered** **aiufery** **eques** **af**
vadzamar lual vhuer lhuer meay

lino **onager** **agaron** **mulus** **camello** **fella** **st**
agnuar ebit scullez felat bengal bengal

felluz **acate** **anda** **lupo** **ascenforius** **stropa**
fel gal fa eule here septor lhucony

frem **rodibulus** **abena** **canis** **loz** **antena**

topon dem paccas vltis est

omgizjovr
maza

sem neqz capra Reg meuzw neqz gantec pons peneqz

Postera fellicappa feligo fellipax tenuatum

habaron fardancuul ostoz sem qz

fangilis calcar flagelluz amata Tot supra ka

Secuntur nomina brutorum

gorda gorda ober bida ync

Rex armeta pecus bos thaurus vacca

culis as dler yfaw boym yob

videns ementus iuuentus vitulus ovis

brar coz coz bohuangru berbe barz

ragus aries muto bucy rapra uais edus

gopu fardel tsey fel tsey yro fawo

lana seracuz lactiniuz lag mulse seriau

thar thuro sem thuro fthayz thalay

no aguluz tualdo formaguz raseus buti

fangz carbuw farynyumo foye edon yob ol edur ol

uz arilluz simu amultiale ouile stabuluz

cu d ol thyno pascor pad thyno thyno yubow thyno maalac

hostar subuloz sus poroz porcellus suetus

anegno arshan thym low pascor fama pascor cuera pascor

scopha nensiendo aper arago rago mulio

cu pascor bege pascor yob pascor boyl

subollus ennoytus opilio panena r of vt

Secuntur nomina ferarum r c

bad sem elephas ozas ozolan magy

Fera bestia elephas gygas leopardus

unicornis hyle belyn hcyoz yob

unicornis suballus bosella panz ty

selem bida wab zomar fatus gup

gus Enthaurz onager cerus humulus caper

cz olo medue noye wab thyno neye farcaqz

Capriolus visus visa aper sus lupus le

mi yuaqz una bergerecia vad maesta Jels Saly

pus volpis volpina quines hermelus her
ber gerecia nuq nuq bergerecia nese nuq ber

melina sababello sabellina morboz marde
gerecia eucis eucis bergerecia peguic peguic ber gerecia

lina spuro spurolina varolus varolina
vira ubia bergerecia nerece pelcy sas

Beuer Beucema fiber ghis castor Jampna
geren vad bergerecia barz Jera moude gerecia

Lurgurino ylex carus canus symca ymuscela
memet wathouzes malcha nerece egere macla

ayustela talpa gattus gatta mus oxmiley
egre yromio paitkan geruch u zopan

ayustipula sorax buso lurosus Jisapla rcl
Scantur uotina verminum rcl

feret bio fererz paitkan Jomak Sigo

W

Remis vermitus Jato coluber spons
vity Sigo idem beta colubas telencus

anguis ydus vana testudo carcuo car
beta vad beta Jmererz idem merges vata

tuga busbo vitus venemus venenosz aranea
polt halo Jafasew chygla idem nasal

visarius stonta lunata lutana stoncha sanqz
idem gelusta Jasca gylt tyngz Jclt

suaga ruago luborcus lousta laterita vira Bru
Sitz Jerechis Jy kocher idem Jomgkocher

tus acalabus oreferum azilio azon bombifer
vad moyl Juferecy ny fererz Jomyo lery

Bosiliscus tinea tundo canmus exuta musca
Jumstz cllegz mulice Jaugza Jazias bogas Salya

Trimfox anomia trabis formica culer puler
celzew meq ray vad meq Salazt nu

pediculus apis cayame assilus vespis vlc

Scorpius

Sancti forcy

Scorpius Libellula *Domisibaydenleich* *das ist*
Secuntur nomina animalium 7 c

A ^{malus} ^{de maha} ^{farinas} ^{ez maha} ^{supp} ^{folom}
^{clu} ^{hanu} ^{haherha} ^{haco} ^{zongee} ^{coronayl}
^{capite} ^{supus} ^{nola} ^{crobus} ^{quifalco} ^{istau}
^{capitoy} ^{cupa} ^{supus} ^{hanu} ^{plad} ^{hachw}

lio aquila volax *bifundus* *grus* *citonia* *tigneis*
^{idem} ^{hana} ^{etabica} ^{calans} ^{vad} ^{calans} ^{gordye}

plor pavo *bugio* *columba* *palumbus* *turtur* 7
^{fu} ^{rege} ^{haba} ^{hala} ^{pellum} ^{vad} ^{lud}

una aneta *azegus* *cabus* *pellicanus* *ornyx* 7
^{benoy} ^{gugar} ^{lud} ^{fabian} ^{fozel} ^{fanus} ^{vauu}

plor glutus *auca* *fistianus* *psix* *nys* *comix* 7
^{hala} ^{idra} ^{chola} ^{psixel} ^{idra} ^{felgel} ^{vico}

ma *medula* *fissedula* *tudela* *mezula*
^{hadel} ^{hays} ^{reage} ^{galulo} ^{filenyle}

mus *graculus* *muriceps* *anapsa* *Julassona*
^{idem} ^{soye} ^{gen} ^{hacas} ^{hiz} ^{monarct}

filomena *milus* *ardea* *qstula* *aurantus* *tinu*
^{zantia} ^{ehanger} ^{idem} ^{ferge} ^{zollo}

Julia *alauda* *ascendula* *cincipota* *lunio* *coruus*
^{polonca} ^{demenrey} ^{idem} ^{bagul} ^{molon} ^{lelet} ^{madar}

Spupa *vespilio* *stucimo* *noctua* *noctuarax*
^{baghe} ^{vores} ^{subus} ^{fezet} ^{habas} ^{emegub} ^{yle} ^{fu}

Bulo *passer* *aurulus* *indus* *gallus* *gallina* *palla*
^{cont} ^{lar} ^{ny} ^{hiz} ^{belthoo} ^{ha} ^{frak} ^{oyfelo}

pena *refrus* *plumes* 7 *Samaritanus* *nuggerulo*

Secuntur nomina qui pertinent
ad mensam cum suis ceteris

aztal apszos idem kszbencu

M

Ensa glifficia mensale gausape maysa f
idem idem fel fel bes bis

asamutregius faacogus sedis fedile scap
fel zamul cegezen panth palb ebod

nu scabellus fabellus banka tristeca prandius
fel scabellum affana wigara cib

Menadnu obfenius cena abus abidius abarius
idem ebod mruetuel vato fel boner dalus idem

Ferculus edilius merenda esca panis torca curu
moranu paransa conat idem femle peres

lus formula azimus azima fruventus simula pre
Samusa silbparaba bis cad beles felibus

ella stignencius biscocus plaucenta passillus
Sodana fel ebod ceper flues madis tepyri huzupera

libibuetella herbosa pauerosa papolenta acio
biuab. huzatig Sodantona kel's boner remes

cia curus duerimus vipa obfogmogrus fruz
necede falus tenper bel duab peresu bequies

tuz adras affus mra fragmetus musado mu

N

Nomia que ptinet ad coquina sado
oblyna tu idem fibra alucfen eluuzen

bus coquina regis pro familla curbo prima
nyas vas nyas uagmas ysa uagmas feuld fuzet

Doni creatula carina galbar cropes lebes
felow sy baru scapenye fuzet ebep oge

Acadus caronatus sebarthago olla cocta faucula
trayce balan idem lew caligartow tencc

Difius codeat furbile bronius fasamula um
tencceser paronye hulaas ebod felucsesy ling

quis pinguedo popisima mace maceg flama
fyfa hel yamu idem yseuy bofo bis bofo

fumus focus aner ul canis fax cisto orcus

coron

orocolus galea capis cona cista pcoraz cultu
Explicat nominal 20 manus Secun De reano sig
to Sclauonje: xui nescit scribere nullus p uat
esse laborem tres digiti s' dunt totus corpusq
laborat xius te furecia tribus lignis associa

28 l. 15 kr. — IX. szám. Az ik-es igékről. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 1857.
32 l. 15 kr. — X. szám. A nyelvújításról. *Szarvas Gábor* l. tagtól. 1875. 25 l. 15 kr.
(1873—1875.)

V. k. I. szám. Nyelvészkedő hajlamok a magyar népnél. *Barna Ferdinánd* lev. tagtól. 1875. 40 l. 25 kr. — II. sz. A neo- és palaeologia ügyében. *Brassai Sámuel* r. tagtól. 1875. 48 l. 30 kr. — III. szám. A hangsulyról a magyar nyelvben. *Barna Ferdinánd* lev. tagtól. 1875. 48 l. 30 kr. — IV. szám. Brassai és a nyelvújítás. *Ballagi Mór* r. tagtól. 1876. 22 l. 15 kr. — V. szám. Emlékezésed Kriza János l. t. felett *Szász Károly* l. tagtól. 1876. 40 l. 25 kr. — VI. szám. Művészet és nemzetiség. *Bartalus István* l. tagtól. 1876. 35 l. 20 kr. VII. szám. Aeschylus. *Tel'fy Iván* lev. tagtól. 1876. 141 l. 80 kr. — VIII. szám. A mutató névmás hibás használata. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 1876. 15 l. 10 kr. — IX. szám. Nyelvtörténelmi tanulások a nyelvújításra nézve. *Imre Sándor* l. tagtól. 1876. 97 l. 60 kr. — X. szám. Bérczy Károly emlékezete. *Arany László* l. tagtól. (1871—1876.)

VI. k. I. szám. A lágy aspiráták kiejtéséről a zendben. *Mayr Auréltól* 10 kr. — II. szám. A mandsuk szertartásos könyve. *Bálint Gábortól* 10 kr. — A rómaiak satirájáról és satirairóikról. *Dr. Barna Ignác* l. tagtól 20 kr. — IV. szám. A spanyolországi arabok helye az iszlám fejlődése történetében, összehasonlítva a keleti arabokéval. *Goldziher Ignác* l. tagtól. 50 kr. — V. Emlékezésed Jakab István l. t. fölött *Szász Károly* r. tagtól 10 kr. — VI. Adalékok a m. t. Akadémia megalapítása történetéhez. I. *Szilágyi István* l. tagtól. II. *Vaszary Kolozstól*. III. *Révész Imre* l. tagtól. 60 kr. — VII. Emlékezésed Mátray Gábor l. t. felett. *Bartalus István* l. tagtól 10 kr. — VIII. A mordvaiak történelmi viszontagságai *Barna Ferdinánd* l. tagtól 20 kr. — IX. Eranos. *Tel'fy Iván* l. tagtól. 20 kr. — X. Az ik-es igékről. *Joannovics György* l. tagtól 40 kr. (1876.)

VII. k. I. Egy szavazat a nyelvújítás ügyében. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 50 kr. — II. Podhorszky Lajos magyar-sinai nyelvhasznolítása. *Budenz József* r. tagtól. 10 kr. — III. Lessing (székfoglaló). *Zichy Antal* l. tagtól. 20 kr. — IV. Kapcsolat a Magyar és szuomi irodalom között *Barna Ferdinánd* l. tagtól 10 kr. — Néhány ösműveltségi tárgy neve a magyarban. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 30 kr. — VI. Rankavis Kleon új-görög drámája. *Tel'fy Iván* l. tagtól. Ára 30 krajcár. — VII. A nevek uk és ük személyragairól. *Imre Sándor* l. tagtól. 20 kr. — VIII. Emlékezésed Székács József t. tag fölött, *Ballagi Mór* r. tagtól. 20 kr. — IX. A török-tatár nép primitív culturájában az égi testek, *Vámbery Ármin* r. tagtól 10 kr. — X. Bátor László és a Jordánszky-codex bibliafordítása. (Székfoglaló.) *Volf György* l. tagtól 10 kr.

VIII. k. I. Corvin-codexek. *Dr. Ábel Jenőtől*. 60 kr. — II. A mordvaiak pogány istenei s ünnepi szertartásai. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 50 kr. — III. Orosz-lapp utazásomból. *Dr. Genetz Arvidtől*. 20 kr. — IV. Tanulmány a japáni művészet-ről. *Gr. Zichy Ágostól*. 1 frt. — V. Emlékezésed Pázmándi Horvát Endre 1839-ben elhunyt r. t. fölött. A születése századik évfordulóján, Pázmádon rendezett ünnepélyen, az Akadémia megbízásából tartotta *Szász Károly* r. t. 10 kr. — VI. Ükkonpohár. A régi magyar jogi szokásnak egyik töredéke. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 20 kr. — VII. Az ugynevezett lágy aspiráták phoneticus értékéről az ó-indben *Mayer Auréltól*. 60 kr. — VIII. Magyarországi humanisták és a dunai tudós társaság. *Dr. Ábel Jenőtől*. 80 kr. — IX. Ujperzsa nyelvjárások. *Dr. Pozder Károlytól*. 50 kr. — X. Beregszászi Nagy Pál élete és munkái. Székfoglaló *Imre Sándor* r. tagtól. 30 kr.

IX. k. I. Emlékezésed Schiefner Antal k. tag felett. *Budenz J.* r. tagtól 10 kr. — II. A Boro-Budur Jáva szigetén. *Dr. gr. Zichy Ágost* l. tagtól 40 kr. — III. Nyelvünk újabb fejlődése. *Ballagi Mór* r. tagtól 20 kr. — IV. A hunnok és avarok nemzetisége. *Vámbery Ármin* r. tagtól. 30 kr. — A Kún- vagy Petrarka-codex és a kúnok. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 30 kr. — VI. Emlékezésed Lewes Henrik György külső tag felett. *Szász Károly* r. tagtól. 10 kr. — VII. Ós vallásunk főistenei. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 40 kr. — VIII. Schopenhauer aesthetikája *Dr. Ruzsicska Kálmántól*. 10 kr. — IX. Ós vallásunk kisebb isteni lényei és áldozat szertartásai. *Barna F.* l. tagtól 30 kr. — X. Lessing mint philologus. *Dr. Kont Ignác* l. tagtól 30 kr. — XI. Magyar egyházi népének a XVIII. századból. Székfoglaló. *Bogisich Mihály* l. tagtól. 50 kr. — XII. Az analogia hatásáról, főleg a szóképzésben. *Simonyi Zsigmond* l. tagtól 20 kr.

X. k. I. A jelentéstan alapvonalai. Az alakokban kifejezett jelentések. (Székfoglaló.) *Simonyi Zsigmond* l. tagtól. 30 kr. — II. Etzelburg és a magyar hűnmonda. (Székfoglaló.) *Heinrich Gusztáv* l. tagtól. 20 kr. — III. A M. T. Akadémia és a szömi irodalmi társaság. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 20 kr. — IV. Értsük meg egymást. (A neologia és orthologia ügyében.) *Joannovics György* t. tagtól. 30 kr. — V. Baranyai Decsi János és Kis-Viczay Péter közmondásai. *Ballagi Mór* r. tag-

től 10 kr. — VI. Euripides tropusai összehasonlítva Aeschylus és Sophokles tropusaival. Miveltégtörténeti szempontból. (Adalék a költészet összehasonlító tropikájához.) *Dr. Petz Vilmos* tanártól. 60 kr. — Id. gróf Teleki László ismeretlen versei. *Szász Károly* r. tagtól 10 kr. — VIII. Cationale et Passionale Hungaricum. *Bogisich Mihály* l. tagtól. 30 kr. — IX. Az erdélyi hirlapirodalom története 1848-ig. *Jakab Elek* l. tagtól. 50 kr. — X. Emlékezésed Kleip Lipót Gyula kültag felett *Dr. Heinrich Gusztáv* lev. tagtól. 40 kr. — XI. Ujabb adalékok a magyar zene történelméhez *Bartalus István* l. tagtól. 40 kr. — XII. A magyar romantizmus. (Székfoglaló.) *Bánóczy József* l. tagtól. 10 kr. — XIII. Ujabb adalék a magyar zene történelméhez. *Bartalus István* l. tagtól. 40 kr.

XI. k. I. Ugor vagy török-tatár eredetű-e a magyar nemzet? *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 20 kr. — II. Ujgörög irodalmi termékek. *Dr. Tély Iván* l. tagtól. 40 kr. — III. Középkori görög verses regények. *Dr. Tély Iván* l. tagtól. 30 kr. — IV. Idegen szók a görögben és latinban. *Dr. Pozder Károlytól*. 50 kr. — V. A csuvasokról. *Vámbery Ármín* r. tagtól 30 kr. — VI. A számlálás módjai és az év hónapjai. *Hunfalvy Pál* r. tagtól 20 kr. — VII. Telegli Miklós mester magyar katechizmusa 1562-ik évből. *Majláth Béla* l. tagtól. 10 kr. — VIII. Káldi György nyelve. *Dr. Kiss Ignác*tól. 50 kr. — IX. A Muhammedán jogtudomány eredetéről. *Goldziher Ignác* l. tagtól 10 kr. — X. Vámbery Ármín «A magyarok eredete című műve néhány főbb állításának bírálata. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 60 kr. — XI. A nyelvfejlődés történelmi folytonossága és a nyelvőr. *Ballagi Mór* r. tagtól. 20 kr. — XII. A magyarok eredete és a finn-ugor nyelvészet. I. Válasz Hunfalvy Pál bírálati megjegyzéseire. *Vámbery Ármín* r. tagtól. 30 kr.

XII. k. I. Seneca tragédiái. *Dr. Kont Ignác*tól. 60 kr. — II. Szombatos codexek. *Dr. Nagy Sándortól*. 30 kr. — III. A reflexiv és valláserkölcsi elem a költészetben s Longfellow. Székfoglaló. *Szász Béla* l. tagtól. 30 kr. — IV. A belviszonyragok használata a magyarban. *Kúnos Ignác* és *Munkácsi Bernuttól*. 50 kr. — V. A magyarok eredete és a finn-ugor nyelvészet II. *Vámbery Ármín* r. tagtól. 50 kr. — VI. Kiktől tanult a magyar írni, olvasni? *Volf György* l. tagtól. 50 kr. — VII. A kasztamuni-i török nyelvjárás. *Irta Thury József*. 50 kr. — VIII. Nyelvészeti mozgalmak a mai görögöknél. *Tély Iván* l. tagtól. 20 kr. — IX. Boldogasszony, ősvallásunk istenasszonya. *Kálmány Lajostól*. 20 kr. — X. A mondat dualismusa. *Brassai Sámuel* r. tagtól. 60 kr. — XI. A kunok nyelvééről és nemzetiségéről. *Gr. Kuun Géza* t. tagtól. 40 kr. — XII. Isota Nogarola. (Székfoglaló.) *Ábel Jenő* l. tagtól. 50 kr.

XIII. k. I. Kudrun, a mőnda és az eposz. *Heinrich G.* l. tagtól. 40 kr. — II. A votják nép multja és jelené. *Barna F.* l. tagtól. 30 kr. — III. Palesztina ismeretének haladása az utolsó három évtizedben. *Goldziher I.* l. tagtól. 40 kr. — IV. A homeroszi Demeter-hymnusról. *Ábel Jenő* l. tagtól. 50 kr. — V. A votjakok pogány vallásáról. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 20 kr. — VI. A régi magyar nyelv szótára. *Szarvas Gábor* r. tagtól. 10 kr. — VII. Egy kis viszhang Vámbery Ármín ur válaszára. *Budenz J.* r. tagtól. 20 kr. — VIII. Ki volt Calepinus magyar tolmácsa. *Szily Kálmán* r. tagtól. 10 kr. — IX. Szegedi Lénárt énekeskönyve. *Bogisich Mihály* l. tagtól. 50 kr. — X. Szőrendi tanulmányok. I. rész. *Joannovics György* t. tagtól. 30 kr. — XI. A kisebb görög tragikusok tropusai *Petz Vilmostól*. 10 kr. — XII. Heraclius. Rankavis Leon hellén drámája. *Tély Iván* l. tagtól. 30 kr.

XIV. k. I. Az ó- és középkori Terentius biographiák. *Ábel Jenőtől*. 40 kr. — II. Szőrendi tanulmányok. II. rész. *Joannovics György*tól. 40 kr. — III. A mordva nép házassági szokásai. *Barna F.* l. tagtól. 30 kr. — IV. Jelentés ujhellen munkáról. *Tély Iván* l. tagtól. 30 kr. — V. Mythologiai nyomok a magyar nép nyelvében és szokásaiban. *Kálmány Lajostól*. 10 kr. — VI. Etymologicum magnum Romaniae. *Putnoky Miklóstól*. 20 kr. — VII. A magyar szótók. *Simonyi Zsigmond*tól. 30 kr. — VIII. A nyelvújítás történetéhez. *Simonyi Zsigmond*tól. 20 kr. — IX. Szőrend és accentus. *Brassai Sámuel* t. tagtól. 40 kr. — X. Három francia hellenista és a volapük. *Tély Iván* l. tagtól. 20 kr. — XI. Euhemeri reliquiæ. *Nemethy Gézá*tól. 60 kr. — XII. Gáti István steganographiája, kapcsolatban a modern stenographiával. *Vikár Bélától*. 40 kr.

XV. k. I. Az iszlam vallásos mozgalmai az első négy században. *Dr. Schreiner Mirtontól*. 30 kr. — II. André Chénier költészete. *Haraszti Gyulától*. 1 frt 50 kr. — III. Kombináló szóalkotás. *Simonyi Zsigmond* l. tagtól. 40 kr. — IV. Az aranyoszéki mohácsi nyelvemlékek. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 15 kr. — V. Psychiatria és politika. *Zichy Antal* t. tagtól. 10 kr. — VI. Ujabb hellén munkák és a hellén nyelvtanítás. *Tély Iván* l. tagtól. 60 kr. — VII. A magyar zene tudományos tárgyalása. *Ponori Theurewk Emil* r. tagtól. 20 kr. — VIII. A hangsúly a szláv nyelvekben. *Asbóth Oskártól*. 80 kr. — IX. A nyelvújítás és az idegenszerűségek. *Simonyi Zsigmond* l. tagtól. 60 kr. — X. Kisfaludy Károly «Mohács»-a görögül. *Tély Iván* l. tagtól. 40 kr. — XI. Tanulmányok az újabbkori persa irodalom történetéből. *Dr. Kégl Sándortól*. 1 frt 50 kr. — XII. Ujabb adatok a kín Petrarca-Codexhez. *Gróf Kuun Géza* t. tagtól. 15 kr.